

br. 2

List učenika I. osnovne škole Čakovec

PRVIN

Ljetopis - Na kavici s učiteljima - Dobri, bolji, najbolji - Međunarodna suradnja - Opušteno - Slobodno vrijeme - O svemu otvoreno

TEMA BROJA: UTJECAJI

SIJEČANJ 2025.

PRVIN

List učenika I. osnovne škole Čakovec
broj 2

Nakladnik

I. osnovna škola Čakovec
Ulica kralja Tomislava 43, 40000 Čakovec
tel.: 040/395-157
e-pošta: ured@os-prva-ck.skole.hr
mrežna stranica: <https://prvaoscakovec.eu/>

Za nakladnika: Siniša Stričak, prof.

Odgovorna urednica: Anita Novak, mag. educ. philol. croat.

Glavna urednica: Neva Novak (8. d)

Uredništvo: Pia Laura Glavaš (7. c), Ida Horvat (8. c),
Klara Kipke (8. d), Neva Novak (8. d), Katja Ovčar (8. d), Paula Peras (8. a),
Agata Telebuh (7. a)

Grafička priprema: Ivana Vadjla, mag. educ. inf.
Vita Kačer (8. c), Lara Kontrec (8. c), Nika Kosalec (8. c), Nera Ružić (8. c),
Sara Ružić (8. c)

Naslovnica: Pia Laura Glavaš (7. c)

Grafička obrada naslovnice: Antonija Sarjanović, Og-grafika d.o.o.

Naslovnica teme broja: Una Čonkaš (8. a)

Fotografije: Učenici i djelatnici

Tisak: Og-grafika d.o.o., Jastrebarsko

Naklada: 200 primjeraka

Čakovec, siječanj 2025.

RIJEČ UREDNICE**Dragi čitatelji,**

dobrodošli na stranice novoga broja našega školskog lista – *Prvina*. Kada sam na prošlogodišnjem državnom Lidranu sudjelovala u okrug-lome stolu u kategoriji školskih listova, primijetila sam da je učenica, koja je sjedila nasuprot meni, nosila iste tenisice kao ja. Kada smo se vraćali do hotela u kojemu smo bili smješteni, vidjela sam još četiri djevojke s istim tenisicama. Razmišljala sam o tome kolik utjecaj društvene mreže i reklame zapravo imaju na nas (jer te su tenisice popularne postale tek prošle godine) i koliko mogu mijenjati naše ideje o svakodnevnom životu. Tada smo dobili ideju o tome da bi glavna tema ovoga broja mogli biti utjecaji. Utjecaji okoline, društvenih mreža, škole, različitih osoba i izvora kojima vjerujemo te koji utječu na nas i svijet oko nas. Osim glavne teme priredili smo i brojne druge sadržaje te se nadamo da ćete u njima uživati. Zahvaljujemo ravnatelju naše škole, Siniši Stričaku, svim učiteljima, djelatnicima škole, roditeljima i učenicima koji su sudjelovali u stvaranju ovoga broja!

Uživajte u čitanju!

Vaša

Neva Novak

Sadržaj

U SJEČANJU 4

- 4 Zauvijek zahvalni učiteljici Višnji Matotek
- 4 Osmijehom i vedrinom kroz život

LJETOPIS 5

- 5 Uzbudljive avanture i nevjerojatna otkrića
- 5 Putovanje u prošlost
- 6 Umirujuće šuštanje slapova
- 6 Terenska nastava u srcu slavonske prirode
- 7 Spoj druženja i učenja
- 7 Igra, aktivnost, zajedništvo
- 7 Poreč, Pula, Brijuni, Višnjan
- 8 Nin, Zadar, Šibenik
- 8 Virtualni put u Tanzaniju
- 9 Snagom volje do uspjeha
- 9 Matematički pub kviz u osnovnoj školi? Zašto ne?
- 10 Škola kao mjesto dobrote i solidarnosti
- 10 Predblagdanski trenuci za pamćenje

NA KAVICI S UČITELJIMA 11

- 11 Tanja Debelec, Tanja Žganec, Mihael Varga
- 12 Matija Horvat, Branko Vujnović, Julijana Levak

TEMA BROJA 13

- 14 Što najviše utječe na djecu i mlade?
- 16 Knjige koje su oblikovale moj pogled na svijet
- 17 Roditelji na vrhu, internet na dnu ljestvice najvećih utjecaja
- 18 Autentičnost je ključna
- 20 Najviše me raduje što glazbom mogu širiti sreću
- 22 Važno je odabrati uzore koji nam pomažu rasti
- 24 Mediji, reklame – konzumerizam!
- 25 Novcem (ne) možemo kupiti sreću
- 26 Svi su ljudi za...
- 26 Eurosong – više od glazbenog natjecanja
- 27 Glazbena evolucija tijekom desetljeća
- 27 Elton John – izmjena brenda
- 27 Milli Vanilli – je li moguć povratak nakon 25 godina?

MEĐUNARODNA SURADNJA 28

- 28 Usavršavanje učitelja i mobilnosti učenika
- 28 Iz dnevnika...
- 29 NAO: Robot koji spaja znanost, obrazovanje i budućnost
- 29 Održani sastanci partnera u Čakovcu i Istanbulu
- 30 Projekt strateških partnerstva u području općeg obrazovanja
- 31 Do Baltičkog mora i Atlantskog oceana
- 31 Četvrti transnacionalni sastanak

Slijeva: Agata Telebuh, Katja Ovčar, Neva Novak, Ida Horvat, Lara Kontrec, Nika Kosalec, Sara Ružić, Vita Kačer, Paula Peras

Stvarno? Ne zezaj!

Članovi naše Novinarske skupine započeli su sa snimanjem podcasta pod nazivom *Ne zezaj*. Trenutno je u procesu snimanje dviju epizoda, od kojih će jedna obraditi temu broja – utjecaje, a druga temu nostalgije. Epizode će trajati oko 20 minuta. Na početku svake epizode iznijet će se neke zanimljive (ili šokantne) novosti. Poveznica na podcast bit će objavljena na mrežnoj stranici škole. Pratite nas!

Skenirajte i pogledajte kratku najavu!

Slijeva: Paula Peras, Neva Novak, Ida Horvat, Anja Žganec Rogulja, Jura Ovčar, Agata Telebuh, Katja Ovčar, Klara Kipke

LIKOVNO-LITERARNA IZLOŽBA 32

IZDVOJENO 36

36 Kako je kućni ljubimac postao glavni lik romana

SVESTRANI 38

38 Mladi robotičari predstavljali Hrvatsku na svjetskoj razini natjecanja

38 Zabava, sreća, iskustvo

39 Spretnost i brzina

39 Važna je kemija među igračima

39 Vrijedno je pokušati

39 Košarka je zabavna

40 Izvanredan igrač pred sobom vidi jedino pobjedu

40 Četiri učenice osvojile priznanja

40 Osvajajte medalje!

41 Uspjeh na regionalnom Natjecanju u rješavanju SUDOKU zadataka

41 SUDOKU-genijalci zlatni na državnoj sceni

41 I. osnovna škola Čakovec u projektu Code4Europe

42 Matematičari ponovo na vrhu

42 Slavimo kraljicu voća

42 Čitanje naglas – posebno umijeće

NAŠI OSMAŠI 42

43 Prisjećamo se...

44 U životu je potrebno postavljati velika pitanja

DOBRI, BOLJI, NAJBOLJI 45

45 Županijska i državna natjecanja 2024.

SLOBODNO VRIJEME 47

47 Kreativne vještine i zanimljivi hobiji

48 Kazalište je posvuda

49 Originalnost u kreativnosti

50 Put oko svijeta s našim učiteljima

52 Svijetom treba lutati otvorena uma

GLAZBENI MOZAIK 54

54 Godine provedene u ritmu školskog zbora

O SVEMU OTVORENO 56

56 Psihologinja Janja Frančić odgovara na vaša pitanja

MOZGALICE 58

59 Globalne prirodne priče: istom geografskom stazom kao Hrvatska

RIJEČ IZVANA 60

60 Meine Austauschreise nach Deutschland

60 Which teacher are you?

ZAPISANO U ZVJEZDAMA 61

OPUŠTENOST 62

62 Biseri iz školskih klupa

63 Modni reflektor

Zauvijek zahvalni učiteljici Višnji Matotek

Naša učiteljica Višnja Matotek bila je mnogo više od učiteljice; bila je inspiracija. Uvijek spremna pomoći i stalno nasmijana, cijeloj je školi bila primjer dobrog i predanog učitelja, ali i dobre i pozitivne osobe. Svoju ljubav i strast prema povijesti prenosila je mnogim generacijama s velikim entuzijazmom. Svojim pristupom približila nam je taj predmet i pretvorila ga u nešto svima zanimljivo. Nekima dosadne činjenice pretvarala je u priče koje ćemo dugo pamti. Svako naše znatiželjno pitanje shvaćala bi ozbiljno te bi nam pomagala da shvatimo važnost prošlosti za razumijevanje svijeta u kojem danas živimo. Uvijek nas je motivirala i potica-

la na kreativnost te nas ohrabrivala da iznova istražujemo svijet oko sebe. Na njoj se zaista vidjelo da voli ono što radi i da uživa u radu s djecom. Iako više nije s nama, njezina strast i vedrina žive u našim sjećanjima. Njezin trud, posvećenost poslu te ljubav i razumijevanje prema učenicima ostavili su neizbrisiv trag, a svaka njezina lekcija i veseli duh ostaju s nama.

Piše: Asja Kasapović, bivša učenica I. osnovne škole Čakovec

Osmijehom i vedrinom kroz život

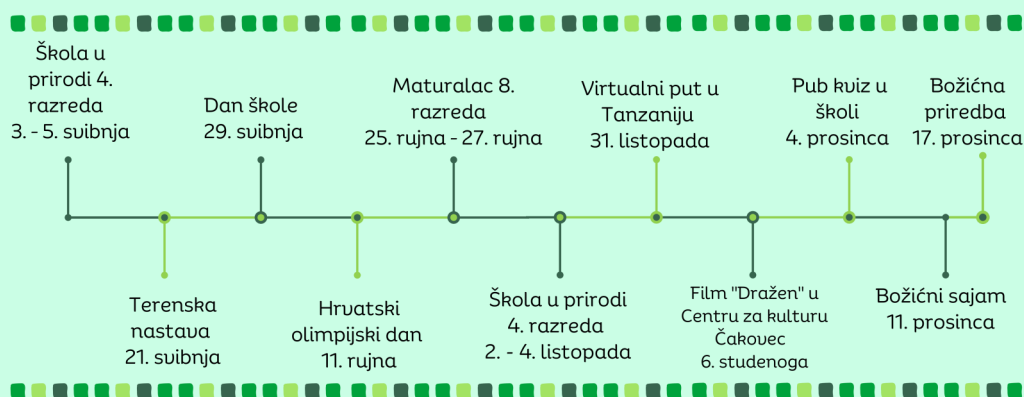
Višnja Matotek bila je omiljena učiteljica koja je svojim vedrim i veselim duhom osvajala sve oko sebe. Njezina pozitivna energija bila je zarazna. Uvijek nasmijana i spremna pomoći – bile su to njezine glavne osobine. Bez obzira na izazove koje je život stavio pred nju, uvijek je zračila optimizmom koji je uspješno prenosila na druge stvarajući tako posebnu atmosferu. Svoje učenike motivirala je zanimljivim pričama iz prošlosti, ali i iz sadašnjosti. Voljela je putovati, a svoja iskustva i spoznaje stečene na putovanjima dijelila je s učenicima. Na taj način koristila je priliku da im prenese strast prema otkrivanju ljepota vanjskog svijeta i poticala ih da usvajaju nova znanja i stvaraju nove poglede na svijet. Nastojala ih je nadahnuti i proširiti njihove horizonte uvodeći ih u bogatstvo svijeta vlastitim iskustvima. Tijekom godina mnogi su učenici pod njezinim mentorstvom sudjelovali na županijskim i državnim natjecanjima gdje su postizali odlične rezultate iz povijesti. Isto su tako sudjelovali u kvizovima znanja kao što su Zrinijada i Europska unija. Sudjelovala je u mnogobrojnim projektima u suradnji s kolegama iz povijesti, geografije, matematike i biologije. Svoja znanja i iskustva iz prakse prenosila je i unutar županijskog stručnog vijeća kao članica, ali i kao dugogodišnja voditeljica. Tu je funkciju obavljala s ponosom, predano i zdušno. Radila je na udžbenicima iz povijesti, izrađivala radne materijale i zadatke, pisala tekstove za povijesne čitanke, ali i skupljala i objavljivala materijale vezane uz zavičajnu povijest. Objavljivala je

tekstove u stručnim časopisima kao što su *Meridijani*, *Geografski horizont*, *Matematička škola* i *Školske novine*. Držala je predavanja na županijskim vijećima povijesti, ali i na županijskim vijećima geografa i matematičara, čime je pokazala da nije usko vezana samo za jedan predmet, već rado surađuje sa srodnim, ali i drugim predmetima. Inspirirala je i motivirala učenike, ali i učitelje. Uvijek je bila spremna pomoći učiteljima, bilo u pripremi materijala ili organizaciji nastave.

Bila je aktivna i u privatnom životu. Njezina ljubav prema prirodi i bicikliranju činili su je posebnom. Iza nje kilometri su i kilometri provedeni na dva kotača. Nikada ju nije bilo teško nagovoriti da obuče biciklističku opremu i krene. Brjegovi, dolovi, planine, nije bilo bitno, ona je i to savladala. Igrala je tenis i badminton, uvijek za pobjedu, nije popuštala nimalo. Sa svojom je obitelji proputovala više od 30 država te o putovanjima rado pisala u časopisima i na zajedničkom obiteljskom blogu.

Knjige su bile njezin bijeg iz stvarnosti, svijet u kojem je mogla zaboraviti na sve brige i jednostavno se prepustiti mašti. Svaka nova knjiga bila je poput vrata koja su je vodila na novo, uzbudljivo mjesto. Najviše je voljela čitati na terasi svoje kuće, gdje su miris svježeg zraka i zvuk cvrčaka popratili svaku stranicu. Tamo, pod krošnjama drveća, u tišini dana, osjećala je da je sve moguće.

Piše: Silvija Martišek, učiteljica geografije

ŠKOLA U PRIRODI – NIN I ŠIBENIK

Uzbudljive avanture i nevjerojatna otkrića

Nestrpljivo sam čekala dan polaska u Školu u prirodi. Noć prije polaska nisam mogla spavati jer sam željela da što prije krenemo. Ujutro smo krenuli autobusom iz Čakovca. Brzo smo prošli pored Zagreba te kroz Karlovačku i Ličko-senjsku stigli u Zadarsku županiju. Tu smo posjetili Solanu Nin i uz bazene naučili kako se iz mora dobiva sol. Saznali smo da se prirodno isparavanje morske vode odvija pod utjecajem sunčeve energije i energije vjetra tijekom suhog i toplog perioda godine. U gradu Ninu vidjeli smo najmanju katedralu na svijetu i kip Grgura Ninskog. Poslijepodne smo se smjestili u prekrasan Hotel Andrija. Nakon toga krenuli smo na hotelske bazene i uživali u kupanju i skakanju u vodu. Slijedila je večera i igra na dječjem igralištu. Umorni od putovanja i igre zaspali smo oko deset sati navečer. Idući smo dan nakon doručka krenuli u središte Šibenika. Razgledali smo staru gradsku jezgru, a posebno katedralu sv. Jakova. Nakon ručka u središtu grada pošli smo u Posjetiteljski centar *Kanal sv. Ante*. U toj zgradi snimao se hrvatski film *Kako je počeo rat na mom otoku*. Mnogo smo naučili na različitim radionicama koje smo imali uz more i u centru. Nakon povratka u hotel spustili smo se do plaže i bazena. Uživali smo u kupanju i malo se osunčali. Navečer smo se zabavljali i plesali u diskou. Idući dan posjetili smo Sokolarski centar, gdje nas je predavač mnogo naučio o pticama. Pokazao nam je razne vrste sova i sokolova objašnjavajući njihove karakteristike i ponašanje. Bilo je fascinantno vidjeti te veličanstvene ptice izbliza i saznati više o njihovom životu i staništima. Sretni i veseli krenuli smo prema Čakovcu. Ove nezaboravne dane u Šibeniku i Ninu neću nikada zaboraviti. Svaki trenutak bio je ispunjen uzbudljivim avanturama i nevjerojatnim otkrićima. Zajedno smo uživali u bogatom programu razgledavajući slikovite krajolike i upoznavajući prirodu uz more.

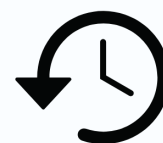
Učenici bivšeg 4. razreda u Posjetiteljskom centru *Kanal sv. Ante* (lijevo) i ispred kipa Grgura Ninskog (desno)

Izabela Babić, 5. d

TERENSKA NASTAVA – KRAPINA

Putovanje u prošlost

Stigao je i taj dan, 21. svibnja – terenska nastava za petaše. Jedva sam čekala da krenemo. Ujutro nas je pokupio autobus i krenuli smo prema Krapini. Tamo smo posjetili Muzej krapinskih neandertalaca na Hušnjakovu brdu. Prije ulaska u Muzej malo smo se osvježili i nešto pojeli. U Muzeju je najprije prikazan film o životu neandertalaca, a nakon toga smo u skupinama krenuli u razgledavanje. U prvome dijelu Muzeja izloženi su predmeti iz povijesti, gdje smo upoznali školstvo, medicinu i znanost svojih predaka. Izložene su kosti koje su dokaz da je na Hušnjakovu brdu nekoć živio *homo sapiens*. Drugi dio prikazivao je prošlost i postanak života na Zemlji, od Velikog praska do suvremenog doba. Na kraju se nalaze skulpture neandertalaca. Na izlazu se nalazi mala suvenirnica u kojoj smo kupili suvenire. Kad smo se okupili, puni znanja i gladni krenuli smo na ručak u Oroslavje, u *pizzeriju Oro-Goro*. Ručak je bio baš po našem ukusu, pa smo zadovoljni krenuli u Park znanosti koji se također nalazi u Oroslavju. To je interaktivni park s eksponatima iz fizike, kemije, geografije, astronomije...

Na zanimljiv način saznali smo kako funkcioniraju neke pojave, primjerice kako se prenosi zvuk. Malo nas je omela kiša, ali je ipak bilo zabavno. Imali smo i zanimljivu radionicu na kojoj smo izrađivali Newtonovo njihalo, kugle koje udaraju jedna drugu. Iscrpljeni, ali i sretni, pošli smo kući. Putem nas je pratila kiša. Vratili smo se u večernjim satima i jedva čekali ispričati dojmove svojim ukućanima.

Tena Kelkedi, 6. d

Zanimljive radionice u Parku znanosti Oroslavje

NACIONALNI PARK PLITVIČKA JEZERA

Umirujuće šuštanje slapova

Prema dobro znanom običaju, kraj školske godine rezerviran je za odvijanje terenske nastave. Svatko prema dogovoru planira svoj program. Šesti razredi odlučili su posjetiti Plitvička jezera. U pratnji naših učitelja i razrednika krenuli smo u sedam sati prema odredištu. Putovali smo razdvojeni u dva autobusa. U autobusu je vladala vesela atmosfera. Svi smo bili uzbuđeni. Put je trajao oko tri sata, no uz dobro društvo i veselje nije bilo teško putovati. Oko 13 sati napokon smo stigli. Po dolasku dočekalo nas je oblačno vrijeme, no neustrašivo smo krenuli u istraživanja predivnog krajolika i netaknute prirode. Beskrajno plavetnilo i umirujuće šuštanje slapova... Zahvatio nas je jak pljusak taman kad smo se ukricali na brod. Sve ono lijepo pretvorilo se u uzbuđljivu avanturu "kako što manje pokisnuti". Nažalost, većina nas je izgubila bitku. Mokri, promrzli i umorni jedva smo čekali povratak u autobus. Svjetlo na kraju tunela bio je *McDonald's*. Isplatilo se čekati! Nakon okrjepe lakše se putovalo kući. Razmjenjivali smo dojmove i raspravljali o skorašnjim ljetnim praznicima. P. S. Veselimo se sljedećem izletu.

Kišan dan na Plitvičkim jezerima

Pia Laura Glavaš, 7. c

PARK PRIRODE PAPUK

Terenska nastava u srcu slavonske prirode

Učenici sedmih razreda, njihovi razrednici i pratnja, 21. svibnja 2024. godine bili su na terenskoj nastavi u Parku prirode Papuk. Polazak sa školskog parkirališta s dva autobusa bio je u šest sati ujutro. Skupina iz jednog autobusa najprije je obišla PP Papuk, a druga skupina posjetila je Kuću Panonskog mora. Zatim su se zamijenili. U PP Papuk imali su prilike obići špilju sa šišmišima te grob grofa Jankovića. U Kući Panonskog mora održana je prezentacija o fosilima, a nakon toga učenici su mogli vidjeti fosile morskih životinja te odgovarati na pitanja vezana za prezentaciju u kratkom labirintu. Na povratku prema školi obje su skupine išle u svima omiljeni *McDonald's*.

Katja Ovčar, 8. d

Učenici bivšeg 7. c i 7. d razreda

DAN OTVORENIH VRATA

Spoj druženja i učenja

U srijedu, 29. svibnja 2024., I. osnovna škola Čakovec otvorila je svoja vrata za sve zainteresirane. Šećući hodnicima škole, posjetitelji su mogli zaviriti u sve učionice u kojima su se održavale brojne radionice iz različitih predmeta i područja. Učenici su sa svojim učiteljima na taj način posjetiteljima predstavili svoje znanje, interese i vještine te kojim se sve aktivnostima bave u školi. Bila je to izvrsna prilika za druženje, razgovor, ali i učenje!

Skenirajte i pogledajte kako nam je bilo!

Neva Novak, 8. d

Aktivno i zabavno na matematičkoj radionici

OBILJEŽEN HRVATSKI OLIMPIJSKI DAN

Igra, aktivnost, zajedništvo

Učenici i djelatnici I. osnovne škole Čakovec u srijedu, 11. 9. 2024., obilježili su Hrvatski olimpijski dan. Učenici prvih razreda u školskoj dvorani i na otvorenome imali su organizirane sportske aktivnosti i igre. Učenici od drugog do osmog razreda pješačili su do restorana *Fontana* u Mačkovcu. Tamo su mogli sudjelovati u sportskim aktivnostima po želji. Obilježavanje Hrvatskog olimpijskog dana važno je radi poticanja tjelesne aktivnosti. Svi učenici i djelatnici nosili su majicu bijele, olimpijske boje.

Katja Ovčar, 8. d

Sportske aktivnosti i igre

Okupljanje ispred škole

MATURALAC 8. RAZREDA

Poreč, Pula, Brijuni, Višnjan

1. dan, 25. rujna 2024.

Naš maturalac započeo je u ranim jutarnjim satima ukrcavanjem u autobuse, nakon čega je slijedila duga vožnja uz nekoliko stan-ki. Prva destinacija bio je grad Poreč gdje smo uz pratnju lokalnog vodiča razgledali njegovu starogradsku jezgru i Eufrazijevu bazi-liku. Nakon kratkog slobodnog vremena u Poreču stigli smo do Hotela Materada i smjestili se u svoje sobe. Ostatak poslijepodne-va proveli smo na plaži, kupali se, sunčali i, naravno, uživali. Poslije večere mogli smo prošetati okolicom hotela, a mnogi su prona-šli zabavu među svojim društvom u sobama prije nego što smo otišli na počinak.

2. dan, 26. rujna 2024.

Novi dan započeo je doručkom u hotelu gdje su mnogi zavaljeli *mini* palačinke. Krenuli smo u Pulu, obišli poznati amfiteatar, Dvojnica i Herkulova vrata te Slavoluk Sergijevaca. Ručali smo u Fažani te se tamo ukrkali na brod i otplovili do Nacionalnog parka Brijuni. Turističkim vlakom razgledali smo Safari park pun divljih životinja, a najveća su atrakcija bili slonica Lanka i papiga Koki. Prije polaska brodom u Fažanu i autobusom u Poreč, posjetili smo i Muzej Josipa Broza Tita, crkvu sv. Germana i mediteranski vrt. Poslije večere za nas je priređen *disco party* na kojem se plesalo, pjevalo i dobro zabavljalo.

3. dan, 27. rujna 2024.

Nakon pakiranja kofera i odjave iz hotela morali smo se pozdraviti s Porečom. Uputili smo se prema Jami Baredine. Duboka je 132 metra i puna raznih stalaktita i stalagmita. Na kraju smo vidjeli i dvije čovječe ribice. Nakon umarajućeg penjanja natrag na površinu svratili smo u zvjezdarnicu u Višnjanu i vidjeli ogroman teleskop koji pronalazi nove asteroide. Poslije ručka slijedila je duga vožnja do Čakovca te smo usput, na naš nagovor, stali u *McDonald'su*. Naš maturalac završio je kasno uvečer kada smo stigli u Čakovec s novim iskustvima kojih ćemo se rado prisjećati.

S vama dijelimo nezaboravne trenutke s maturalca.
Skenirajte i pogledajte video!

Paula Peras, 8. a

ŠKOLA U PRIRODI

Nin, Zadar, Šibenik

Učenici 4. b, 4. c i 4. d razreda sa svojim su učiteljicama Aleksandrom Pospišil, Velimirom Vinković i Tanjom Žganec bili u školi u prirodi 2., 3. i 4. listopada 2024. Putujući do svojeg odredišta, vidjeli su različita reljefna obilježja Hrvatske. Posjetili su gradove: Nin, Zadar i Šibenik. U solani u Ninu saznali su kako se dobiva sol. Uživali su u prekrasnim slapovima Krke. Najviše uzbuđenja donio im je posjet Sokolarskom centru u Šibeniku.

Bruna Škvorc, 4. d

Učenici 4. razreda ispred crkve sv. Donata u Zadru

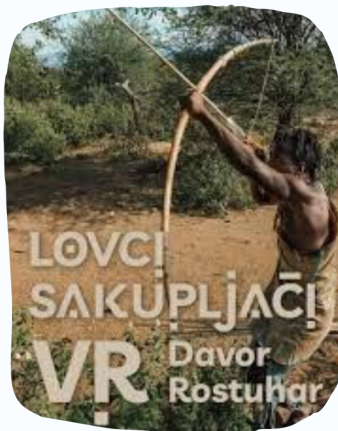

Sokolarski centar u Šibeniku - jedinstveno iskustvo

Virtualni put u Tanzaniju

Daleko putovanje
VR naočalama

Naših je devedesetak učenika u četvrtak 31. 10. 2024. virtualno otputovalo u Tanzaniju kako bi upoznali način života „posljednjih prvih ljudi na svijetu“.

Naime učenici su u školi pogledali film „Lovci – sakupljači“ u sklopu projekta „Putujuće kino“ Davora Rostuhara i to korištenjem najmodernije tehnologije – VR naočala. Tijekom tridesetak uzbudljivih minuta upoznali su život plemena Hadza iz Tanzanije koje živi u skladu s prirodom i njezinim zakonitostima, baš kao što su to nekada činili naši preci. Ovo je prvi takav film u Hrvatskoj i vrlo smo radosni što smo bili dio ove priče.

Agata Telebuh, 7. a

FILM *DRAŽEN* U CENTRU ZA KULTURU ČAKOVEC

Snagom volje do uspjeha

Dana 6. studenog 2024. učenici osmih razreda naše škole u 10.15 sati išli su u Centar za kulturu Čakovec gledati film *Dražen*. Film je snimljen 2024. i traje sto minuta. To je dokumentarni film koji govori o životu i karijeri jednog od najboljih i najpoznatijih hrvatskih košarkaša svih vremena – Dražena Petrovića. Osim Draženova privatnog života iz kojeg su prikazani isječki o njegovim ljubavima i odnosu s obitelji i suigračima, film pruža i dubok uvid u njegovu strast prema košarci, kao i neizmjernu želju za uspjehom.

Zanimljiv mi je prikaz Draženova djetinjstva te kako ga u počecima roditelji nisu podržavali u njegovoj želji za igranjem košarke, a kasnije su mu bili najveća podrška. Film me naveo na razmišljanje o tome kako popularnost može promijeniti svakoga od nas, pa i ljude u našoj okolini. Posebno mi se svidjela poruka koju nam Dražen Petrović šalje svojim životnim stavom pokazavši da se treba boriti i ustrajati u onome što volimo iako nam to neće uvijek donijeti samo dobre stvari u životu. Bitno je ne posustati jer snaga volje i želje dovodi do uspjeha.

Ida Horvat, 8. c

Naslovnica filma *Dražen*

Izvor fotografije: cinestarcinemas.hr

VEČER MATEMATIKE

Matematički pub kviz u osnovnoj školi? Zašto ne?

U srijedu, 4. prosinca 2024. godine, blagovaonica I. osnovne škole Čakovec bila je ispunjena do posljednjeg mjesta uz veselu i natjecateljsku atmosferu. Matematičari naše škole i ovaj su put bili kreativni i to uz prvi pub kviz organiziran u ovoj školi. U sklopu organizacije Večeri matematike kviz je okupio 80 učenika viših razreda, raspoređenih u 16 ekipa, koji su se suočili s četiri seta pitanja iz raznih kategorija – od brzih i zabavnih pitalica do složenijih matematičkih problema i mozgalica. Ovakav pristup omogućio je učenicima da pokažu svoje znanje, ali i kreativnost u rješavanju zadataka. Kviz su vodile bivše učenice naše škole, a sada gimnazijalke, Korana Drakulić i Sara Hassan, koje su svojim entuzijazmom dodatno uljepšale večer. Uzbudjenja nije nedostajalo, a najuzbudljiviji trenutak kviza bila je odluka o pobjedničkim mjestima koja je ovisila o najtočnijoj procjeni površine matematičke učionice. Ova neobična i inovativna metoda dodatno je potaknula natjecateljski duh među ekipama, a svi su se trudili pokazati matematičke vještine na najbolji način. Na kraju kviza tri su ekipe, "Pauci i Mušice", "Brojevni banditi" i "Bakrena snaga", proglašene najboljima. Zadovoljstvo i ponos bili su očigledni, a matematičko su druženje nastavili sljedećeg dana uz prigodno čašćenje.

Učitelji matematike Sanja Murk, Aleksandar Jerosimić, Tanja Debelec i Željka Kolar uložili su mnogo truda u pripremu i organizaciju kviza. S ponosom su promatrali zadovoljstvo svojih učenika te su svjesni koliko je važno poticati ljubav prema matematici na kreativan i zabavan način.

Sudionici se već sada raduju novim izazovima i prilikama za sudjelovanje u sličnim događanjima, a organizatori najavljuju da će se ovakvi kvizovi održavati i u budućnosti. Ovaj događaj pokazao je kako se igrom i zabavom može učiti i razvijati ljubav prema matematici stvarajući temelj za uspješnu budućnost učenika.

Neva Novak, 8. d

Najuspješniji natjecatelji

Natjecateljska atmosfera na Večeri matematike

Učenici izradili raznovrsne ukrase

BOŽIĆNI SAJAM

Škola kao mjesto dobrote i solidarnosti

U našoj školi 11. prosinca održan je tradicionalni božićni sajam koji je okupio učenike, djelatnike škole, roditelje i druge goste. Školska dvorana bila je ispunjena štandovima s raznim rukotvorinama, božićnim ukrasima, kolačima i čestitkama koje su izradili učenici. Sajam je bio otvoren za sve, a posjetitelji su uživali u toploj, veseloj atmosferi uz prigodnu glazbu i miris blagdanskih slastica. Novac prikupljen od prodaje namijenjen je za humanitarne svrhe, što je dodatno uljepšalo događaj. Sajam je završio uz osmijeh, zadovoljstvo i zajedničku želju za ponovnim okupljanjem.

Paula Peras, 8. a

Učenici 4. a razreda

Školska sportska dvorana prepuna posjetitelja

BOŽIĆNA PRIREDBA

Predblagdanski trenuci za pamćenje

U srijedu, 17. prosinca, te hladne zimske večeri u 18:00 sati, dvorana Centra za kulturu Čakovec bila je puna uzbuđenja i iščekivanja. Učenici i učitelji I. osnovne škole Čakovec održali su tradicionalnu božićnu priredbu. Učenici su se marljivo pripremali za svoju priredbu koja je bila nezaboravan događaj za sve prisutne. Šarena scenografija i veseli ukrasi dodatno su naglašavali svečanu atmosferu. Učenici su nestrpljivo čekali svoj red za nastup, dok su roditelji i učitelji zauzimali svoja mjesta u dvorani koja je bila ispunjena do posljednjeg mjesta. Program je bio bogat i raznolik, a učenici su se predstavili različitim točkama, uključujući plesne koreografije, recitacije, glazbene nastupe i dramske izvedbe. Atmosfera je bila ispunjena radošću i ponosom znajući da će ova priredba svima ostati u sjećanju, a radost i veselje povodom božićnih i novogodišnjih blagdana ispunili su srca prisutnih.

Mali zbor s voditeljicom Romanom Holetić

Voditelji (slijeva): Adrian Oenga Varga, Gala Pavčec, Mia Nedeljko, Zoran Drakulić

Rasplesani učenici 1. b i skriveno iznenađenje - robot NAO!

Ida Horvat, 8. c

Skenirajte kod i osjetite čaroliju božićnih priredbi matične škole i područnih škola!

Priredile: Neva Novak i Katja Ovčar, 8. d,
Angela Kitanović, 8. b, Paula Peras, 8. a

TANJA DEBELEC, UČITELJICA MATEMATIKE

Da dobijem na lotu, otišla bih na put oko svijeta!

O čemu najviše razmišljate kad idete u
kupovinu odjeće?

Razmišljam koje ću trgovine posjetiti i
hoće li biti izbora odjeće. Obično plani-
ram koje ću komade odjeće kupiti tako
da mogu kombinirati s onime što imam.
Za sebe ne mogu reći da sam velika
šopingholičarka.

Jeste li se ikad zatekli u situaciji da ste
kupili nešto samo zato što je popularno?

Kad sam bila mlađa, češće sam kupovala
neke stvari jer su popularne i jer ih svi
imaju. Sad mnogo rjeđe jer sam zapravo
shvatila da mi nisu potrebne ili mi brzo
dosade. Prije kupovine uvijek se pitam:
Trebam li mi to? Gdje ću to nositi ili koristi-
ti? Mogu li bez toga?

Pratite li sportske novosti?

Rijetko. Uglavnom pratim ekipna i pojedinačna svjetska natjecanja. Volim pogledati rukometnu, nogometnu i vaterpolo reprezentaciju. Od pojedinačnih natjecanja volim pratiti gimnastičare i skijaše.

Volite li oponašati svog najdražeg pjevača ili pjevačku skupinu?

Volim! Obično slušam koncertnu snimku i pjevam, a ponekad i zaplešem.

Obraćate li mnogo pozornosti na svjetske i/ili lokalne novosti? Koje?

Dosta pozornosti obraćam na lokalne novosti, a nešto manje na svjetske. Volim pročitati novosti vezane uz grad Čakovec i Međimursku županiju. Volim čitati o obrazovanju i događanjima u školama naše županije. Također pratim nadolazeća događanja i planiram što ću posjetiti.

Na što biste prvo potrošili novac da dobijete na lotu?

Da dobijem na lotu, otišla bih na put oko svijeta. Veći dio putovanja provela bih istražujući Aziju vlakom. Njihova bogata mreža željeznica omogućuje putovanje kroz različite kulture, krajolike i povijesne znamenitosti.

Volite li više vrijeme provoditi vani ili unutra? Zašto?

Vrijeme volim provoditi vani u prirodi. Volim otići na planinarenje ili na more. Boravak u prirodi poboljšava moje zdravlje smanjujući stres, pruža mi osjećaj zadovoljstva i potiče me na kreativnost.

Koje je Vaše mišljenje o poznatoj svjetskoj dvojbi: Spada li ananas na pizzu?

Nikad nisam jela pizzu s ananasom, tako da nemam iskustva s tom kombinacijom okusa. Meni ta kombinacija ne izgleda baš primamljivo i nikad nisam imala želju da ju probam. Slatki ananas u kombinaciji sa slanim sirom i rajčicom nikako mi ne ide zajedno.

TANJA ŽGANEC, UČITELJICA RAZREDNE NASTAVE

Od predmeta najviše volim Hrvatski jezik

Jeste li već kao dijete željeli biti učiteljica?

Kao dijete sam željela biti učiteljica i spisateljica.

Što je najteže u Vašem poslu i kako se suočavate s tim?

S iskustvom ima sve manje stvari koje me opterećuju. Uživam u svojem poslu.

Koji Vam je najdraži predmet?

Hrvatski jezik - književnost.

Imate li kućne ljubimce?

Nemam.

Imate li slobodnog vremena? Kako ga provodite?

Imam slobodno vrijeme koje provodim vrlo raznoliko. Volim čitati „teške“ knjige koje ne čita veliki krug ljudi. Volim putovati. Volim rad u vrtu i boravak na otvorenom. Izrađujem ručne radove. Volim provoditi vrijeme sa svojom obitelji, popiti kavicu s prijateljima i kolegama.

MIHAEL VARGA, UČITELJ FIZIKE

Rado odlazim na koncerte i festivale

Koja Vam je vrsta glazbe omiljena?

Volim slušati širok spektar glazbe, ali najviše volim rock, metal i glazbu 80-ih.

Svirate li koji instrument?

Ne sviram instrument, ali uvijek mi je bila želja svirati bubnjeve. Možda se odlučim jednog dana.

Što radite u slobodno vrijeme?

Volim sport – plivanje, teretanu, planinarenje, trčanje, biciklizam i duge šetnje. Čitam knjige o raznim temama, a najviše me zanimaju znanost općenito, astronomija, povijest, znanstvena fantastika itd. Omiljeni mi je pisac Dan Brown. Također, u slobodno vrijeme bavim se programiranjem i volim raditi razne poslove oko kuće.

S kim najčešće pijete kavicu?

S prijateljima i obitelji.

Imate li kakve dnevne rituale?

Imam ih nekoliko, obavezno je to odlazak u teretanu ili na plivanje i večernja šetnja te čitanje knjige prije spavanja.

Gdje se vidite za nekoliko godina?

Kamo me god život odnese.

Odlazite li često na koncerte? Koji Vam je dosad bio najdraži?

Jako volim koncerte i festivale i često ih posjećujem. Omiljeni mi je festival InMusic, a koncerti koji su mi posebno ostali u sjećanju su Iron Maiden u Budimpešti i Rammstein u Beogradu.

MATIJA HORVAT, UČITELJ TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE

Život piše čudne priče...

Dinamo ili Hajduk?

Dinamo... zato i trebate imati plave hlačiće na mojem satu. :)

Što mislite o reklamama koje iskoče usred filma na TV programima?

Ovisno o filmu... ponekad mi dobro dođe pauza za dopunu posude s koricama, dok mi ponekad ubiju volju za daljnjim gledanjem.

Koje je bilo Vaše mišljenje o našoj školi kada ste prvi put ušli u nju?

Prvi put sam u ovu školu ušao kao promotor udžbenika i pomislio da ovdje nikad neću moći raditi kao učitelj jer su na mom mjestu relativno mladi učitelji koji se još ne spremaju u mirovinu (današnji je ravnatelj učitelj TZK-a na čije sam mjesto ja došao). Život piše čudne priče....

Mislite li da se djeca danas manje kreću nego prije? Zašto?

Definitivno se današnja djeca mnogo manje kreću i igraju nego nekad, a razlog je sve naprednija tehnologija koja nam je dala mobitele, tablete, električne romobile i slično u ruke. Nama odraslima ponekad se teško oduprijeti sjedilačkom i pasivnom načinu života zbog svega navedenog, a djeci je to mnogo teže jer se praktički rađaju s mobitelom u ruci i njihove je navike teško mijenjati.

Što najčešće naručujete u restoranima brze hrane? Koliko ih često posjećujete?

Rijetko posjećujem *fast food* restorane iako volim pojesti i dobar hamburger i dobru tortilju. Ako imam izbor, najradije biram kineski restoran; njihovu hranu obožavam.

O čemu najčešće „surfate“ na internetu, osim za poslovne potrebe?

Zbog prirode svojeg poziva najviše vremena provodim pregledavajući sportske stranice i čitajući vijesti koje najčešće imaju veze sa sportom.

Volim i dobar humor pa često pogledam stranice čiji mi humor odgovara.

Kako biste se osjećali da Vaš idol neočekivano posjeti našu školu?

Bilo bi zanimljivo vidjeti i čuti Luku Modrića da nam ispriča svoj životni put. Smatram ga jednim od najvećih nogometaša svih vremena koji je sve postigao nevjerovatnom predanošću i upornošću.

BRANKO VUJNOVIĆ, UČITELJ TEHNIČKE KULTURE

Humorom učenicima uljepšavam boravak u školi

Da ponovno birate zanimanje, biste li ponovo odabrali biti učitelj Tehničke kulture?

Vjerojatno, iako bi se moglo reći da sam upisao ovaj fakultet sasvim slučajno. Nisam prošao prijemni ispit na fakultetu koji sam želio. Međutim, ni najmanje mi nije žao. Igra sudbine, teško da bih našao posao koji bi mi više odgovarao. Koliko samo pozitivne energije svakodnevno dobivamo na poslu od tih mladih ljudi koje poučavamo.

Kako biste usporedili sebe u višim razre- dima s današnjim generacijama? Koja su vremena bila bolja?

Bio sam jako „nestašan“. Često govorimo da je prije bilo bolje. Istina je u tome da smo bili mladi. Onda je sve jednostavnije i veselij. Odrastao sam u Gospiću, gdje je snaga bila argument češće nego um. Možda se netko neće složiti, ali mislim da je većina današnje djece osjećajnije od nas. Imaju više empatije prema drugima.

Imate li društvene mreže? Oduzimaju li vam mnogo vremena? Koja vam je naj- draža?

Imam Facebook profil. Oduzima mi nekoliko minuta dnevno.

Učenici jako vole Vaš smisao za humor! Biste li se ikad okušali u *stand-up comedy* točkama?

Učitelji svakodnevno javno nastupaju pred razredom. Samo je stvar u načinu koji ćete odabrati za komunikaciju s učenicima.

Na kavici s učiteljima

Ja sam odabrao humor kojim nastojim privući pažnju i učenicima učiniti zabavnijim i pristupačnijim boravak u školi.

Koje biste stvari ponijeli na pusti otok? Premium Visa karticu i šibice.

JULIJANA LEVAK, UČITELJICA HRVATSKOGA JEZIKA

U životu volim balans

Koji je Vaš omiljeni književni žanr? Koja biste djela izdvojili?

Teško mi je izdvojiti jedan žanr: okružena sam knjigama i nerijetko čitam više knjiga istovremeno. Volim pustolovne romane, drame, romane s temama iz daleke prošlosti... Neki od mojih najdražih naslova su *Češljugar*, *Sjena vjetrova*, *Sjećanja jedne gejšje*. Izrazito sam znatiželjna pa u zadnje vrijeme uživam i u čitanju znanstvenopopularnih tekstova poput djela Joea Dispenze, Igora Rudana i drugih ili pak u psihološkim i filozofskim tekstovima, primjerice Viktora Frankla, Eckharta Tolea.

Vrlo ste ponosni na sportski uspjeh svojeg sina. Što biste savjetovali mladim sporta- šima u našoj školi?

Jesam, ponosna sam na oboje: i na sina i na kćer. Oni su moji pokretači, moja inspiracija. Mladim sportašima poručila bih da pristup i posvećenost onome čime se bave čine razliku te da je uspjeh putovanje do cilja, a ne cilj sam.

Imate li omiljenu seriju snimanu 2000-ih (poput *Gilmoreica*, *One Tree Hilla*...)?

Nemam. Izbjegavam gledati serije jer mi se čini da su „kradljivice“ vremena, ali zato gotovo svakodnevno gledam podcasteve s ljudima koji se bave znanošću i duhovnošću, od kojih mogu naučiti nešto novo.

Bez čega ne izlazite iz kuće? Bez parfema i mobitela.

Odrasti ili zauvijek ostati dijete?

U životu volim balans. Trenutno istinski uživam u svojim „odraslim“ godinama, no prizovem katkad i malu razigranu Juliju.

PRVIN, br. 2, siječanj 2025.

PITALI SMO...

Što najviše utječe na djecu i mlade?

UČITELJI

Jelena Filo, učiteljica hrvatskoga jezika

Mladi ljudi pokušavaju stvoriti sliku o sebi, u potrazi su za samim sobom, stoga su podložni različitim utjecajima. Tinejdžeri, koji su posebno ranjiva skupina, uzore pronalaze u *influencerima*, pjevačima, glumcima...

Pomoću društvenih mreža pokušavaju steći prijatelje, pronalaze istomišljenike, kreiraju neki svoj stil nesvjesni da je slika koju vide ponekad iskrivljena. Zadatak nas odraslih je da im ukažemo na manipulacije putem društvenih mreža i potičemo ih na kritičko sagledavanje medija.

Maja Hižman, učiteljica informatike

Što najviše utječe na mladu djecu, a što na tinejdžere? I za jedne i za druge odgoj počinje u obitelji. Temelji emocionalne podrške grade se s majkom i ocem. Socijalne vještine grade se dolaskom u vrtiće i škole. Mladim učenicima vrlo važnu ulogu igraju njihove učiteljice. Uzore pronalaze i u svom razredu, u skupinama u kojima pohađaju izvannastavne i izvanškolske

aktivnosti, u ponekom liku iz crtića ili video igrice. Velik utjecaj danas zauzimanju i digitalni mediji. Posebno kod tinejdžera. Njihov je svijet bez njih nemoguć i dosadan. Veliki dio svog odgoja, ili bolje rečeno samoodgoja, duguju društvenim

mrežama, TikTokerima i *influencerima*. Osim toga, izloženi su snažnom utjecaju vršnjačkih skupina kojima se silom prilika moraju dopasti. Utjecaj roditelja kod njih s vremenom slabi. No bez obzira na to, bili oni mali ili veliki, trebaju našu podršku i razumijevanje.

Slavica Pospis, učiteljica razredne nastave

Na djecu mlađe dobi još uvijek velik utjecaj imaju roditelji, članovi obitelji i učitelji. Barem kod većine djece. Oko devete godine počinje jačati utjecaj vršnjaka i okoline. Društveni mediji počinju sve više okupirati njihovu pažnju. Počinju imitirati ponašanja i postupke pojedinaca koji se ističu u njihovim grupama za druženje. Društvene grupe i reklame na internetu nameću potrošački mentalitet, iskrivljen ideal ljepote gdje je sve umjetno, nažalost potiču neprijateljena ponašanja te sve više oblikuju mišljenja i stavove tinejdžera. Oni žive u svijetu objava i klikova i žele biti dio ogromne virtualne zajednice. Žive u iskrivljenoj stvarnosti bez žive riječi i ljudskih interakcija.

Maja Magdalenic, pedagoginja

U današnje vrijeme i dalje najveći utjecaj na djecu imaju roditelji (i ostali članovi uže obitelji) koji oblikuju osnovne stavove i vrijednosti kod djece, osobito one mlađe. Nakon njih svakako je velik utjecaj vršnjaka koji su često zaslužni za formiranje samopouzdanja, a ponekad i identiteta (što ne mora uvijek nužno biti u pozitivnom smislu). Važno je spomenuti i utjecaj učitelja koji imaju važnu ulogu u socijalizaciji i obrazovanju, što kod velikog broja

djece često određuje i njihovu budućnost (u smislu odabira budućeg zanimanja). Kako živimo u digitalnom dobu, moram spomenuti utjecaj medija, društvenih mreža i idola. Ovo sve utječe na razvoj slike o sebi jer upravo putem različitih platformi učenici prate poznate osobe i *influencere* koji utječu na njihova razmišljanja, stavove, stil, pa čak i ponašanje. Bez obzira na utjecaje iz okoline važno je da djeca što ranije počnu razvijati kritičko mišljenje i svijest o stvarnim vrijednostima kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegao negativan utjecaj.

UČENICI

Barbara Žižek, 8. c

Mladi ljudi su posebno osjetljivi na utjecaje okruženja u kojem odrastaju jer se u tom razdoblju oblikuju njihov identitet i stavovi. Negativni utjecaji, kao što su vršnjačko nasilje ili pritisak da se uklapaju u određene norme ili društvo, mogu dovesti do problema s mentalnim zdravljem, niskim samopouzdanjem i slično. Podrška obitelji i prijatelja igra ključnu ulogu u životima mladih jer im pruža osjećaj sigurnosti i motivaciju da se suoče s izazovima. Kada mladi imaju podršku svojih najbližih, lakše im je ignorirati negativne komentare i stavove drugih te se fokusirati na vlastite potrebe. Nažalost, mnogi mladi suočavaju se s negativnim utjecajima koji mogu dovesti do depresije, gubitka volje i sličnih problema. Često se osjećaju izolirano i nesigurno, što može rezultirati stalnim osjećajem anksioznosti. U takvim situacijama, važno je da mladi imaju pristup podršci koja im može pomoći da se nose s tim izazovima.

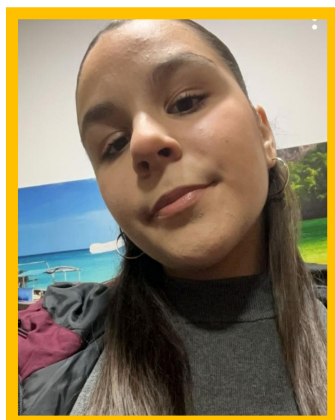
Angela Kitanović, 8. b

Na mene najviše utječe obitelj jer je ona temelj mojeg života. To je moja najveća podrška. Članovi obitelji daju mi savjete i motiviraju me da ostvarim sve svoje želje i snove koje još nisam ostvarila. Ljubav i podrška koju dobivam u obitelji daje mi snagu da se suočim s izazovima

na putu. Osim obitelji, velik utjecaj na mene imaju i moji prijatelji. Oni su tu za mene, s njima dijelim najljepše trenutke. Kroz prijateljstvo učim o važnosti zajedništva.

Također, škola u mojem životu igra ključnu ulogu. Učenjem (koliko mi god to

nekada bilo teško) razvijam svoje interese, što me čini spremnijom za budućnost. Na kraju, ciljevi koje si postavljam također utječu na mene. Kada radim ono što volim, osjećam se ispunjeno i motivirano.

Hana Dolar, 7. a

Na nas tinejdžere najviše utječu vršnjaci, mediji i *influenceri*. Tinejdžeri su danas vrlo povezani s novom tehnologijom te stalno gledaju i prate sadržaje na društvenim mrežama. Tamo nažalost ima mnogo nasilja i ismijavanja, što vrlo negativno utječe na mladu osobu i mijenja ju.

RODITELJI

Ronald Pintarić

Roditelji su glavni uzor mlađoj djeci, a igre, igračke, crtići i video igre oblikuju njihovo ponašanje. Tinejdžere najviše oblikuju prijatelji, društvo, društvene mreže poput Instagrama i TikToka, glazba, moda, sport, video igre i obitelj.

Marko Peras

U najmlađim danima roditelji su najveći uzor svojoj djeci. Uz roditelje na djecu utječu starija i mlađa braća i sestre te uža i šira obitelj. Kad djeca narastu, na njih sve više počinju utjecati mediji, društvo, prijatelji, škola... U tinejdžerskoj dobi djeca počinju razvijati vlastito (kritičko) mišljenje temeljeno na prošlim iskustvima.

Iva Vadlja

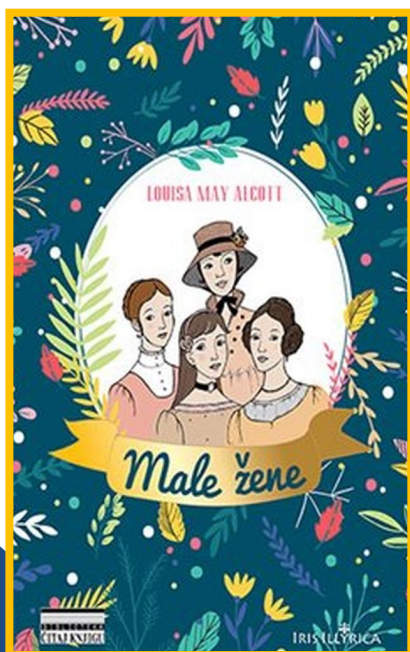
Kao roditelj primjećujem da društvene mreže poput Instagrama, TikToka, Snapchata, kao i poznate osobe i *influenceri*, značajno oblikuju pogled mladih na svijet. Oni često promoviraju razne trendove, od načina oblačenja do načina prehrane, koji privlače pažnju mladih te tako mladi često dobivaju i iskrivljenu sliku stvarnosti. Skrivenim reklamama nerijetko ih potiču na kupnju proizvoda koje možda inače ne bi željeli. S druge strane, primjećujem da učitelji pozitivno utječu na moje dvije kćeri potičući ih svojim primjerom na razvijanje radnih navika i osjećaja odgovornosti. Vjerujem da ja imam ključnu ulogu u formiranju stavova svoje djece i izgradnji njihova samopouzdanja pomažući im kritički sagledati utjecaje kojima su izloženi. Vršnjaci mogu pozitivno utjecati na mlade podrškom i poticanjem dobrih navika, ali i negativno ako ih navode na loše odluke i ponašanje.

Knjige koje su oblikovale moj pogled na svijet

Louisa May Alcott, *Male žene*

Knjiga *Male žene* svezemreni je američki klasik koji su pročitale mnoge žene, pa tako i ja. Priča prati četiri sestre, a svaka je posve različita od druge: najstarija Meg koja se bori s pohleptom; svojeglava Jo; tiha Beth koju krasi povučenost; te najmlađa ambiciozna Amy. U sljedećih desetak godina njihovi se životi razvijaju u različitim smjerovima, stoga i knjiga korača prema sve ozbiljnijim temama i razvoju likova. Primjerima svakodnevnosti samostalnosti kojom se žene obitelji March ponose, autorica uvodi i temu o kojoj se u to vrijeme nije mnogo govorilo: da žena ima pravo na vlastiti rad, mišljenje i odluke. Izdvojila sam ovu knjigu zato što je imala velik utjecaj na mene i moj stav o pravima žena. Cijeli roman zapravo pokazuje kako se mijenjamo pod utjecajem svojih životnih odluka, kako reagiramo na ljubav, kako pustiti život da ide svojim tijekom, kako se nositi s problemima i nevoljama, kako ustrajati, sagledavati širu sliku i pokazati empatiju.

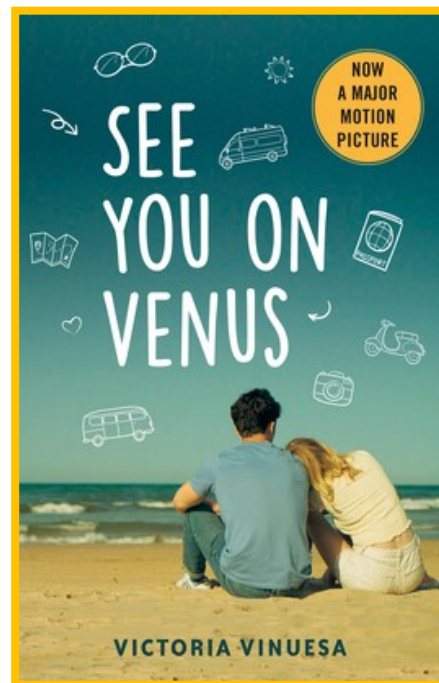
Maud Ankaoua, *Diši*

Knjiga *Diši* izuzetan je *self-help* roman o važnosti ljudskoga života i ljubavi prema samom sebi. Mallo je muškarac kojemu je dijagnosticirana teška bolest. Nije mu mnogo života preostalo, a nesretne je vijesti čuo u čekaonici. Karijera mu nikada nije išla bolje, ljubav je stala, a sada gubi i zdravlje. U naletu tuge i spoznaje da mu život klizi iz dlana, Mallo sasvim slučajno upoznaje neprimjetnu ženu koja mu nudi nov pogled na svijet. Sklapaju dogovor čije uvjete on baš i ne razumije i čudno mu je što nisu do kraja definirani, ali hvata se za slamku i njih se dvoje upuste u dogovoreno. Kako vrijeme prolazi, Mallo postaje svjestan da njegov, kao i svaki, život itekako ima smisla te da za svakoga postoji plan. Izdvojila sam ovu knjigu jer govori o osobnom razvoju iz gledišta vrlo simpatičnih likova. Kroz prikaz sudbine nekoliko različitih ljudi koje je dočekalo svašta u životu, traga za smislom. Ovaj je roman pun mudrosti, poruka i smjernica kako živjeti ispunjen, sretan život, kako voljeti sebe i biti zahvalan na svemu te kako prevladati strahove.

Victoria Vinuesa, *Vidimo se na Veneri*

Knjiga *Vidimo se na Veneri* autorice Victorie Vinuese romantična je knjiga prema kojoj je snimljen i istoimeni film. Dvoje tinejdžera kreće na putovanje u Španjolsku kako bi otkrili značenje ljubavi i smrti. Mia, glavna junakinja, cijeli život pati od srčanih problema. Ne boji se smrti, ali nešto ju je uvijek sprječavalo u pronalaženju biološke majke u Španjolskoj. Buntovni Kyle uživa u životu sve dok se ne dogodi prometna nesreća u kojoj je poginuo njegov najbolji prijatelj. Postaje spreman učiniti gotovo sve kako bi pobjegao od svoje stvarnosti. Nakon preokreta sudbine Mia i Kyle susreću se i donose odluku da zajedno otputuju u Španjolsku na jedinstveno putovanje života koje se pretvorilo u burnu ljetnu romansu. Ovu sam knjigu izdvojila jer ima snažnu poruku da nikada ne treba odustati od života i da se najbolje promjene mogu dogoditi kada ih najmanje očekujemo.

Piše: Barbara Žižek, 8. c

Izvor fotografija: irisillyrica.com, poetika.eu, goodreads.com

REZULTATI ANKETE

Roditelji na vrhu, internet na dnu ljestvice najvećih utjecaja

Ovom anketom željeli smo istražiti tko ili što najviše utječe na učenike naše škole te kome ili čemu najviše vjeruju. Prema razini povjerenja u pojedinu osobu ili izvor zaključivali smo o razini i jačini utjecaja. Anketa je provedena *online*, putem poveznice na platformi MS Forms, a obuhvatila je dvije skupine sudionika – 72 učenika nižih razreda (razredi 2. b, 2. c, 3. c, 4. d) i 112 učenika viših razreda (razredi 5. a, 5. d, 5. e, 6. c, 7. a, 8. c, 8. d, 8. e). Učenici su se rado uključili u anketu i iskreno iskazali svoje mišljenje. Rezultati su pokazali zanimljive razlike između mlađih i starijih učenika, ali i potvrdili koliko je obitelj važna za njihov razvoj.

Rezultati u nižim razredima

Učenici nižih razreda izrazili su najviše povjerenja prema roditeljima. To nas nije iznenadilo s obzirom na to da su roditelji u toj dobi najvažniji oslonac, izvor sigurnosti i primjer djece. Nakon roditelja najveći su utjecaj rođaci i šira obitelj, brat i sestra, prijatelji, koji već u toj dobi počinju biti važan dio života učenika, te učitelji koji im također, osim autoriteta, predstavljaju i podršku. Najmanje povjerenje iskazali su osobama koje prate na internetu te popularnim osobama iz javnog života poput pjevača, sportaša i drugih poznatih ličnosti.

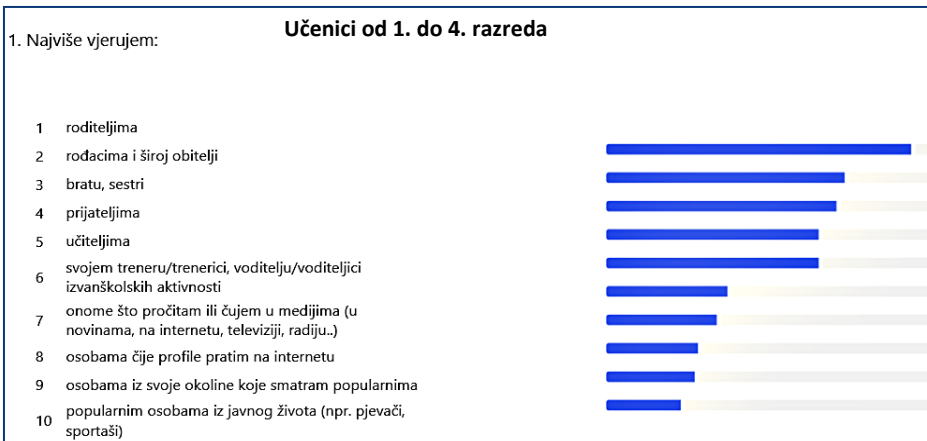
Rezultati u višim razredima

Kako djeca odrastaju, društveni odnosi postaju sve važniji. Učenici viših razreda i dalje najviše vjeruju roditeljima, zatim bratu i sestri, prijateljima, koji također zauzimaju vrlo visoko mjesto, rođacima i široj obitelji te učiteljima čiji je utjecaj i dalje prisutan, ali malo manje izražen nego kod mlađe djece.

Što smo zaključili

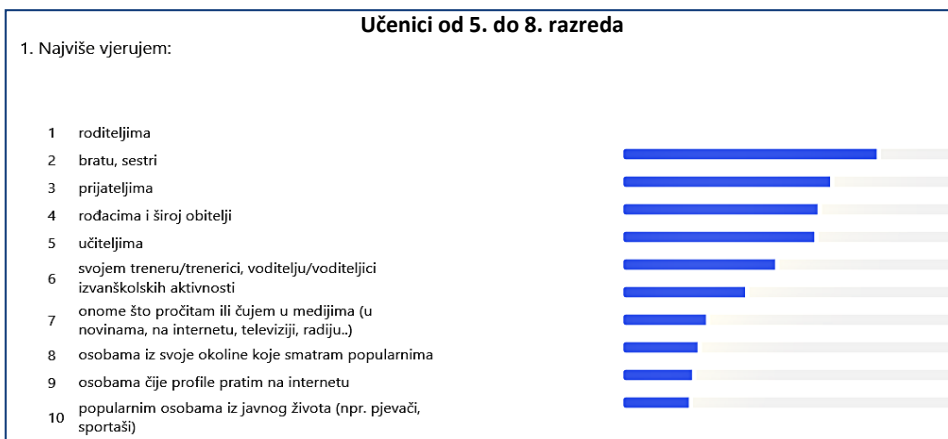
Rezultati ankete jasno pokazuju da na djecu najveći utjecaj imaju roditelji, što ističe njihovu ključnu ulogu u oblikovanju stavova, vrijednosti i povjerenja kod djece. Osim roditelja, velik utjecaj imaju i ostali članovi obitelji, posebno braća, sestre te rođaci. Zanimljiva je (i pomalo neočekivana) činjenica da mediji (internet, televizija, novine...) imaju mnogo manji utjecaj, dok su popularne osobe iz javnog života na posljednjem mjestu u obje kategorije. Ovo je posebno važna informacija jer nam pokazuje da, unatoč velikoj prisutnosti medijskih sadržaja u svakodnevnom životu djece, oni još uvijek imaju manji utjecaj na njihove stavove u odnosu na stvarne osobe iz okoline.

Anketu provedli: polaznici Novinarske skupine
Piše: Neva Novak, 8. d

Grafikon 1. Prikaz rezultata ankete provedene u nižim razredima (lijevo)

Grafikon 2. Prikaz rezultata ankete provedene u višim razredima (desno)

RAZGOVOR S

EMOM LUKETIN - YOUTUBERICOM, INFLUENCERICOM, PODUZETNICOM

Autentičnost je ključna

Utjecaj na mlade (osobito tinejdžere) danas u velikoj mjeri imaju *influenceri*. U anketi koju smo proveli u okviru teme broja našega školskog lista, to su nam potvrdili i učitelji, i roditelji, i učenici. Za razgovor smo tim povodom zamolili mladu Zagrepčanku Emu Luketin. Vrlo je uspješna, aktivna i praćena *influencerica* na različitim društvenim mrežama, surađuje s mnogim *brandovima*, a otvorila je i svoj salon ljepote *Ema's Beauty Concept* u Zagrebu. U našem intervjuu otvoreno je govorila o svojim počecima, svim stranama svojeg posla, pozitivnim i negativnim, te što za nju znači utjecati na nekoga.

O počecima

Kakav je bio tvoj početak u ovom poslu? Jesi li imala želju i plan postati *influencerica*?

Moj početak u ovom poslu nije bio toliko planiran koliko spontan. Društvene mreže su me oduvijek zanimala, ali nisam imala konkretan plan postati *influencerica*, jer u to vrijeme, prije desetak godina, pojam *influencer* još nije zaživio. U početku sam koristila platforme kao način za izražavanje i dijeljenje svojih interesa. Kako se moj profil razvijao i kako je publika rasla, shvatila sam da imam priliku nešto više napraviti s tim – prvenstveno stvoriti zajednicu koja se povezuje sa sadržajem koji dijelim. Također, prirodno se otvorila prilika za širenje mog brenda kroz Beauty centar.

S kojom si temom započela i kako se ona razvijala?

Započela sam s *lifestyle* temama dijeleći trenutke iz svog života, *beauty* savjete, preporuke proizvoda i modne kombinacije. S vremenom, sadržaj se razvijao zajedno sa mnom i mojim interesima. Kako sam

otvorila *Beauty* centar, dodala sam i teme vezane uz poduzetništvo i ljepotu. Kroz godine sam naučila slušati svoju publiku i prilagođavati se trendovima, ali uvijek sam ostala vjerna temama koje volim i koje mene istinski zanimaju.

O autentičnosti i poslu iza kulisa

Kako ostaješ autentična u svome poslu?

Autentičnost mi je ključna. Mislim da se autentičnost prepoznaje kada stvarno vjeruješ u ono što radiš i kada se ne bojiš pokazati svoje pravo lice. U svijetu društvenih mreža lako je upasti u zamku da slijediš što drugi rade, ali ja se trudim ostati dosljedna sebi. Važno mi je da se povežem s ljudima, a to mogu samo ako budem iskrena, bilo da dijelim uspjehe ili izazove.

Koji je najteži aspekt tvojeg posla koji publika ne vidi?

Publika često vidi samo onu "glamuroznu" stranu, ali iza kulisa ima puno posla koji

nije uvijek toliko privlačan. Vlastiti raspored, kreiranje sadržaja, praćenje trendova i kontinuirano inoviranje može biti iscrpljujuće. Također, vođenje *Beauty* centra zahtijeva puno posvećenosti – od upravljanja timom do brige o svakodnevnim operacijama. Ljudi često ne vide taj poslovni aspekt, koji je također ključan za uspjeh.

Kako prilagođavaš svoj sadržaj za različite društvene mreže?

Svaka društvena mreža ima svoj specifičan stil i publiku. Na Instagramu se fokusiram na vizualno privlačne sadržaje, dok na TikToku koristim zabavniji i opušteniji pristup, prilagođen mlađoj publici. Na YouTubeu, primjerice, dijelim duže i detaljnije sadržaje, jer ta platforma omogućuje dublju povezanost s pratiteljima. Ključ je razumjeti što publika na svakoj mreži očekuje i prilagoditi svoj sadržaj tome, a da ipak zadržiš svoj stil.

U svijetu društvenih mreža lako je upasti u zamku da slijediš što drugi rade, ali ja se trudim ostati dosljedna sebi. Važno mi je da se povežem s ljudima, a to mogu samo ako budem iskrena, bilo da dijelim uspjehe ili izazove.

Po čemu se posao *influencera* razlikuje od „tradicionalnih“ zanimanja?

Posao *influencera* donosi slobodu, ali i odgovornost. Za razliku od tradicionalnih poslova, gdje postoji jasno definirano radno vrijeme, kao *influencer* si uvijek "uključen". Kreativnost, strategija i prisutnost stalno su u prvom planu, a posao ne završava kada isključiš mobitel. Također, uspjeh često ovisi o tome koliko dobro možeš balansirati između autentičnosti i komercijalnih suradnji, što može biti izazovno.

Osjetiš li ikada iscrpljenost od svega i kreativnu blokadu? Kako to rješavaš?

Da, ponekad osjetim iscrpljenost, posebno kada pokušavam stalno stvarati nešto novo i drugačije. U tim trenucima važno mi je uzeti pauzu, udaljiti se i napuniti baterije. Kreativnost ne možeš forsirati, ona dolazi prirodno kad si u pravom mentalnom prostoru. Šetnja, putovanje ili vrijeme s obitelji mi često pomognu vratiti inspiraciju.

Utjecaj na mlade, popularnost i negativna strana interneta

Za glavnu temu našega školskog lista odabrali smo utjecaje. Što za tebe znači utjecati na nekoga?

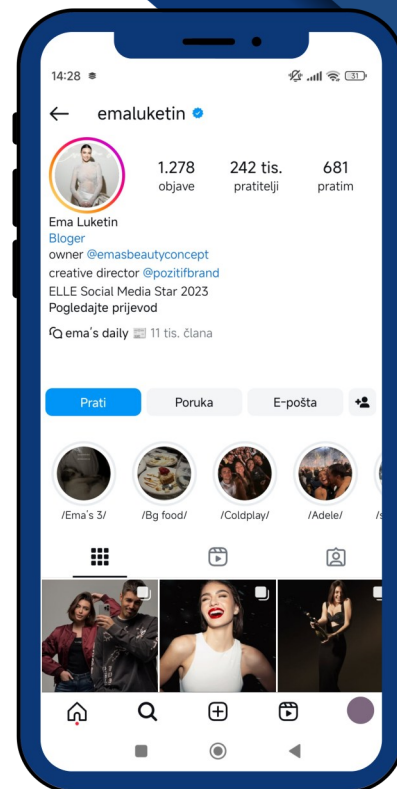
Za mene, utjecati na nekoga znači potaknuti pozitivnu promjenu ili inspiraciju. Ako mogu nekoga motivirati da se osjeća bolje, donese zdravu odluku ili se ohrabri u nekom aspektu svog života, to smatram uspjehom. Utjecaj nosi veliku odgovornost jer se tvoje riječi i postupci često uzimaju ozbiljno, posebno kod mladih ljudi.

Kako misliš da ti utječeš na mlade? Koja te dobna skupina najviše prati?

Mislim da moj utjecaj na mlade dolazi kroz autentičnost i način na koji pokazujem da je moguće balansirati između društvenih mreža, vlastitog posla i osobnog života. Najviše me prati dobna skupina od 18 do 30 godina, ali često dobijem poruke i od mlađih djevojaka koje traže savjete, što mi je posebno drago jer im želim pružiti pozitivan primjer.

Osjećaš li popularnost? Odgovara li ti i je li mjerljiva brojem lajkova i pregleda?

Popularnost se svakako osjeti, ali je ne mjerim isključivo brojem lajkova i pregleda. Lajkovi su samo površinska mjera, dok pravi osjećaj uspjeha dolazi kroz stvarnu povezanost s publikom. Kada dobijem poruku da je netko inspiriran mojim radom, da je koristio moj savjet - to je pravi pokazatelj utjecaja.

Kako na tebe utječu pozitivni, a kako negativni komentari? Što bi nama savjetovala da učinimo kada, uživo ili u svijetu interneta, doživimo negativne komentare?

Pozitivni komentari uvijek me motiviraju i podsjećaju zašto volim ovaj posao. S negativnima nosim se na način da se trudim ne shvaćati ih osobno. Važno je imati na umu da negativni komentari često dolaze od osoba koje nisu sretne same sa sobom. Moj je savjet da se ne dopustite obeshrabriti; gradite samopouzdanje i znajte svoju vrijednost. Kritika može biti korisna ako je konstruktivna, ali uvredama ne treba pridavati pažnju.

Za mene utjecati na nekoga znači potaknuti pozitivnu promjenu ili inspiraciju. Ako mogu nekoga motivirati da se osjeća bolje, donese zdravu odluku ili se ohrabri u nekom aspektu svog života, to smatram uspjehom.

Razgovarala: Neva Novak, 8. d

JELENA ŽNIDARIĆ - ZSA ZSA O SNAZI I UTJECAJU GLAZBE

Najviše me raduje što glazbom mogu širiti sreću!

Jelena Žnidarić, poznata pod umjetničkim imenom ZsaZsa, hrvatska je pjevačica rodom iz međimurskoga mjesta – Pušćina. Svojim pjesmama, nastupima i izjavama u medijima širi toplinu, prirodnost, autentičnost i upornost kao glavne vrijednosti kojima se dolazi do uspjeha. Na svojim društvenim mrežama često spominje probleme s kojima se susreću mladi; negativne komentare u virtualnom svijetu, uspoređivanja i nesigurnosti, te ih svojim iskustvom i poticajnim porukama pokušava ohrabriti. S radošću smo joj postavili nekoliko pitanja, a ona nam je opsežno i inspirativno odgovorila. Kako se počela baviti glazbom, kakav je utjecaj glazbe na ljude, na koji način pokušava inspirirati mlade te što bi im poručila – pročitajte u nastavku!

Što Vas je potaklo da se počnete baviti glazbom?

Odrasla sam u glazbenoj obitelji tako da za mene ne postoji drugačiji svijet nego svijet pun glazbe, pjevanja, kreativnosti i umjetnosti. Samim rođenjem već mi je u genima bilo upisano da ću na neki način biti glazbenica. Već kao malu upisali su me u Društvo „Naša djeca“ u Varaždinu i tada sam se počela baviti pjevanjem. Krenula sam na sate pjevanja, iskusila prve nastupe, shvatila da me to jako veseli, ali i tješi kada sam tužna. Shvatila sam da glazba povezuje ljude, da povezuje moju obitelj, i koliko je zapravo lijepo glazbom unositi sreću ili utjehu u tuđe živote. Tako sam shvatila da je glazba moj poziv. U sve što je crno, glazba unese boje; život nije moguć bez nje.

Koje sve instrumente znate svirati?

Kao mala sam svirala sintesajzer, zatim sam htjela svirati klavir, ali sam se prekasno upisala u glazbenu školu pa je ostalo mjesta samo za violinu, tako da sam završila osnovnu glazbenu školu svirajući violinu.

Svirala sam paralelno (i kasnije na fakultetu) i klavir, nekako „po sluhu“, a pokušavala sam naučiti svirati i gitaru i ukulele. Od žičanih dakle znam svirati violinu i gitaru, a od instrumenata s tipkama klavir. Sve onako pomalo, ne baš na profesionalnoj razini.

Biste li se u budućnosti ponovo prijavili na Dori?

Nikad ne reci *nikad*. To je vrlo važno zapamtiti u životu. Trenutno ne razmišljam o tome zbog puno drugih obveza... Budući da me dugo nije bilo na sceni, htjela bih objaviti pjesmu, a trudim se objaviti i album. Takva natjecanja iziskuju mnogo vremena, pripreme, ulaganja i truda. Jako mi je drago što se prošle godine iz cijele moje, malo komplicirane, situacije, kada sam odustala od nastupa na *Dori*, dogodio – Baby Lasagna. Time je i moj san o *Dori* na neki način ispunjen!

Da ste učiteljica Glazbene kulture, što biste učenicima prvo savjetovali što se tiče pjevanja?

Ja bih zapravo savjetovala učiteljima da ne budu previše strogi jer znam koliko je učenicima često stresno na Glazbenom pjevati neku pjesmu, osobito ako nisu

Svi smo stvoreni različiti i upravo takvi moramo ostati da bismo upotpunili ovaj sustav, ovaj svijet. Radite, trudite se, uživajte prije svega, budite uporni, učite, i sve će doći.

pretjerano zainteresirani za pjevanje. Učenicima savjetujem da to odrade najbolje što mogu, bez previše treme, nisu svi jednako dobri u tomu. Iako ne ispadne sve savršeno, svaki je trud uvijek nagrađen.

Na koje načine mislite da inspirirate mlađe generacije?

Svojim glazbenim putom koji se dugo razvijao. On se nije dogodio „preko noći“, nego je stvoren upornošću, godinama vježbanja, rada, ulaganja. Pjevam od pete godine, od tada sam krenula u glazbenu školu, na nastupe, na zborove, razna natjecanja, pjevala sam prateće vokale, svašta sam radila prije nego sam zapravo postala pjevačica. Sve me to danas čini čvršćom u ovom poslu, imam dobre temelje.

Mislim da je to jedna od inspiracija koju ljudi mogu pronaći u meni – sve se može, ne trebaju se imati neke posebne veze, samo treba biti uporan i vjerovati sebi i svojem instinktu, srcu. Voditi se umom, ali i emocijama. Sve što radite u životu, morate i voljeti, biti iskreni sami prema sebi. Nije se potrebno uvijek uklapati u neke društvene standarde i očekivanja. Ja uvijek promoviram prirodni put. Jednostavno – budite svoji i naći ćete svoje mjesto u svijetu.

Što Vam najviše oduzima vrijeme kada stvarate novu pjesmu? Zašto?

Svaki put nešto drugo. Obično najdulje traje produkcija ili kad sama pišem tekst. Kad se pjesma piše izvan naleta inspiracije, uvijek treba duže. Kad imam inspiraciju, sve ide vrlo brzo, ostalo su samo detalji koji se lako riješe. Inspiracija je ključna. Najviše mi vremena možda oduzima otpjevati pjesmu točno kako želim jer sam perfekcionista i nikad izvedbu ne smatram dovoljno dobrom.

Glasom koji ljudi slušaju želim poslati pozitivnu poruku. Kada se netko slušajući moju pjesmu osjeća lijepo, ispunila sam svoju životnu svrhu.

Koji bi se pjevači/ce mogli naći na Vašoj Spotify wrapped listi ove godine?

Volim svašta! Mislim da bi se tamo mogli naći Muni Long i Teddy Swims. Odrasla sam slušajući Arianu Grande, Beyoncé, Christinu Aguilera, Adele. Od domaćih volim Jalu Brata, Bubu Corellija, Devita, Senidah, Miach, Kukus... Volim svakakvu vrstu glazbe, ne stavljam se u kalup, ovisi o raspoloženju. Ne sudim druge prema vrsti glazbe koju slušaju. Uživam u svakoj vrsti melodije i teksta. Treba imati raznoliko znanje, vidjeti, čuti i isprobati svašta, od svega uzeti pomalo te pronaći svoj stil. Otvorena sam prema svim glazbenim žanrovima.

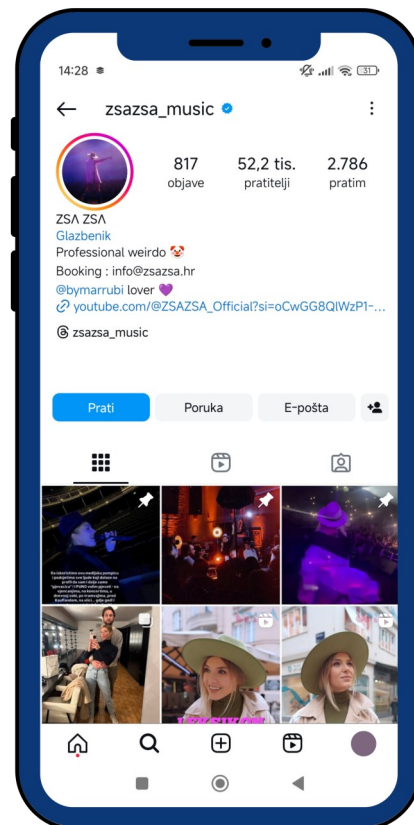
Drago mi je da se nakon mog odustajanja prošle godine na Dori dogodio – Baby Lasagna! Time je na neki način ostvaren i moj san o Dori.

Na koje ste načine svladavali školske obveze kad ste bili naših godina?

Grozno. Bila sam svugdje, puna obveza. Zbog toga sam bila kampanjac, sve radila u zadnji trenutak i stalno bila pod stresom. Ne radite to i stvorite dobre radne navike, radite sve na vrijeme da bi vam škola bila što manje stresna.

Što Vas najviše uzbuđuje u svijetu glazbe? Zašto?

Najviše me veseli kada znam da glazbom mogu širiti sreću. Ona ne poznaje granice. Ne poznaje kulture, jezike... To je čista emocija. Najviše me uzbuđuje kad svi zajedno pjevamo na koncertima, zažmirimo i doista proživljavamo emocije koje nosi pjesma. Pjesma može slati poruku motivacije i mira, poruku da si dovoljno dobar, ona ohrabruje, usređuje. Glazbom možeš nekome uljepšati dan, reći mu koliko je vrijedan, njome čak možeš pokrenuti i revoluciju! Jednostavno, to je sredstvo koje može spajati cijeli svijet i širiti dobre poruke. Glasom koji ljudi slušaju želim poslati pozitivnu poruku. Kada se netko slušajući moju pjesmu osjeća lijepo, ispunila sam svoju životnu svrhu.

Što biste poručili mladim talentima?

Što god radite u životu, radite srcem, slušajte sebe i svoje emocije. Nemojte raditi u zadnji tren. Nemojte se mijenjati ni za koga, budite svoji. Svi smo stvoreni različiti i upravo takvi moramo ostati da bismo upotrijebili ovaj sustav, ovaj svijet.

Radite, trudite se, uživajte prije svega, budite uporni, učite, i sve će doći. Mladost je predivna jer nemate velike životne brige i možete ju iskoristiti za sve što vam srce želi, za sve što volite. Naučite što više jer će vam to dobro doći da se u budućnosti probijete do cilja!

Razgovarala: Paula Peras,
8. a

Važno je odabrati uzore koji nam pomažu rasti

Proučavanje teme broja našega lista ubrzo nas je odvelo na adresu stručnjakinje. Obratili smo se dr. Melani Smilović, specijalistici dječje i adolescentske psihijatrije, koja radi u Županijskoj bolnici Čakovec te je u svakodnevnome kontaktu s djecom, adolescentima i njihovim roditeljima. Opsežno, stručno i iskreno odgovorila je na naša pitanja te savjetovala kako se nositi s lošim utjecajima.

Najsnažniji i najdugotrajniji utjecaji

Što po Vašem mišljenju najviše utječe na djecu? Postoji li razlika između tinejdžera i mlađe djece?

Djeca uče tako da promatraju ponašanje ljudi iz svoje blizine, poput roditelja, članova obitelji, prijatelja i učitelja. U najranijem djetinjstvu roditelji imaju najveći utjecaj jer s njima djeca provode najviše vremena. U tom razdoblju dječji se mozak intenzivno razvija i iz odnosa s roditeljima uči. Roditelji djeci pomažu prepoznati osjećaje i vlastitim primjerom pokazuju kako se nositi s emocijama poput tuge, straha ili ljutnje. Također, roditelji ih usmjeravaju prema osnovnim vrijednostima – bilo da je riječ o ljubaznosti, poštenju ili drugim važnim načelima – i stvaraju temelje za sigurno i nesigurno ponašanje. Kad djeca krenu u školu, krug se utjecaja širi. Učitelji i vršnjaci dobivaju na važnosti, no obitelj i dalje ostaje njihova "sigurna luka". Djeca promatraju roditelje i dalje

tražeći pomoć u razumijevanju što je ispravno, pogrešno ili prihvatljivo. Istovremeno, mediji poput televizije, YouTubea i videoigara počinju igrati veću ulogu u njihovim životima, no njihov utjecaj još uvijek nije veći od obitelji.

U tinejdžerskoj dobi stvari se mijenjaju. Tinejdžeri počinju tražiti vlastiti identitet i otkrivati sebe, zbog čega postaju osjetljiviji na utjecaj vršnjaka. Prirodno je da u ovoj fazi više brinu o mišljenju svojih prijatelja nego o onome što kažu roditelji. Žele biti samostalni što ih dovodi do toga da društvo oko njih ima sve veću ulogu, a tu se uključuju i društvene mreže. Tamo tinejdžeri često uspoređuju sebe s drugima, što može negativno utjecati na njihovo samopouzdanje i stvoriti osjećaj nesigurnosti.

Tko na njih ostavlja najdugotrajniji utjecaj?

Najveći utjecaj na djecu imaju ljudi koji su im najvažniji u životu – obitelj, bliski prijatelji i uzori koje biraju. Roditelji i obitelj na početku oblikuju temeljne vrijednosti i način razmišljanja. Kasnije, prijatelji i osobe koje djeca poštuju – poput učitelja, trenera ili javnih osoba – također imaju važnu ulogu.

Važno je odabrati prave uzore koji nam pomažu rasti. Na kraju, iako na nas utječe mnogi, sami odlučujemo čije nam je mišljenje najvažnije i kakva osoba želimo postati.

Loši utjecaji

Jesmo li danas previše izloženi lošim utjecajima?

Današnje društvo donosi mnoge izazove za mlade, a izloženost lošim utjecajima sada je veća nego ikada. Društvene mreže i mediji često prikazuju sadržaje koji mogu negativno djelovati na samopouzdanje, sliku o sebi i pogled na svijet. Informacije koje stalno dobivamo, mlade mogu izložiti pritisku i tjeskobi. Neki su sadržaji štetni jer potiču standarde ljepote, uspjeha i načina života koji nisu realni, što može potaknuti osjećaj nesigurnosti ili nezadovoljstva. Često se prikazuju "savršeni" životi koji mogu stvoriti pritisak da ih slijedimo. Zato je ključno naučiti razlikovati što je korisno, a što štetno. Važno je razgova-

rati s roditeljima, učiteljima ili drugim odraslima kojima vjerujemo o tome kako se osjećamo i što gledamo, da bismo mogli bolje razumjeti i zaštititi svoj unutarnji svijet.

Može li utjecaj biti toliko snažan da mijenja navike mladih? Kako se to događa?

Da, utjecaj može biti toliko jak da mijenja stavove i ponašanje mladih, pogotovo ako se događa često i tijekom duljeg vremena. Tijekom odrastanja, mozak tinejdžera još se razvija, osobito dio koji je zadužen za donošenje odluka i oblikovanje stavova. Zbog toga su osjetljiviji na nagrade, odobravanje i pritisak vršnjaka. Ako mladi često gledaju sadržaje koji reklamiraju skupe proizvode ili određeni način života, mogu razviti želju za takvim stvarima, čak i ako ih si ne mogu priuštiti ili ih to zapravo ne zanima. Kada stalno nešto vidimo ili doživljavamo, možemo početi vjerovati da je to "normalno" ili poželjno. Ako prate *influencere* ili prijatelje koji se ponašaju rizično, potiču nezdrav način života ili loše navike, postoji šansa da će ih oponašati kako bi se osjećali prihvaćeno.

Koliko određeni stavovi i mišljenja mogu utjecati na nas, ovisi o našem osjećaju sigurnosti, o podršci iz okoline i o tome koliko uspješno postavljamo svoje granice.

S vremenom takvo ponašanje može prijeći u naviku. Zato je važno biti svjestan što gledamo i koga pratimo te odabrati uzore koji nas potiču na pozitivne i zdrave izbore.

Koji je utjecaj najopasniji?

Najopasniji utjecaji su oni koji potiču opasna ili štetna ponašanja, snižavaju samopoštovanje ili loše utječu na naša razmišljanja i stavove. Kada smo dugo izloženi takvim utjecajima, može se stvoriti osjećaj manje vrijednosti, i sve to može dovesti do ozbiljnijih problema, poput anksioznosti ili depresije. Svi različito reagiramo – neki su osjetljiviji na pritisak vršnjaka, dok su drugi više pod utjecajem medija ili imaju poteškoće zbog problema u obitelji. Koliko određeni stavovi i mišljenja mogu utjecati na nas, kao i razina opasnosti, ovisi o našem osjećaju sigurnosti, o podršci iz okoline i o tome koliko uspješno postavljamo svoje granice.

Različiti utjecaji

U kojoj mjeri na mlade utječu *influenceri* i poznate osobe?

Influenceri i poznate osobe često imaju snažan utjecaj na mlade jer ih mnogi vide kao uzore i vole ih pratiti. Kada tinejdžeri prate njihov način života, stil odijevanja ili proizvode koje koriste, često pozele isto jer vjeruju da će se tako osjećati bolje, prihvaćeno ili će se lakše uklopiti. Naravno da utjecaj *influencera* može biti ponekad i pozitivan ako se potiču zdrave navike, stvaranje dobrih vrijednosti ili podizanje samopouzdanja. Međutim, problem nastaje kada je obrnuto, i kada se potiče nesigurnost, ili se dijeli sadržaj koji nije stvaran i vodi do krivih zaključaka i uvjerenja. Uvijek je važno da se zapitamo: „Što je ono što ja stvarno želim?“ Umjesto da slijepo pratimo trendove, trebali bismo birati uzore koji nas potiču da razvijamo svoje talente i postanemo najbolja verzija sebe, umjesto da pokušavamo biti kopije nekog drugog.

A tehnologija, društvene mreže, mediji?

Tehnologija, društvene mreže i mediji imaju snažan utjecaj na mlade jer su uvijek prisutni – nosimo ih sa sobom i lako im možemo pristupiti u svakom trenutku.

Ima to svojih prednosti jer mogu biti korisni za učenje, povezivanje s prijateljima i stvaranje prijateljstava, mogu poticati talente i pomoći u izražavanju kreativnosti. Ali prekomjerno korištenje može nas iscrpiti i udaljiti od stvarnog svijeta. Javlja se i potreba da se bude stalno *online* kako ne bismo nešto propustili, što može stvoriti osjećaj preopterećenosti i nesigurnosti. Kako bi mediji privukli pažnju, često ističu negativne vijesti i slike, što može utjecati na naše raspoloženje i izazvati tjeskobu. Zbog stalnog *skrolanja* mozak se privikava na kratkotrajna zadovoljstva, što nam s vremenom otežava zadržavanje pažnje. To onda može otežati učenje i obavljanje zadataka za koje nam treba koncentracija. Ponekad se čak razvijaju ponašanja slična ovisnostima. Zbog toga je važno napraviti pauze od ekrana, dopustiti sebi trenutke dosade i naučiti prepoznati koliko zapravo vremena provodimo *online*. Trebali bismo birati sadržaj koji nas potiče, uči i omogućuje nam rast, umjesto onog koji nas opterećuje. Često nam je teško prestati koristiti ekrane pa razgovor s roditeljima ili odraslima od povjerenja može biti od pomoći.

Mislite li da na mlade više utječu roditelji ili vršnjaci?

Roditelji i vršnjaci utječu na mlade, ali na različite načine. Roditelji su oni koji postavljaju temelje – svojim ponašanjem i stavovima pomažu djeci stvoriti sliku o tome kako stvarati odnose, donositi odluke i nositi se s izazovima. Kako djeca rastu, roditelji ostaju važna podrška, posebno ako djeci znaju postaviti razumne granice i ako pružaju razumijevanje i potporu. S druge strane, tijekom odrastanja, a posebno u tinejdžerskim godinama, vršnjaci preuzimaju važniju ulogu. Mladi često žele pripadati grupi i slijediti ono što njihovi prijatelji rade jer žele biti prihvaćeni, što je za razvoj izuzetno važno. Ponekad je želja za pripadanjem toliko jaka da se prilagođavaju čak i kada se to ne slaže s osobnim vrijednostima ili uvjerenjima. No, ako su roditelji izgradili čvrst, povjerljiv odnos sa svojom djecom, njihov utjecaj može ostati snažan. Takav odnos može pomoći mladima da zadrže vlastiti smjer i donose ispravne odluke, čak i pod pritiskom vršnjaka.

lako na nas utječu mnogi, sami odlučujemo čije nam je mišljenje najvažnije i kakva osoba želimo postati.

Izgradnja samopouzdanja i nepopuštanje

Kako spriječiti pristanak na loše utjecaje vršnjaka?

Važno je graditi samopouzdanje i naučiti da je u redu postaviti granice i razmisliti o posljedicama svojih postupaka. Kada smo sigurni u sebe, manje smo skloni popuštati lošim utjecajima i ne osjećamo potrebu prilagođavati se drugima kako bismo dobili njihovo odobrenje. Važno je znati reći "ne" i čvrsto zadržati svoje stajalište, čak i kad osjećamo pritisak da postupimo drugačije. Ako znamo što želimo i što nam je važno, lakše ćemo se oduprijeti potrebi za prilagođavanjem. Pravi su prijatelji oni koji nas prihvaćaju takve kakvi jesmo i ne prisiljavaju nas na stvari koje nam smetaju. Vježbanje odgovaranja na pritisak može nam biti korisno za neugodne situacije. Na primjer, možemo mirno reći: "To nije za mene." ili "Radije ne bih." Neugodne situacije može nam olakšati unaprijed osmišljen plan, poput opravdanja: "Dogovorilo sam se s roditeljima." Prije nego donosimo odluku, važno je razmisliti o mogućim posljedicama. Pomaže ako si postavimo pitanja poput: "Kako ću se osjećati nakon ovoga?" ili "Hoće li ovo donijeti probleme meni ili nekome drugome?" Kad nismo sigurni, razgovor s osobom u koju imamo povjerenje – roditeljem, učiteljem ili prijateljem – može biti od velike pomoći. Važno je zapamtiti da biti drugačiji nije slabost. Snaga je u tome da znaš tko si, što želiš i da stojiš iza svojih odluka.

Razgovarala: Neva Novak, 8. d

Mediji, reklame – konzumerizam!

Živimo u vremenu kada se previše pažnje posvećuje kupovanju različitih stvari. Kako danas provodimo previše vremena na internetu i uz pametne telefone, vrlo često gledamo reklame koje nas potiču na kupnju novih proizvoda. Često nam ti proizvodi i nisu potrebni, ali nas reklame i trgovci pokušaju uvjeriti da baš to trebamo, da će nas usrećiti ili nam olakšati život.

Iako je normalno željeti neke nove stvari, ne bismo smjeli pretjerati u tome. U mojoj obitelji roditelji su najčešće glas razuma koji nas želi odvući od konzumerizma. Sestra i ja često poželimo raznu odjeću i obuću koja je popularna i moderna, ali mama nas uvijek upita je li nam to baš potrebno. Ponekad smo baš uporne da dobijemo nešto što nam se sviđa, ali onda ubrzo shvatimo da nam to nije bilo nužno. Tata nam uvijek govori da je bolje da štedimo novac za neko lijepo putovanje. Osim što konzumerizam nepotrebno prazni naše novčanike, negativno je i to što se stvara mnogo otpada koji utječe loše na naš planet.

Znam da se teško oduprijeti kupovini nečega što nam se sviđa, ali isto tako smatram da nam to neće donijeti zadovoljstvo kao što je vrijeme provedeno s obitelji, prijateljima ili odlazak na neki lijepi izlet.

Piše: Hana Dolar, 7. a

Vi i 50 drugih

Maja Borlinić, 6. c

Sviđa mi se

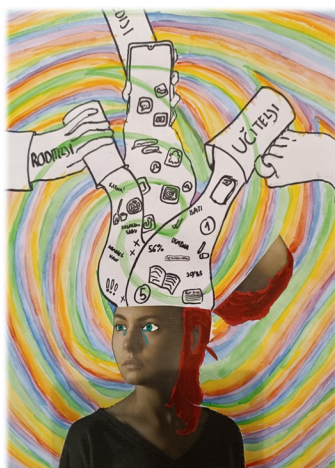

Komentar

Podijeli

Utjecaji u
likovnoj viziji
naših učenica

Lara Kontrec, 8. c

Una Čonkaš, 8. a

Anja Žganec Rogulja, 8. e

Naomi Cimerman, 6. c

Nika Kosalec, 8. c

Lara Kontrec, 8. c

Novcem (ne) možemo kupiti sreću

Konzumerizam je pojava u društvu koja potiče ljude na prekomjernu potrošnju. Sastavni su dio konzumerizma reklame, novi trendovi i društvene mreže.

Trenutno na nas najviše utječu društvene mreže. Tamo vidimo slavne i bogate osobe kako nose nešto popularno i onda mislimo, ako to i mi kupimo, bit ćemo popularniji i bolje se uklopiti u društvo. Danas su reklame neizbježne. Uvijek kada želiš nešto pogledati, „dođe“ ti reklama o proizvodima koji ti se sviđaju i misliš da će ti oni dobro doći. Kad sam bila mlađa, kad bih god vidjela neku reklamu s igračkom koju nemam, odmah bih pokušala nagovoriti mamu i tatu da mi ju nabave. Sad bih svakako rekla da imam previše igračaka koje više ne koristim i ne znam što bih s njima. Danas na mene najviše utječu novi trendovi. Kad na internetu vidim neki novi trend ili neki novi popularni odjevni predmet, mislim da mi treba i da ću, ako ga dobijem, biti sretnija i popularnija, a zapravo ću ga vrlo vjerojatno uskoro zaboraviti ili prerasti. Moja mama baš i ne voli trošiti novac i na nju ne utječu reklame. Moja bi sestra, s druge strane, htjela sve što vidi. Jedanaesti je mjesec, a na reklamama su već božićne stvari. Svaki put kad ih vidi, misli da nam baš to sada treba jer će se kasnije rasprodati.

Mislim da konzumerizam previše utječe na sve nas, ali da ga se nažalost ne može izbjeći.

Piše: Agata Telebuh, 7. a

Vi i 50 drugih

Lorena Podgorelec, 7. a

Sviđa mi se

Komentar

Podijeli

Svi su ljudi za...

Adidas Samba tenisicama! Njihov povratak polako se primjećivao već 2022., a može se pripisati nekoliko stranih izvora. Poznate osobe kao što su A\$AP Rocky, Bella Hadid, Hailey Bieber te Harry Styles imali su ulogu u tome da vrate Sambe pod modni reflektor. Adidas Samba bila je apsolutno svugdje prošle godine, i pogodite što! Još je uvijek rasprodana! Čini se da se opet uspostavila kao ultimativna ljetna tenisica. Popularnost joj se i dalje uzdiže, bez znakova usporavanja.

Prošetate li nekim velegradom, po užurbanim ulicama, nemoguće je ne uočiti da se na svaka četiri ugla može naći nekoliko para ovih tenisica istovremeno. Došle su od nogometnih terena do svakog kutka današnjice, zadržale elegantnu nisko profilnu siluetu, gumeni potplat i vrhunske materijale koji upotpunjuju svaki stil. Ideja za prvi model nastala je u Njemačkoj 1950-ih. Uz potplat s tri vakuumske čašice Sambe su pažljivo dizajniran model za nogometne timove koji igraju na snježnim i smrznutim terenima. Godina 1949. može se obilježiti kao početak Sambe. Dizajnirao

ju je osnivač tvrtke Adi Dassler – najranija verzija te patike imala je gornjište načinjeno od kloanove kože i originalni gumeni potplat. Iako je na početku dizajnirana za oštru europsku zimu, Samba se predstavila na svjetskom nogometnom prvenstvu u Brazilu 1950. U pokušaju da stekne popularnost u toj južnoameričkoj državi, Adidas je kopački dao svoje ime, koje crpi inspiraciju od autohtonog brazilskog plesa i glazbenog žanra. Trenutna proizvodnja najuspješnija je u Italiji, u starijim danima proizvodile su se uglavnom u Njemačkoj, a starija se verzija Sambe proizvodila čak i u Hrvatskoj. U devedesetima u tvornici *Jelen* radila je moja baka i kratko mi ispričala kako je izgledao proces proizvodnje.

„*Jelen* je bila velika tvornica gdje su se osim tenisica proizvodile i sandale, čizme i sl. Na početku su radili krojači koji su iz kože rezali oblike koji su se kasnije lijepili na tenisicu, taj dio zove se gornjište. Strojevi za mašine ukrasno režu dva reda, koji se mogu spajati ili raditi ukrase prema modelu. Nakon toga se lijepe džonovi, onda se tenisice kontroliraju, to je bio moj

posao, tada se pakiraju i šalju u dućane.“

Tenisice se mogu „otkriti“ na društvenim mrežama, poput TikToka ili Instagrama, gdje postoje mnoge različite verzije s obzirom na boju, naziv modela i vrstu kože ili materijala od kojeg su napravljene. Postoje različiti načini kako se boje mogu uklopiti, oblikovati u kombinaciji ili pomaknuti granice vlastitog stila. Budući da mnogi kupuju parove ovih tenisica bez ikakve mjere, povratak i rast njihove popularnosti mogao bi se protumačiti kao konzumerizam. *Fast Fashion* postaje velik problem za okoliš i njegov razvoj, zato trenutno popularnost raste aplikacijama koje služe za preprodavanje odjeće i modnih dodataka, što će možda, barem kratkoročno, riješiti taj problem.

Izvor fotografije: Footshop.hr

Eurosong – više od glazbenog natjecanja

Eurovision Song Contest (ESC) mnogo je više od godišnjeg glazbenog natjecanja. To je kulturni fenomen koji je duboko utjecao na glazbu, politiku i identitet u Europi i šire. Od svog početka 1956. godine *Eurosong* je prerastao u spektakl koji prikazuje različite glazbene stilove i kulturne izričaje. Njegov utjecaj može se analizirati s mnogo strana uključujući utjecaj na glazbenu industriju, ulogu u kulturi, politički značaj i doprinos oblikovanju europskog društva.

Utjecaj na glazbenu industriju

Mnogi su umjetnici, nakon nastupa na *Eurosongu*, stekli međunarodnu slavu. Najistaknutiji je primjer ABBA, švedski bend koji je pobijedio na natjecanju 1974. s pjesmom "Waterloo" i postao jedan od najprodavanijih bendova u povijesti. Slično tome, umjetnici poput Celine Dion, koja je predstavljala Švicarsku 1988., i nedavno, talijanski rock sastav Måneskin, iskoristili su svoje pobjede kao odskočne daske za svjetski uspjeh. *Eurosong* izlaže umjetnike širokoj publici pružajući im mjesto za prikazivanje svog talenta i povezivanje s obožavateljima. *Eurosong* također potiče glazbenu raznolikost predstavljanjem različitih žanrova, od *popa* i *rocka*, do *folka* i opere.

Kulturni i društveni utjecaj

Pjesme i izvedbe na *Eurosongu* povremeno odražavaju politička i društvena pitanja, poput mira, slobode i ljudskih prava. Sustav glasanja na natjecanju, gdje zemlje glasaju za pjesme drugih, također razotkriva političke saveze i napetosti među njima.

Eurosong 2024. i sudjelovanje Hrvatske

Godine 2024. Hrvatsku je predstavljao Baby Lasagna s pjesmom "Rim Tim Tagi Dim." Pobijedio je na hrvatskom nacionalnom izboru *Dora* sa značajnom razlikom u odnosu na ostale. Baby Lasagna, a pravim imenom Marko Purišić, podrijetlom je iz Umaga. Pjesma „Rim Tim Tagi Dim“ zapravo je komentar o iseljavanju mladih Hrvata, koji sadrži mješavinu tradicionalnih nošnji i modernih scenskih elemenata. Nastup u Malmöu uključivao je dinamične vizualne efekte uključujući rasplesane neonske mačke i dimne strojeve, što ga čini jednim od vizualno najupečatljivijih nastupa na natjecanju.

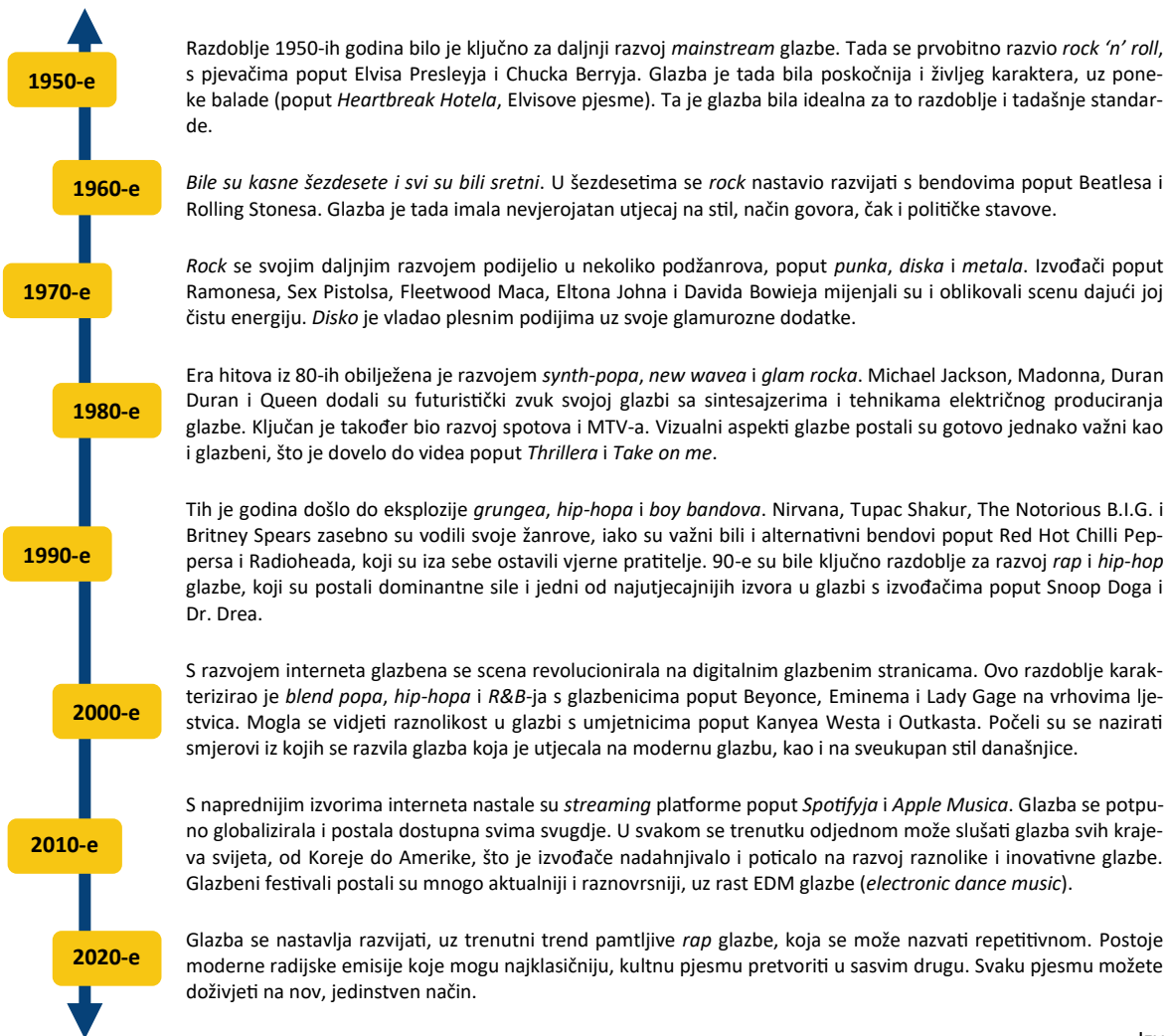

Ilustracija: Pia Laura Glavaš, 7. c

Izvor pozadinske fotografije: eurovoix.com

UTJECAJ GLAZBE NA KULTURU VREMENA

Glazbena evolucija tijekom desetljeća

Izvor fotografija: Wikipedia, thehill.com, today.com

Elton John – izmjena brenda

Zašto se na radiju mogu čuti nove inačice pjesama Eltona Johna mnogo godina nakon što su originalno izašle?

Elton Hercules John otkrio je svoju ljubav prema glazbi kao malen dječak kada je počeo svirati klavir svog oca. Iako ga nitko osim njegove bake nije podržavao u tome, skupio je novac za sate klavira i osvojio stipendiju u *The Royal Academy of Music* i pridružio se bendu crnačke glazbene skupine u svome gradu. Nakon nekog vremena želio se iskušati u vodama solo karijere te je pronašao nekoga tko će pisati riječi za njegove pjesme. Njegov prijatelj Bernard Taupin napisao je većinu Eltonovih pjesama, osim *soundtracka* za animirani film *Kralj lavova*. I nakon 50 godina suradnje Elton i Bernard nikada se nisu posvađali. Tijekom vrhunca svoje karijere Elton John imao je mnogo problema s raznovrsnim sredstvima ovis-

nosti, ali je na odvikavaju i terapijama problem uspio riješiti. Još dan danas poznat je po svojim originalnim nastupima, posebno po kostimima. Dva njegova albuma koje treba istaknuti su *Madman Across the Water* s mnogima najdražom pjesmom *Tiny Dancer*, i *Goodbye Yellow Brick Road*.

No kako to da se malo izmijenjene verzije njegovih pjesama *Rocketman* i *Tiny Dancer* ponovno mogu čuti na radiju? Elton je u pandemiji 2020. započeo raditi s modernijim izvođačima poput Dua Lipa i Britney Spears, koje su pristale na to da snime svoj dodatak pjesmama.

Milli Vanilli – je li moguć povratak nakon 25 godina?

Dana 19. rujna 2024. godine, na *Netflixu* je izašla serija o slučaju braće Menendez, koji su 1989. bili osuđeni za ubojstvo svojih roditelja. U *soundtracku* te serije koriste se

pretežito pjesme benda Milli Vanilli, a ključna je zadnja scena u kojoj se prikazuje kako su se braća (Erik i Lyle) Menendez odvojila (svaki u zasebnom kombiju) kada su ih preselili u različite zatvore, s pjesmom *Girl I'm Gonna Miss You*, koja je savršeno preslikala i opisala njihovu bratsku ljubav i značaj svega što su prošli. Zbog izvrsne glume i zanimljive radnje serija je „eksplodirala“ na društvenim mrežama, nakon čega se i film o bendu naslova *Girl You Know It's True* također počeo iznova prikazivati u kinima. Poveznica je vjerojatno godina kada se sve dogodilo. Jedini Milli Vanilli album izašao je iste godine kad je braći Menendez bilo suđenje. I jedno i drugo moglo se medijski povezati i tako ući u film. Navodno je Lyle Menendez jako volio Milli Vanilli i zato se svi njihovi hitovi koriste u filmu. Jedan od glavnih razloga zašto su ljudi pamtili Milli Vanilli bio je skandal 1990. kada se otkrilo da zapravo nisu otpjevali svoje pjesme (smetnja s *playbackom* ih je razotkrila), ali su se, unatoč tome, uspjeli vratiti.

Mijenja živote, otvara umove

ERASMUS+ AKREDITACIJA

Usavršavanje učitelja i mobilnosti učenika

U sklopu Erasmus+ akreditacije, tim I. osnovne škole Čakovec sudjelovao je u nekoliko mobilnosti diljem Europe proširujući svoja znanja i kompetencije za suvremeni rad u obrazovanju. Učenici škole, u pratnji učitelja i ravnatelja, posjetili su Johannes-Brenz Gemeinschaftsschule u Schwäbisch Hallu u Njemačkoj, gdje su se usmjerili na teme klimatskih promjena, održivog razvoja, digitalne inteligencije i mentalnog zdravlja. Aktivno su sudjelovali u nastavi Glazbene kulture, Tjelesne kulture i Engleskog jezika razmjenjujući ideje s vršnjacima i razvijajući kreativnost te timski duh. Osim toga, posjetili su gradove Salzburg, München, Stuttgart, Schwäbisch Hall i Heidelberg te uživali u obilasku Allianz Arene i Muzeja BMW Welt. Posebno iskustvo bilo je posjet Europskom parlamentu u Strasbourgu, gdje ih je ugostila zastupnica Sunčana Glavak motivirajući ih da postanu aktivni i odgovorni europski građani. Učenici su također sudjelovali u grupnoj mobilnosti u Poljskoj, u I Spoleczna Szkola Podstawowa im. Unii Europejskiej u Zamoscu, gdje su se bavili temama klimatskih promjena i održivog razvoja. Aktivnosti su obuhvatile art terapiju, sportske igre i istraživanje prirodnih ljepota u Nacionalnom parku Roztocze i povijesnim gradovima poput Lublina i Krakowa, čime su proširili svoje obzore.

Psihologinja Janja Frančić sudjelovala je u tečaju "Alati emocionalne inteligencije za razumijevanje i reagiranje na traumu" na Tenerifima, dok su učiteljice informatike Ivana Vadjla i Ivana Ružić sudjelovale u tečaju o transformaciji obrazovanja kroz umjetnu inteligenciju, virtualnu stvarnost i 3D modeliranje u Firenci. Učiteljice Renata Najman i Danijela Perenc-Jaušovec proširile su svoja znanja o očuvanju kulturne baštine i održivom razvoju na tečaju u Portugalu.

Učiteljice Tanja Debelec i Danijela Topličanec sudjelovale su u tečaju o jogi i medita-

ciji za učitelje u Firenci, usmjerenom na sprječavanje stresa i poticanje emocionalne ravnoteže učenika.

Ove mobilnosti omogućile su učiteljima i učenicima stjecanje novih znanja i vještina obogaćujući nastavni proces te doprinijele unaprjeđenju obrazovanja u područjima održivog razvoja, mentalnog zdravlja i integracije suvremenih tehnologija.

Učitelji na tečajevima i učenici na mobilnosti

ERASMUS+ MOBILNOST U NJEMAČKU

Iz dnevnika...

5. 10. 2024.

Krenuli smo u 8:00 sa školskoga parkirališta prema Salzburgu, Austriji. Kada smo stigli, kratko smo razgledali grad, a kasnije smo dobili i slobodno vrijeme tijekom kojeg smo šetali gradom i obilazili trgovine (Pandora, Starbucks, Douglas...). U 16:30 krenuli smo prema hotelu Neuwirtu u Sauerlachu, u Njemačkoj. Kada smo stigli, imali smo vremena pronaći svoje sobe i raspakirati se. Večera je bila u hotelu u 19:00.

6. 10. 2024.

Doručak je bio u hotelu u 8:00, a u 9:00 krenuli smo prema Münchenu. Zajedno smo razgledali središte grada (Marienplatz, Frauenkirche, Rathaus...). Trebali smo posjetiti i Allianz Arenu, no nije bilo dosta ulaznica. Slobodno vrijeme nije bilo zanimljivo jer je bila nedjelja i gotovo ništa nije bilo otvoreno.

U 13:30 krenuli smo prema novom hotelu – Landhotel, Gunzburg. Večerali smo u hotelu u 20:00. Kad smo se najeli, išli smo u svoje sobe gdje smo kasnije i spavali.

7. 10. 2024.

Doručkovali smo u hotelu, a u 9:00 krenuli smo prema školi Johannes-Brenz-Gemeinschaftsschule, Schwäbisch Hall. Učiteljica Engleskog jezika predstavila nam je školu, a u pratnji četvero učenika smo ju i razgledali. Kasnije smo sudjelovali u satu Glazbene kulture desetog razreda na kojem smo svirali i pjevali. Poslije posjeta školi, u 13:00, krenuli smo prema centru Schwäbisch Halla u kojem smo dobili slobodno vrijeme za šetnju i razgled grada. U 17:00 smo se vratili u hotel, a večerali smo u 19:00.

8. 10. 2024.

Doručak je bio u 8:00. U 9:30 krenuli smo prema školi. Ovaj put bili smo na satu Engleskog jezika, no kako bismo se bolje upoznali s učenicima, najprije smo s njima igrali nogomet na jednom od njihovih vanjskih terena. Kada smo se vratili u učionicu, Ida i Anja najprije su predstavile našu školu, a onda smo s učenicima igrali igre upoznavanja. U 13:00 krenuli smo prema Stuttgartu. Tamo smo razgledali središte grada i imali kratko slobodno vrijeme.

9. 10. 2024.

Doručak je bio malo ranije u 7:00 jer smo u 7:30 morali krenuti prema Strasbourgu. U Strasbourgu smo posjetili Europski parlament. Tamo smo upoznali Sunčanu Glavak, hrvatsku zastupnicu u Europskom parlamentu, koja nam je uručila poklone (platnenu torbu, bilježnicu, olovku,

Schwäbisch Hall, Johannes-Brenz-Gemeinschaftsschule, Europski parlament u Strasbourgu

magnet i privjesak). Razgledali smo Parlament i mogli smo ući u vijećnicu. Nakon toga razgledali smo središte grada i vratili se u hotel.

10. 10. 2024.

Doručkovali smo u 8:00 i krenuli prema Heidelbergu. Kratko smo razgledali grad, a onda smo dobili slobodno vrijeme. Prošli smo mnogo suvenirnica kako bismo kupili poklone za obitelj i razgledali smo sve dućane koje smo htjeli. U 17:00 krenuli smo natrag u hotel kako bismo imali vremena za pakiranje. Večera je bila u 20:00.

11. 10. 2024.

U 7:30 odjavili smo se iz hotela, no još nismo bili gotovi; prije nego što smo krenuli doma, posjetili smo Allianz Arenu jer nismo mogli u nedjelju. Najprije smo išli u muzej i suvenirnicu, a onda smo s vodičem išli u Arenu i u svlačionice. Poslije toga smo krenuli doma, a vratili smo se oko 21:45 na školsko parkiralište gdje su nas čekali roditelji.

Piše: Klara Kipke, 8. d

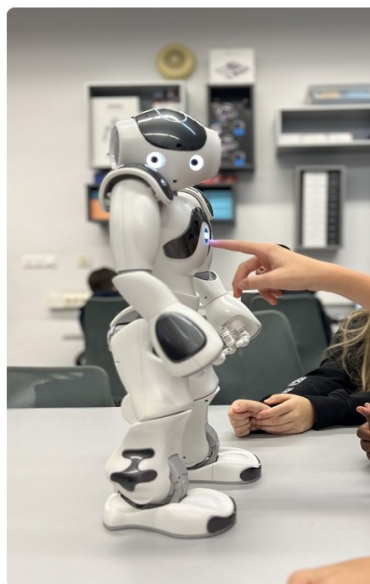

Skenirajte kod i saznajte kako nam je bilo na putovanju!

NAO: Robot koji spaja znanost, obrazovanje i budućnost

Humanoidni robot NAO donosi revoluciju u učionicama

Naša škola ponosno se pridružila svjetskim trendovima uvođenjem humanoidnog robota NAO u obrazovanje. Ovaj inovativni robot predstavlja spoj znanosti, tehnologije i budućnosti pružajući učenicima jedinstvenu priliku za učenje interakcijom, igrom i praktičnim primjerima. NAO je daleko više od tehničkog uređaja – on je prilagodljivi suradnik u obrazovanju. Sa sposobnošću prepoznavanja glasova, jezika i pokreta te svojom programibilnošću, NAO učenicima približava STEM područje (znanost, tehnologiju, inženjerstvo i matematiku) na zabavan i interaktivan način. Istraživanja pokazuju da uporaba robota poput NAO-a u nastavi značajno povećava motivaciju učenika, potiče znatiželju i kreativnost te doprinosi većoj angažiranosti u obrazovnim aktivnostima.

NAO - novi asistent u obrazovanju

Projekt "My Robot, My LearnMate"

Ova tehnološka inovacija realizirana je zahvaljujući projektu *My Robot, My LearnMate*, koji se financira sredstvima Europske unije u okviru programa Erasmus+. Riječ je o trogodišnjem strateškom partnerstvu usmjerenom na unapređenje digitalnih kompetencija, kreativnosti i suradnje učenika i učitelja korištenjem robota NAO.

Nositelj projekta je I. osnovna škola Čakovec, uz podršku međunarodnih partnera. Projekt vodi Ivana Ružić, učiteljica informatike, dok je Sveučilište u Zagrebu Fakultet organizacije i informatike (FOI) ključan partner, pod vodstvom prof. dr. sc. Igora Balabana. FOI aktivno doprinosi interdisciplinarnim istraživanjima i inovacijama u obrazovanju.

Među partnerima je i prof. dr. Ilona Buchem s Berliner Hochschule für Technik, jedna od vodećih svjetskih stručnjakinja za primjenu humanoidnih robota u obrazovanju. Njezin istraživački tim naglašava kako roboti poput NAO-a značajno povećavaju interes učenika za STEM područja i potiču njihovu aktivnost u učionici.

Projekt okuplja i škole iz Poljske (I Społeczna Szkoła Podstawowa im. Unii Europejskiej w Zamościu) te Portugala (Agrupamento de Escolas de Mangualde i Escola Básica com Pré-escolar Dr. Eduardo Brazão de Castro), kao i Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec.

Pratimo razvoj i veselo kročimo prema budućnosti – uz NAO-a, našeg novog asistenta!

NAO – tehnologija koja inspirira

NAO je dokaz da tehnologija može biti ključan saveznik u obrazovanju spajajući znanost, kreativnost i suradnju. Zahvaljujući projektima poput *My Robot, My LearnMate*, naša škola postaje dio globalnog pokreta koji priprema učenike za izazove budućnosti.

PROJEKT MEMA

Održani sastanci partnera u Čakovcu i Istanbulu

U sklopu Erasmus+ projekta "Cybernetics in Early Childhood Education – MEMA as a Teaching Method", održani su važni sastanci projektnih partnera u Čakovcu i Istanbulu. Projekt, čiji je cilj razviti i implementirati inovativnu metodologiju poučavanja matematike, računalnog razmišljanja i MEMA programiranja za najmlađe učenike, okupio je ključne sudionike iz četiri europske institucije: I. osnovne škole Čakovec, Društva kibernetičara Rijeka, Zubeyde Hanim Ortaokulu iz Istanbula, Turska, i Zamojskiego Towarzystwa Oświatowego iz Zamościa, Poljska.

Sastanak u Čakovcu bio je prilika za partnere iz Hrvatske, Turske i Poljske da razmijene dosadašnja iskustva, usmjere se na daljnje aktivnosti vezane uz razvoj MEMA metode te definiraju konkretne korake za implementaciju obrazovnih materijala. Tijekom sastanka predstavljen je napredak u razvoju priručnika za učitelje i udžbenika za učenike, a raspravljalo se i o scenarijima poučavanja koji će odgovarati sadržaju udžbenika. Nakon sastanka u Čakovcu partneri su se okupili u Istanbulu, gdje su nastavili razmjenu iskustava i suradnje. Turski partneri iz Zubeyde Hanım Ortaokulu predstavili su specifičnosti implementacije MEMA metode u turskom obrazovnom sustavu i podijelili svoje planove za sljedeću fazu projekta. Tijekom boravka sudionici su također istraživali različite pedagoške pristupe koji će biti integrirani u projektne materijale. Projekt MEMA nastavlja se razvijati prema planiranim ciljevima uključujući širenje znanja o računalnom razmišljanju i programiranju u ranom obrazovanju. Svi materijali nastali u okviru projekta dostupni su na četiri jezika – engleskom, hrvatskom, turskom i poljskom – čime se omogućuje širenje primjene metode u europskim školama.

Ovaj projekt predstavlja značajan korak u integraciji digitalnih vještina u obrazovni sustav i doprinosi smanjenju jaza u digitalnim kompetencijama među mladima.

CLIMATE WISE SCHOOLS AND STUDENTS

Projekt strateških partnerstva u području općeg obrazovanja

Središnja je tema Erasmus+ projekta **Climate Wise Schools and Students** ljudska aktivnost, okoliš, održivi razvoj i ublažavanje klimatskih promjena.

Radionica programiranja MEMA metodom u 4. d razredu (šk. god. 2023./2024.)

Ovaj projekt usmjeren je na razvijanje interdisciplinarnih i međukulturalnih lekcija o klimatskim promjenama, koje koriste holistički pristup za sagledavanje problema iz različitih gledišta. Kako bi se postigla veća angažiranost učenika, obrazovni sadržaji bit će obogaćeni učenjem temeljenim na igri i primjenom elemenata gamifikacije. Ova metodologija ne samo da potiče motivaciju i aktivno sudjelovanje učenika, već ih također osnažuje da postanu nositelji promjena u vlastitim zajednicama.

Uz našu I. osnovnu školu Čakovec, koju vodi koordinatore Helena Slamek, u projektu sudjeluju partnerske škole iz Grčke, Sjeverne Makedonije, Portugala, Turske i Španjolske koja je glavni koordinatore ovog vrijednog projekta u školskom obrazovanju. Nositelji projekta u našoj školi su Maja Hižman, Slavica Pospiš, Helena Slamek, Tanja Debelec, Marija Toplek, Branka Hranjec, Aleksandra Pospišil, Anita Vadas, Draženka Blažeka, Branko Vujnović, Mihael Varga, ravnatelj Siniša Stričak te učenici u dobi od 12 do 14 godina.

Projekt o klimatskim promjenama pogođen klimatskim promjenama

Tanja Debelec i Helena Slamek - učiteljice I. osnovne škole Čakovec u sklopu Erasmus + projekta **Climate Wise Schools and Students** bile su 11. – 15. studenog na kratkoročnom sastanku u španjolskoj školi Centar za rano djetinjstvo i osnovno obrazovanje VIRGEN DE LA CABA u Cañillas de Aceituno koji se nalazi u provinciji Málaga u Andaluziji. Zbog oluje DANA program je izmijenjen te je posjet Alhambri, gradu koji je na UNESCO-ovom popisu svjetske baštine, odgođen za sljedeći dan. Na održanim sastancima izabran je logo projekta, dogovorene su aktivnosti koje će se ostvariti do kraja siječnja tekuće školske godine te se razgovaralo o aspektima upravljanja presudnima za uspjeh ovog projekta.

Učiteljice Helena Slamek i Tanja Debelec na kratkoročnom sastanku u Španjolskoj

ERASMUS+ MOBILNOSTI U LATVIJI I PORTUGALU

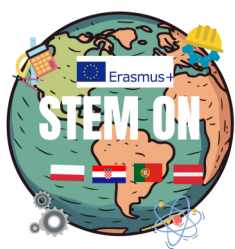
Do Baltičkog mora i Atlantskog oceana

Našoj je školi odobren **Erasmus+ projekt STEM ON** u kojem učenici, učitelji i ravnatelji surađuju i istražuju načine učenja i poučavanja STEM-a. Osim popularizacije STEM-a cilj je projekta i inovacija u učionicama izradom scenarija učenja, proizvodnjom digitalnih sadržaja i demokratskim sudjelovanjem u aktivnostima. S radom na projektu započeto je u siječnju 2024. godine, traje dvije godine, a partneri su srednje škole iz Poljske i Portugala, osnovna škole iz Latvije te naša škola.

Prva razmjena učenika

Od 15. do 19. travnja 2024. godine održana je prva kratkoročna razmjena učenika u 1. pamatskola Ventspils u Latviji na kojoj su u pratnji učiteljica **Slavice Pospis** i **Helene Slamek** sudjelovali učenici tadašnjeg 6. a razreda: **Bono Dobrić**, **Lena Hudin** i **Agata Telebuh**.

Predstavili su našu školu, grad Čakovec i Republiku Hrvatsku te se upoznali s partnerskim školama, gradovima i državama. Također su posjetili University of Applied Sciences, Vocational Technical School, centar znanosti VIZIUM, TestDevLab – kompaniju za testiranje softvera, sudjelovali u radionicama u školi, posjetili grad Kuldīgu i najširi vodopad u Europi, istraživali na plaži Baltičkog mora. Prije polaska trebali su, koristeći ICT tehnologiju, izraditi logo projekta. Za vrijeme mobilnosti provedeno je glasovanje te je odabran logo naše učenice Lene Hudin.

Druga razmjena učenika

Druga kratkoročna Erasmus+ razmjena učenika provedena je od 7. do 11. listopada 2024. u Bragi u Portugalu, u organizaciji tamošnje škole Agrupamento de Escolas de Maximinos. U pratnji učiteljica **Maje Hižman** i **Helene Slamek** našu školu predstavljali su učenici 7. razreda: **Niko Belović**, **Lena Kovačić** i **Lucia Juračić-Mesarek**.

Programiranjem s pomoću micro-bita, na radionicama biologije, kemije i fizike, učenici su proširili svoja znanja i usvojili nove vještine. Najdomljiviji su ipak bili posjeti Gradskoj vijećnici i suvremenom planetariju u Bragi, posjet Robotičkom laboratoriju u Portu te posjet i istraživanje sveučilišta u civilnoj Župi Bom Jesus do Monte.

Provedene mobilnosti Erasmus+ STEM ON projekta u Latviju i Portugal

PROJEKT SPADATAS

Četvrti transnacionalni sastanak

Dana 6. i 7. lipnja 2024. godine Sveučilište Jurja Dobrile u Puli bilo je domaćin četvrtog transnacionalnog sastanka Erasmus+ projekta SPADATAS. Sastanku su prisustvovali predstavnici svih partnerskih institucija uključujući Univerzitet Ramon Llull (Belén Donate Beby), Sveučilište u Salamanci (Lucía García-Holgado i Sonia Verdugo Castro), Sveučilište Jurja Dobrile u Puli (Tihomir Orehovački), Sveučilište u Mariboru (Marjan Krašna), Sveučilište Južne Danske (Emanuela Marchetti i Andrea Valente), Ørestad Gymnasium (Claus Witfelt) te I. osnovna škola Čakovec (Ivana Ružić i Anita Novak).

Glavni fokus četvrtog transnacionalnog sastanka bio je diseminacija rezultata projekta. Predstavnici Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli i Sveučilišta u Mariboru predstavili su svoje trenutne aktivnosti diseminacije i njihov utjecaj. Sudionici su sudjelovali u dvije radionice na kojima su analizirali snage, slabosti, prilike i prijetnje aktivnosti diseminacije, a zatim je izrađen plan za njihovu provedbu do kraja projekta. Plan ima za cilj zadovoljiti potrebe svih dionika uključujući učenike, učitelje, roditelje, ravnatelje i administrativno osoblje. Predstavnici I. osnovne škole Čakovec i Ørestad Gymnasium predstavili su rezultate svojih

provedenih radionica i podijelili primjere najboljih praksi. Partneri s Univerziteta Južne Danske prikazali su napredak u razvoju alata za samoocjenjivanje, dok su partneri sa Sveučilišta u Salamanci predstavili trenutnu verziju digitalnog priručnika. Na kraju, voditelji projekta sa Sveučilišta Ramon Llull bavili su se aspektima financijskog upravljanja projektom i dogovorili detalje vezane uz implementaciju aktivnosti u nadolazećem razdoblju projekta.

Ovaj sastanak predstavljao je ključnu priliku za daljnju suradnju i planiranje posljednjih koraka projekta SPADATAS, koji ima za cilj unaprijediti obrazovne prakse i digitalne vještine u školama diljem Europe.

Učiteljice Ivana Ružić i Anita Novak na sastanku u Puli

VILA JESENKA

Ona živi u lijepoj, začaranoj gljivi. Ima moć pretvoriti zelenu šumu u šumu narančastih, crvenih i smeđih boja. U vinogradima može stvoriti grožđe, a na voćkama sočne jabuke i mirisne kruške. Na oranicama može stvoriti žute kukuruze i velike bundeve. Medo i vjeveri-
ca jako vole vilu jer im donosi mnogo hrane za teške dane. Vila Jesenka najviše voli čuti
veselu dječicu kako se raduju njenim čarolijama.

Kaja Slavić, 2. c

Bruna Škvorc, 4. d

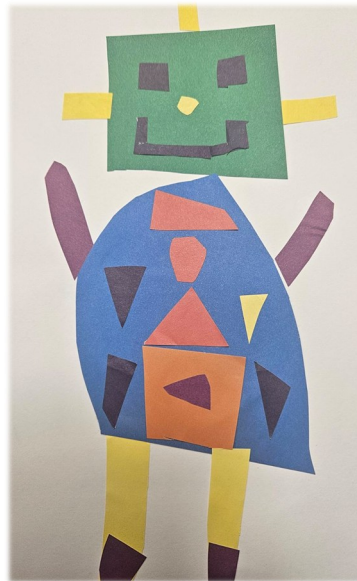

Paula Tošić i Vita Topolnjak, 5. b

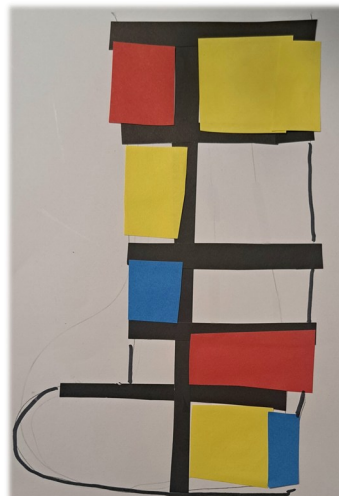
MUKE ZBOG MATEMATIKE

Bio je vruć dan. Deni se igrao lovice sa svo-
jim psom. Skrivao se, a pas Vigo tražio ga je
po dvorištu. Kad su se umorili, sjeli su na
travu. Deni mu je pričao kako je bilo u školi.
Kad mu je rekao da mu baš ne ide matemati-
ka, Vigo se stisnuo k njemu i ohrabrio ga
šapom. Deni je otišao po zadatke i dugo ih
naglas rješavao. Vigo ga je stalno pratio,
veselo lajao i mahao repom. Tada se dogodi-
lo čudo. Uz Vigovu pomoć Deni je mnogo
vježbao matematičke zadatke. Čak je i zavo-
lio matematiku! Svaki je posao lakši kad ga
radiš s prijateljima!

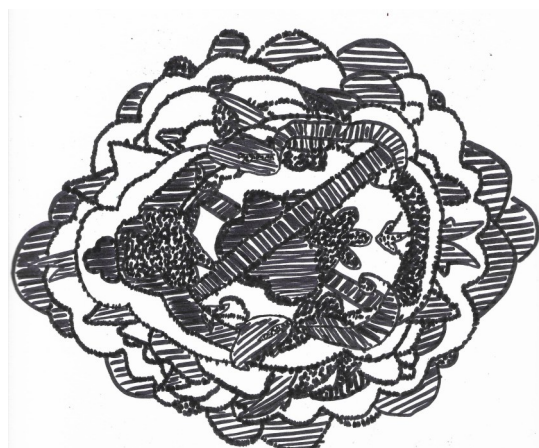
Pia Tratnjak, 2. c

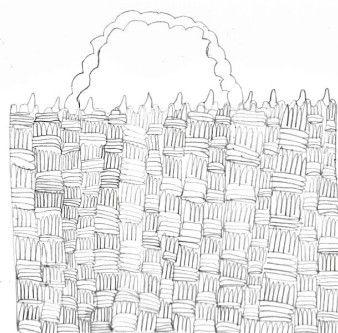
Grga Vrbanec, 1. NSR

Ziva Posavec, 1. b

Bruna Škvorc, 4. d

Lota Modlic, 4. d

Isabella Bajsić, 3. a

Likovno-literarna izložba

JESEN

To godišnje doba donosi prekrasne promjene prirodi. Listovi padaju na zemlju i stvaraju šareni tepih. Vjeverice skupljaju plodove za zimu, a ptice selice spremaju se za selidbu. Jesen je doba kad se svi spremamo za hladnu zimu.

Lucija Blažon, 2. c

Predivna jesen

Za jesen je vrijeme stalo.
S drveća lišće je otpalo.
Nema više divnih jutra,
dolazi nam hladno sutra.

Listovi nisu u samo jednoj boji,
tepih se na zemlji šareni kroji.
Više nema jabuka, kruška niti šljiva,
zbog toga je tužna mala Iva.

Zima već kreće,
a na zemlji polako vene cvijeće.
Grane su drveća potpuno prazne
i tužne slike stvaraju razne.

Samo borovi ponosno stoje,
nadaleko pokazuju zelene boje.
Jesen tiho plače,
a zima veselo, veselo skače.

Predivna jesen odlazi,
a hladna zima dolazi.
Dok još uvijek traje,
jesen nam zadnje plodove svoje daje.

Ivan Logožar, 5. a

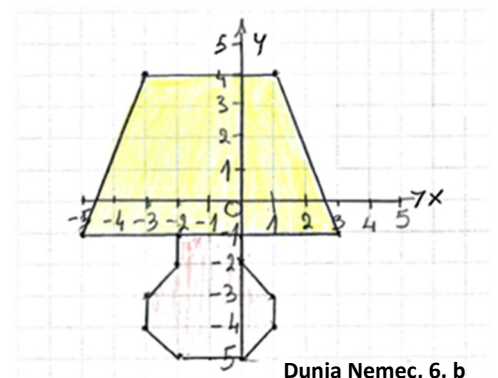
Jakov Blažinčić, 3. b

Alana Takač, 2. a

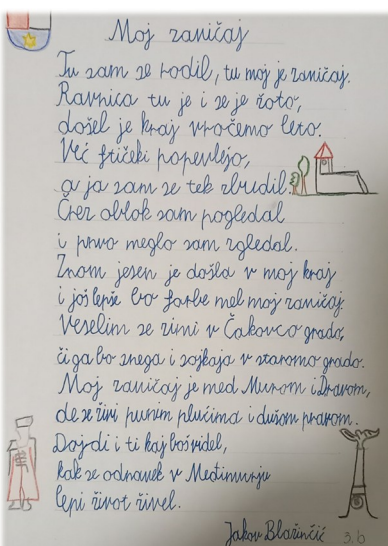

Leda Kovačić, 3. a

Dunja Nemec, 6. b

Mia Novak, 1. b

Jakov Blažinčić, 3. b

Sofija Barić, 1. b

VESELA JESEN

Dok lišće pada,
širi se ljepota grada.
Dok vjetar viri,
jesen se širi.
Sretan sam, sretan
jer na jesenski dan
meni je rođendan.

Ozren Žbulj, 2. c

Likovno-literarna izložba

Moja zemla

Moja zemla Hrvatska
moja je sreća.
Puna šumi, mora, pola, reka i cvjetja.
Štimam svoju zemlu,
v šteroj sem se rodil.
I tu bum navek
ostal živet ja.

Jakov Topolnjak, 3. b

Ivan Filo, 1. b

JABUKA POSTAJE SRETNJA

Na grani stabla njihala se jabuka.
Bila je crvena i zdrava,
malo joj se nakrivila glava
pa je s drveta na travu pala.

U travi je sama bila
te se rastužila.

Ugledala ju je jedna ptica mila
i svojim ju cvrkutom utješila.

Djeca koja su blizu bila
cvrkutu su se razveselila.
Kada su stablu prišla,
jabuku su u travi ugledala.

Nastala je graja mala
jer se svima jabuka dopala.
Jedno dijete jabuku uhvati
i nikome je više ne želi dati.
Dijete je usrećilo jabuku,
a jabuka je usrećila njega.

Roko Jurak, 2. c

Mila Horvat, 1. NSR

Ana Lara Čajić, 3. b

ŠTEL BI

Štel bi v Dravi
zlato spirati,
šudra na desku hitati,
z žajtarom polevati,
zrnca zlata prebrajati,
z živom skup spravljati,
frugici se zlatni radovati,
i na sigurno mesto posprajiti.

Mogla bi se
i kriza dotepsti,
frugica zlata zna
kak ju odtepsti.

Tomo Golub, 8. d

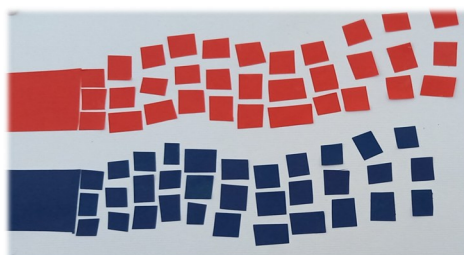
Inka Kovačić, 3. a

Lota Modlic, 4. d

Maša Pleh, 1. b

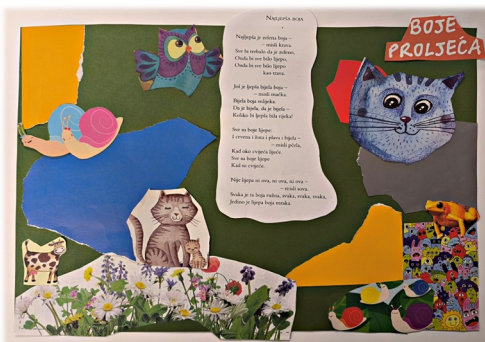
Vito Peharac, 3. b

Ema Ignac, 1. NSR

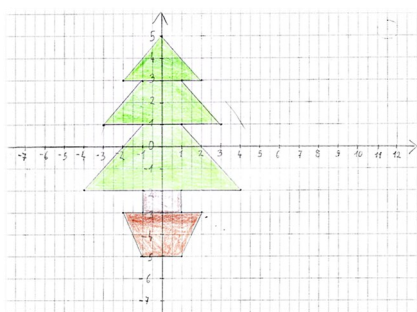
Toma Zlatarek, 2. a

Ivanka Poljak, 5. b

Zrin Štrek, 1. NSR

Marija Režek, 6. a

Leon Okreša, 1. b

Maša Švoger, 1. b

GRAD ZABORAVLJENIH KNJIGA

Jednom davno, u malome gradu, sagrađena je velika Knjižnica. U to doba bila je to jedna od najljepših zgrada na svijetu. U njoj su bile pohranjene brojne knjige. Ljudi iz cijeloga svijeta svakodnevno su dolazili uživati u njezinim pričama.

Bila je poput čudesnoga skrivenog grada, a kuće u tom gradu izgledale su kao velike knjige. Svaka je kuća sadržavala svoju priču. U Knjižnici su stanovala raznolika bića, likovi iz priča: ljudi, životinje, čudovišta, stvari koje govore... Neki su bili zli, a neki dobri. Svatko je od njih želio nekom došljaku ispričati svoju priču.

Prošlo je mnogo godina, a ljudi su prestali čitati knjige. Sve ih je manje posjećivalo Knjižnicu. Kad je opustjela, zatvorili su je. Naposljetku su je zaboravili. Zaboravili su knjige, a bez knjiga grad je postao siv. Sive su se kuće naginjale nad ulicama po kojima su hodali sivi ljudi. Knjižnica, iako oronula, nije izgubila sav svoj sjaj. Strpljivo je čekala.

Jednoga dana posjetio ju je neobičan gost. Jutro je bilo vedro. Samo je nekoliko ranoranilaca brzalo pustim ulicama. Zato nitko nije primijetio pljačkaša u crnom koji se zavukao u mračnu uličicu kako bi sakrio plijen. Na kraju uličice ugledao je staru neuglednu zgradu.

– Savršeno! – pomisli. Ondje će moj novac biti potpuno siguran! Došulja se do velikih teških vrata koja su, premda zahrđala, neobično blistala na jutarnjem suncu. Uz veliki napor odškrine ih i uđe. Njegovi su koraci odjekivali mramornim hodnicima i prekinuli dugogodišnju tišinu. Ispred sebe ugleda još jedna vrata kroz koja je ušao natraške promatrajući velika ulazna vrata, kako bi bio siguran da ga nitko nije slijedio.

Zatvorivši ih, nije ni slutio da ga s leđa promatraju mnoga stvorenja. Okrene se i opazi veliki trg koji je s ogromne staklene kupole obasjavalo jutarnje sunce. U magličastoj svjetlosti opazi neobična stvorenja od kojih je većina ljubazno dizala ruku ili šapu na pozdrav. Otvorene korice knjiga pljačkaša su čudesno mamile i pozivale ga na čitanje. Noćima je čitao i čitao te zaboravio na svoj plijen. Katkad bi ga poneka priča ili pak poneki neobičan stvor u knjizi podsjetio na njegova zla djela od čega bi se naglo stresao ili gorko zaplakao.

Prolazili su dani, nizali su se likovi, a pljačkaš je rastao i rastao dok jednoga dana nije opazio da izgleda poput diva pred tim majušnim knjigama. Silno mu je zalupalo srce od zamisli koja se u njemu javila jednoga jutra. Vratio je sve što je ukrao, ispričao se svima kojima je trebao.

– Ovo mjesto moram pokazati svijetu!

Marljivo je radio, bojio zidove, brisao prašinu s knjiga, a za nagradu bi upoznao nove i nove likove i priče koje su ga rastuživale ili pak nasimijavale ili ga činile zamišljenim.

Jednoga je dana šapnuo samome sebi: – Spreman sam. –

Otvorio je teška vrata Knjižnice i pozivao ljude da uđu. Isprva su dolazili samo rijetki prolaznici, no svakoga dana dolazilo ih je sve više i više. Knjižnicom su odjekivali radosni glasovi, a ona je opet, kao u stara dobra vremena, blistala punim sjajem. O njoj se pronio glas po cijelome svijetu.

Ljudi više nikada nisu zaboravili čitati.

Leda Borlinić, 6. c

Kako je kućni ljubimac postao

glavni lik romana

Krunoslav Mikulan književnik je iz Čakovca čije su knjige dosad sigurno bile u vašim rukama. One nas vode u čarobne svjetove, pune pustolovina, tajni, izazova, zanimljivih likova i uzbudljivih priča te na zabavan način povezuju povijest i maštu. Prošle godine u našoj je školi organiziran književni susret na kojemu smo upoznali pisca, ali i njegovog kućnog ljubimca, pekinezeru Princa, koji je ujedno i književni lik! Zašto su nas toliko osvojila djela o Zmajevoj družini i slavnom pekinezeru? Saznajte u nastavku!

na oblake iz svega glasa. Razumije mnogo riječi i, ako supruga i ja samo spomenemo da bismo mogli ići u grad na kavu, on doju-ri i odmah se spremi da ide s nama.

Tko uređuje objave na Prinčevom TikTo-ku? Imaju li mnogo pregleda?

Objave uređujem ja, uz Prinčevu odobrenje. Tek je nedavno otvorio svoj TikTok profil i ima desetak videa ili objava s fotografijama. Najviše pregleda ima proslava njegova dvanaestog rođendana, oko 1700. Kad ljudi vide kako je sladak, sigurno će ga zapratiti!

O pekinezeru Princu

Kako je pekinezer Princ dobio ime?

Princa smo naslijedili od supruginog ujaka pa je već imao ime. Ja ga od milja zovem Miško ili Miškec.

Voli li ići s Vama na književne susrete s djecom?

Obožava ići na književne susrete jer voli djecu i voli poslastice koje tamo dobije. Najviše voli mekane štapiće za pse i za njih bi se „prodao“. Uvijek pozovem djecu da ga hrane i usput postavljaju pitanja i oni to jako vole.

Jesu li i ostali psi iz knjige „Pekinezer Princ u službi Njegovog Veličanstva“ stvarni?

Kira je Prinčeva prijateljica iz susjedstva,

Arčibald je bio naš prvi pas (koker španijel), a Teddy je nastao po uzoru na psa vaše učiteljice, Anite Novak. Tajni agent King pas je moje sestrične Kristine.

Je li Princ velika spavalica kao i u romanu?

Princ jako voli spavati i zimi uvijek spava do 9 sati, a ljeti se budi malo ranije, oko 8. Kad se probudi, ide u šetnju pa ponovno na spavanje. Spava i nakon ručka ili nakon igranja. Navečer ide u još jednu šetnju pa onda opet ide spavati! Jednu stvar posebno voli – nositi se u naručju kao beba – i to moramo raditi svaki dan. Dovoljno je pet minuta, on je i s time jako sretan. Ponekad u tih pet minuta uspije i zaspati! Baš kao i u knjigama, voli jesti ono što ne smije (ljudsku hranu) pa nakon toga ponekad ima probavne probleme. Hrabar je, ne boji se petardi, vatrometa ili grmljavine. Ako grmi, izleti na balkon i laje

OSOBNIA ISKAZNICA

Ime i prezime: Krunoslav Mikulan

Datum rođenja: 24. veljače 1967.

Mjesto rođenja i stanovanja: Čakovec

Obrazovanje: profesor engleskog i njemačkog jezika i književnosti, magistar znanosti i doktor znanosti (anglistika)

Objavljene knjige: 26 (7 romana, 14 ostalih; po dvije prevedene na talijanski i češki, jedna na španjolski)

Pekinezer Princ - kućni ljubimac i književni lik

Krunoslav Mikulan i Princ na susretu s djecom

O stvaralaštvu

Koliko sati pišete na dan? Imate li raspored?

Nastojim napisati barem jednu stranicu na dan; ako napišem tu jednu, onda često napišem i drugu, a ponekad i treću. Ne stignem uvijek baš svaki dan pisati, ovisi o poslu. Najlakše mi je pisati navečer. Princ se voli sklopčati kod mene na fotelji i tako nas dvojica zajedno „pišemo“.

Znate li unaprijed koliko će nastavaka imati Vaše knjige? Kako i kada to znate?

Kad sam završio prvu knjigu za djecu, *Zmaj ispod Staroga grada*, znao sam što će se dogoditi u posljednjem

poglavlju osme knjige. Također, kad sam završio prvu knjigu o pekinezeru Princu, znao sam što će se dogoditi u posljednjem poglavlju treće knjige. Dakle, serija o Zmajevoj družini imat će osam, a o Princu tri knjige. Prije nego što uopće počnem pisati, ne znam koliko će nastavaka biti. U tijeku pisanja dobijem ideje za daljnje nastavke. Dosta ideja dobijem kad slušam muziku i usput razmišljam o likovima iz romana.

Jesu li Vam bitne naslovnice? Kako one utječu na čitatelje?

Naslovnice su bitne jer privlače čitatelje. Da je naslovnica crna s bijelim slovima i bez crteža, nitko knjigu ne bi ni pogledao. Ilustratorica Petra Brnardić uvijek najprije pročita knjigu, a zatim počinje crtati i napravi nekoliko varijanti naslovnica.

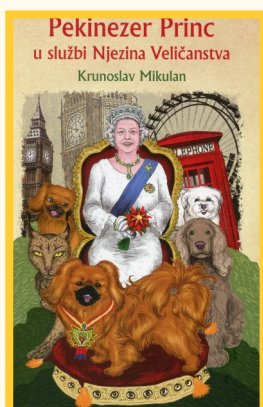
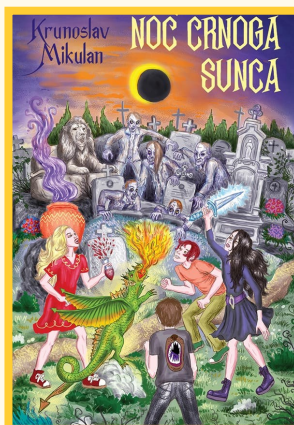
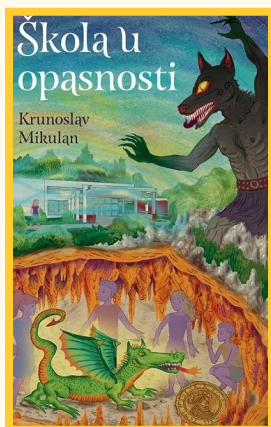
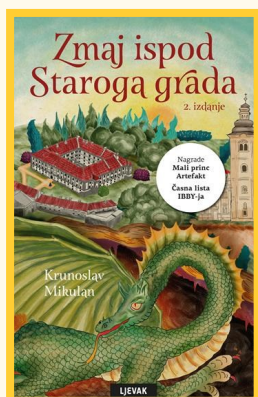
Čime ste se bavili prije nego ste postali književnik? Je li Vam to „posao za dušu“ ili službeni posao? Čime se još bavite?

Po zanimanju sam nastavnik engleskog i njemačkog jezika; predajem na Učiteljskom fakultetu. Pisanje mi je vrlo zabavno jer mi se čini da na neki način živim sa svojim likovima i sudjelujem u njihovim pustolovinama. Inače jako volim gledati filmove i serije, naročito fantastiku i krimiće, a znam odigrati i poneku igricu sa svojim sinom.

Neka čudovišta (stvorenja) iz Vaših romana su već poznata. Kako ste Vi saznali za njih? Kako birate koja će od njih postati književni likovi?

O stvorenjima iz romana pričala mi je najprije moja baka iz Donje Dubrave. Kad sam već postao nastavnik, uzeo sam mobitel i snimao rodbinu kako mi pričaju te strašne priče o svečarima, mracima, slotama, vodenjacima, vilama, murskim deklama, copnicama (vješticama) i o pozojima (zmajevima). U svakoj knjizi predstavim neku od međimurskih predaja o tim neobičnim stvorenjima i izaberem neka obična da budu bilo prijatelji, bilo neprijatelji glavnih junaka.

Razgovarala: Klara Kipke, 8. d

Zapratite!

@pekinezer_princ

@zmajevadruzina

@pekinezer_princ

Zmajeva družina

Naslovnice knjiga za djecu - romani o Zmajevoj družini (gore) i pekinezeru Princu (dolje)

WORLD ROBOT OLYMPIAD

Mladi robotičari predstavljali Hrvatsku na svjetskoj razini natjecanja

Naša škola ponosno se može pohvaliti iznimnim uspjehom mladih robotičara! U lipnju 2024. godine na državnoj razini natjecanja World Robot Olympiad održanoj u Samoboru, tim koji čine **Ivan Dobranić, Rahela Dukić i Vito Kerman**, ostvario je impresivnu pobjedu.

Ravnatelj Siniša Stričak, Rahela Dukić, Vito Kerman, Ivan Dobranić i učiteljica Ivana Ružić

Njihov projekt na temu Earth Allies u kategoriji Junior, oduševio je stručni žiri, istaknuo se kreativnošću, tehničkom preciznošću i timskim radom. Natjecanje je zahtijevalo rješavanje složenih zadataka iz područja robotike i programiranja, a naši su učenici pokazali izvanredne vještine i inovativnost.

Ovaj uspjeh odveo ih je u **Izmir**, gdje su u studenom predstavljali Hrvatsku na svjetskoj razini natjecanja **World Robot Olympiad**. Među sudionicima iz brojnih zemalja naši su predstavnici pokazali zavidnu razinu znanja i entuzijazma te dostojno promovirali svoju školu i domovinu.

Piše: Agata Telebuh, 7. a

PUT DO USPJEHA

Zabava, sreća, iskustvo

Bartol Levačić, učenik 8. d razreda, igrač je NK Varaždin. Njegov je cilj jasan – profesionalni sport. U razgovoru s Bartolom saznali smo kako se i kada počeo baviti nogometom, koliko je izazovno usklađivanje treninga i utakmica sa školskim obvezama te kako planira budućnost. Zavirite u naš intervju!

Kako si i kada zavolio nogomet?

S pet godina, tata me uveo u nogomet. Čim sam prvi put dotaknuo loptu, svidjelo mi se.

Tko su tvoji najveći utjecaji u nogometu?

Tata, koji je i sam igrao. Kako sam stariji, sve više i menadžer, Ismet Dizdarević, jer mi garantira budućnost i to me uzdiže. Važan mi je i trener. Najbolji su treneri oni koji bodre i znaju dobro objasniti pogrešku. Ne smiju biti preblagi, disciplina kao motivacija mora postojati, ali ne volim kada trener viče na igrače i kada ih vrijeđa. Mislim da to smanjuje samopouzdanje svakog igrača.

Za koje si klubove dosad igrao?

Počeo sam u *Slogi*, tamo sam igrao od pete do desete godine, pa u *Međimurju*, pa u *Varaždinu*. Jedno sam vrijeme trenirao i u Osijeku. Trebao sam tamo ići igrati, ali je odluka ipak pala na Varaždin.

Koju poziciju igraš?

Stoper, tu poziciju igra i Gvardiol. Nisam tip stopera koji bi razbijao ili pobjeđivao duele. Kad dobijem loptu, napravim višak na terenu da ima više prostora za druge igrače.

Mijenjaš li stil igre kad igraš s različitim suparnicima?

Pa igram najbolje kad su suigrači jači, ali i kad su jači protivnici.

Gdje se vidiš za nekoliko godina?

U Italiji jer je moj menadžer povezan s Italijom, pa mislim da bi mi tamo najbolje išlo, a klub mislim da bi bila *Fiorentina*. Ipak, klub iz snova koji od malena volim je *Barcelona*. Najdraži mi je igrač Lionel Messi.

Koji cilj želiš ostvariti u svojoj karijeri ili u sljedećih nekoliko godina?

Moj je cilj igrati profesionalni nogomet. Još ću u Varaždinu provesti godinu ili pola.

Možda se jednom odselim u Italiju, što me brine s obzirom na to da ću morati ostaviti sve prijatelje, obitelj, jezik i sve što volim. Tamo bih se mogao razviti i napredovati, možda igrati za glavnu ekipu *Fiorentine*, ili me možda zamijeti neki jači klub. Mnogo sam trenirao i još uvijek treniram, no još će mi dugo trebati do toga. Sad sam ozlijeđen pa sam malo izvan forme, tako da se moram vratiti. Ozljede me jako zabrinjavaju jer ne želim izostati, a želim napredovati. Najbolje igram nakon ozljede. Kada se vratim u igru, uvijek imam najviše volje, a kad imam volju, uvijek sam najbolji.

Što je najvrjednije što dobivaš treniranjem nogometa?

Zabavu, sreću i iskustvo. Ne igram nogomet da bih imao novac, već da bih bio najbolji, a novac dolazi poslije, usput.

Kako provodiš slobodno vrijeme?

Moja su dva najbolja prijatelja Josip i Dorian, s njima se puno družim, a puno sam i s dečkima iz Varaždina. Slušam *trap* i engleski *rap*, volim gledati horore i serije poput *The Walking Dead*, *Manifest* i sl.

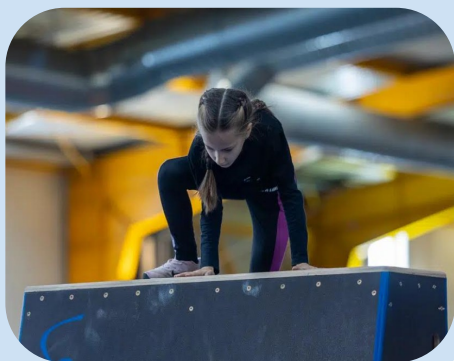
Razgovarala: Neva Novak, 8. d

Spretnost i brzina

Alana Takač učenica je 2. a razreda. Trenira gimnastiku i parkour. Na državnom natjecanju u parkouru u Nedelišću natjecala se u dvije discipline: *speed*, *freestyle* te *all-around* (zbroj bodova zajedno). Trostruka je državna prvakinja pojedinačno i ekipno u dobroj skupini.

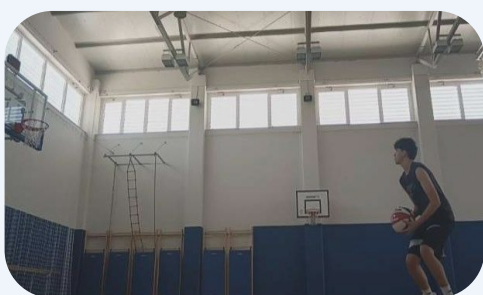
Alana: „Jako volim trenirati gimnastiku. Moj trener gimnastike predložio je da se natječem i u parkouru. Morala sam biti jako brza i spretna. Mogla sam koristiti na natjecanju i neke gimnastičke pokrete. Osvojila sam četiri zlatne medalje.“

Razgovarala: Gala Pavčec, 2. a

JOSIP BEUK, 8. B

Važna je kemija među igračima

Koji je najpamtljiviji trenutak tvoje igre dosad?

Kao najpamtljiviji trenutak moram istaknuti trenutak kad sam baš zavolio košarku.

Kako se pripremaš prije utakmice?

Ne radim ništa osim zagrijavanja, iako se ponekad pomolim Bogu.

Misliš li da se važno povezati s drugim igračima?

Mislim da je to važno zato što se tada uspostavi neka vrsta kemije između igrača

i bolje se razumijemo, a tada i bolje igramo.

Tko je najviše utjecao na tvoju igru i zašto?

Kobe Bryant, on ima odličnu povezanost sa svojom igrom.

Koji su tvoji kratkoročni i dugoročni planovi u košarci?

U sljedećoj godini volio bih biti primijećen, a nisam tako detaljno razmišljao o svojim dugoročnim planovima.

Razgovarala: Neva Novak, 8. d

DORIJEAN MAJSAN, 8. B

Vrijedno je pokušati

Što za tebe znači igranje košarke i bavljenje sportom?

Meni košarka osobno puno znači jer uživam igrajući, družeći se s prijateljima u ekipi, a najviše želim uspjeti u onome što cijeli život sanjam.

Koje osobine čine dobrog sportaša?

Dobar sportaš mora biti uporan, marljiv, organiziran, tvrdoglav i, najvažnije, mora vjerovati u sebe i svoj uspjeh i nikad se ne predati.

Kakvu ulogu u stvaranju karijere ima trener?

Trener je imao ključnu ulogu u izgradnji moje karijere. Kada sam se pitao želim li nastaviti igrati košarku, poticao me i bodrio da nastavim putem kojim sam krenuo. Sada sam mu zahvalan jer je sada sve na svojem mjestu i želim doći do što boljeg uspjeha.

Koji je tvoj košarkaški uzor?

Moj je košarkaški idol Stephen Curry. Želim kročiti njegovim stopama.

Što bi poručio čitateljima – je li vrijedno pokušati?

Čitateljima bih poručio da je vrijedno pokušati ako su spremni uložiti trud i rad koji je potreban da bi dosegli svoj krajnji cilj.

Razgovarala: Angela Kitanović, 8. b

MATIJA STRBAD, 8. E

Košarka je zabavna

Kada si se počeo baviti košarkom i je li to jedini sport kojim si se bavio?

Počeo sam se baviti košarkom prošle godine u osmom mjesecu, a prije toga sam osam godina trenirao nogomet.

Zašto si se počeo baviti baš tim sportom?

Jer sam izgubio volju za nogometom, a već sam se bavio košarkom otprilike jednom tjedno, pa sam odlučio otići na košarku.

Imaš li želje profesionalno se baviti košarkom?

Da, imam želje biti u NBA-u i profesionalno se baviti košarkom.

Koji je tvoj dosad najveći uspjeh?

Nemam baš neki najveći uspjeh, ali rekao bih da to što igram sa starijima.

Imaš li ciljeve u bližoj budućnosti?

Da, biti jako dobar košarkaš.

Tko ti je uzor i zašto?

Kobe Bryant jer mi se sviđa njegova tehnika igre i njegov mentalitet za vježbanje.

Bi li preporučio nekome da se bavi košarkom?

Ako ima volje za košarkom, da, jer mislim da je to jako lijep i zabavan sport.

Razgovarala: Katja Ovčar, 8. d

PETAR REŽEK, 8. D

Izvanredan igrač pred sobom vidi jedino pobjedu

Koje osjećaje u tebi izaziva košarka?

Ne znam kako bih ih točno opisao, ali najčešće, pogotovo tijekom igre, osjećam napetost. Ipak, osjećam se kao da ćemo pobijediti svaku igru i, kada vodimo, često se zezam sa svojim suigračima te mi je košarka izrazito zabavna.

Je li visina toliko važna u košarci koliko ljudi misle?

Da, visina je doista važna u košarci. Lakše je igrati dok si visok jer ti ne treba neka posebna tehnika da bi uspio zabiti koš, a ako si niži, puno je teže zabiti koš te treba pronaći način da to uspiješ.

Koji turnir ili utakmicu nikad nećeš zaboraviti? Zašto?

Nikad neću zaboraviti turnir u Pragu. Prvu smo utakmicu izgubili, no ipak, na kraju smo uspjeli doći čak i do finala. Dali smo sve od sebe i borili se sve do kraja. U finalu smo već pomalo znali kako naši protivnici igraju i neke njihove tehnike. Bilo je jako napeto, ali naš se trud na treninzima isplatio. Mislim da sam tada jako dobro igrao i zadovoljan sam rezultatom.

Koliko se još dugo planiraš baviti košarkom? Bi li htio igrati profesionalno?

Ne znam još koliko bih se dugo htio baviti košarkom, ali bih zasigurno htio nastaviti. Htio bih igrati i profesionalno kasnije u životu jer doista volim košarku i uživam tijekom igre.

Kako se nosiš s porazom?

Loš je osjećaj izgubiti. Najradije bih da nikad ne izgubimo, ali to je jedini način da moj tim i ja naučimo nešto novo i da se unaprijedimo. Uvijek pokušavamo shvatiti zašto smo izgubili, koju su igru imali naši protivnici te kako ih pobijediti u budućnosti. Ako se nakon tog poraza potrudimo i

puno vježbamo, na ponovnom ih susretu možemo pobijediti. Na taj način učim iz poraza.

Koje osobine čine izvanrednog igrača?

Mislim da dobar igrač uvijek ima određenu borbenost i ambiciju. Osobito je važno da potiče svakog igrača te da im pomaže. Košarka je timski sport, pa bi igrač trebao biti dobar u timskom radu te disciplini i motivaciji kako bi mogao doći do pobjede. Do neke mjere u vrhunskom igraču treba biti i talent, no mislim da je važnije kako igrač mentalno doživljava košarku. Npr. može imati talent za igranje, ali ne biti dobar u timskom radu i pomaganju ostalima. Također, izvanredan igrač dobro vodi igru i pred sobom vidi jedino pobjedu koju kasnije može i ostvariti.

Razgovarala: Paula Peras, 8. a

DRUŠTVO KIBERNETIČARA RIJEKA

Četiri učenice osvojile priznanja

Na natječaju Društva kibernetičara Rijeka, čiji je cilj promicanje informatike, računarstva i novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija među najmlađima, četiri učenice iz naše županije osvojile su prestižna priznanja. **Izabela Babić, Daša Posavec, Paula Krajačić i Eva Vinković**, tadašnje učenice 4. d razreda, a sadašnje 5. d, uspjele su se istaknuti svojim kreativnim radovima na temu „Što radi programer?“. Natječaj, koji je bio namijenjen djeci od 1. do 4. razreda osnovne škole, imao je cilj potaknuti interes djece za računalno programiranje i korištenje informatičkih tehnologija u svim nastavnim predmetima. Mentorica učenicama bila je **Danijela Topličanec**, koja je svojom podrškom i vodstvom pomogla djevojkama da crtežima izraze svoje viđenje svijeta programiranja.

Piše: Neva Novak, 8. d

Izabela Babić, Paula Krajačić, Eva Vinković, Daša Posavec i učiteljica Danijela Topličanec

INTERVJU S VALTEROM VEJZAGIĆEM

Osvajajte medalje!

Razgovarali smo s **Valterom Vezagićem**, učenikom 2. c razreda, koji trenira parkour.

Što te motiviralo da izabereš ovaj neobičan sport?

Gledao sam reklame parkoura. Izgledalo mi je zabavno pa sam i ja pokušao – i svjedočio mi se.

Kako usklađuješ svoje školske obveze i obveze koje imaš na parkouru?

Nakon nastave imam treninge blizu škole (u Macanovom domu), a nakon toga pišem zadaće i obavljam svoje školske obveze.

Nedavno si osvojio medalju za odlično 3. mjesto (iako zbog bolesti dugo nisi trenirao). Što još želiš ostvariti u budućnosti?

Najviše od svega želim doći na 1. mjesto, želim da parkour bude još popularniji, da se više čuje za njega i da ga ljudi više cijene.

Imaš li kakvu poruku za svoje prijatelje?

Imam. Da se i oni pokušaju baviti tim sportom i, ako im se sviđa, da se upišu i osvajaju medalje!

Razgovarala: Paula Soldo, 2. c

Uspjeh na regionalnom Natjecanju u rješavanju SUDOKU zadataka

Učenici I. osnovne škole Čakovec postigli su izniman uspjeh na regionalnom Natjecanju u rješavanju SUDOKU zadataka koje je uslijedilo nakon uspješnog školskog natjecanja s čak 69 sudionika.

U kategoriji kadeta, učenici viših razreda pokazali su iznimne sposobnosti.

Leda Borlinić, Sana Cimerman, Jakov Kostanjević, Adam Oslaković i Ivan Raguž osvojili su prvih pet mjesta od ukupno 19 natjecatelja u Međimurskoj županiji čime su dodatno potvrdili svoj talent i predanost ovom izazovu.

Osim kadeta iznimne rezultate postigli su i učenici nižih razreda, poznati kao *Bistrići*.

Vigo Trokter, Mihael Rajh i Benjamin Blešč, osvojivši 4., 5. i 12. mjesto, dokazali su da su pravi majstori u logičkom zaključivanju. Njihov uspjeh dokazuje da je ljubav prema rješavanju matematičkih zagonetki prisutna i među mlađim učenicima te da se trud i predanost isplate.

Ovaj uspjeh ne bi bio moguć bez podrške i mentorstva učitelja koji su učenicima pružili savjete, motivaciju i znanje tijekom priprema za natjecanje.

Učenike su za natjecanje pripremale učiteljice razredne nastave **Branka Hranjec** i **Snježana Drabić** te učitelji matematike predmetne nastave **Tanja Debeleć**, **Sanja Murk**, **Željka Kolar** i **Aleksandar Jerosimić**.

Piše: Paula Peras, 8. a

Regionalno Natjecanje održano je u Gimnaziji Josipa Slavenskog Čakovec

SUDOKU-genijalci zlatni na državnoj sceni

Od 13. do 15. prosinca 2024. godine u Vodicama se održalo Sudoku prvenstvo, a učenici naše škole ostvarili su izniman uspjeh. Ekipa koju čine **Adam Oslaković, Ivan Raguž i Sana Cimerman** osvojila je **prvo mjesto** u ekipnoj kategoriji.

Poseban uspjeh postigla je **Sana Cimerman**, koja je u **pojedinačnoj kategoriji osvojila prvo mjesto**. Ovim rezultatom Sana je osigurala plasman na svjetsko prvenstvo koje će se sljedeće godine održati u mađarskom gradu Egeru.

Sudoku natjecanja dio su aktivnosti koje provodi matematički aktiv I. osnovne škole Čakovec u sklopu projekta „Zaigrani matematičari“ koji sufinancira Grad Čakovec. Ovaj projekt usmjeren je na razvoj logičkog razmišljanja i popularizaciju matematike među učenicima. Mentorice, učiteljice **Tanja Debeleć** i **Sanja Murk**, s ponosom

Sana Cimerman, Ivan Raguž i Adam Oslaković

ističu izvrsne rezultate svojih učenika, kao i važnost ovakvih projekata i kontinuiranog rada.

Piše: Neva Novak, 8. d

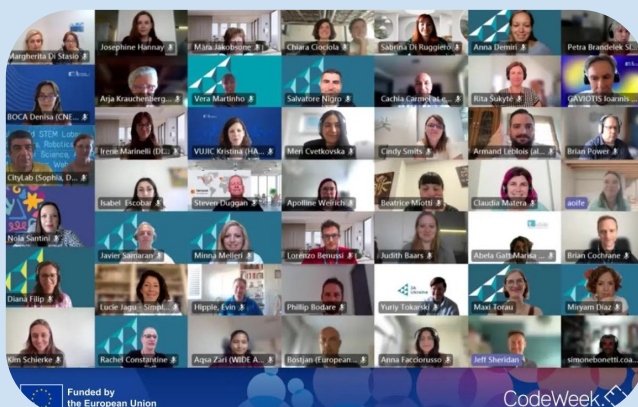
I. osnovna škola Čakovec u projektu Code4Europe

I. osnovna škola Čakovec ponosno sudjeluje u projektu Code4Europe, koji je dio programa Digitalna Europa, s ciljem unaprjeđenja digitalnog obrazovanja i osnaživanja mladih Europljana za uspješne karijere u digitalnom sektoru. Kako se 2030. godina brzo približava, a cilj digitalnog desetljeća od 20 milijuna ICT profesionalaca u Europi još uvijek nije postignut, Code4Europe okuplja sve dionike digitalnih vještina u obrazovanju, civilnom društvu, digitalnoj industriji i vladi kako bi implementirali nove pristupe digitalnom usavršavanju mladih.

Projekt se temelji na misiji preoblikovanja i obnavljanja Europskog tjedna programiranja dajući mu novi mandat za stvaranje stvarnih promjena u digitalnom obrazovanju diljem Europe. Cilj je Code4Europe

povećati broj mladih ljudi koji biraju digitalne karijere, s naglaskom na smanjenje jaza u digitalnim vještinama u Europi. U sljedeće dvije godine projekt će utjecati na čak 25 milijuna mladih diljem Europe.

I. osnovna škola Čakovec dio je ove ambiciozne inicijative koja će pomoći u osnaživanju učenika za korištenje digitalnih tehnologija i pripremiti ih za uspješne karijere u digitalnom sektoru. Ovaj projekt pruža izvanrednu priliku za učenike i učitelje I. osnovne škole Čakovec da steknu nova znanja, razvijaju digitalne vještine i postanu aktivni sudionici u stvaranju digitalne budućnosti Europe.

Online sastanak sudionika projekta

Piše: Ivana Ružić, učiteljica informatike

Matematičari ponovo na vrhu

Učenici 1. osnovne škole Čakovec sudjelovali su na natjecanju *Mathema* u Koprivnici i postigli odlične rezultate. *Mathema* je ekipno natjecanje iz matematike za učenike osnovnih i srednjih škola. Cilj je natjecanja poticanje logičkog mišljenja i matematičkih sposobnosti te popularizacija matematike. Natjecanje je održano 24. travnja 2024. u prostorijama Osnovne škole „Braća Radić“ u Koprivnici. Našu školu predstavljalo je 10 ekipa od 5. do 8. razreda. Ekipu su činila tri člana koja su zajednički rješavala 24 zadatka u 80 minuta. S ekipnog natjecanja vratili su se s osvojenim **zlatom i srebrom**.

Učenici bivšeg 5. razreda **Adam Oslaković, Marija Režek i Jan Tkalec** osvojili su **2. mjesto**. Bivši šestaši **Leda Križnik, Ivan Raguž i Lovro Žagar** osvojili su **1. mjesto**.

Mentori učenicima bili su učitelji matematike **Aleksandar Jerosimić, Željka Kolar, Sanja Murk i Tanja Debeleć**.

Piše: Katja Ovčar, 8. d

Naši sudionici natjecanja *Mathema* ispred Osnovne škole „Braća Radić“ u Koprivnici

DAN JABUKA

Slavimo kraljicu voća

Učenici 1. b razreda sa svojom su učiteljicom Danijelom Topličanec obilježili Dan jabuka na zanimljiv i edukativan način. U školu su donijeli različite vrste jabuka koje su zajedno proučavali. Sudjelovali su u različitim radionicama radeći u skupinama. Hvataljkama su raspoređivali pompon-jabuke u kutije prema napisanome broju, na plošne jabuke stavljali su određeni broj kvačica, lego kockama oblikovali jabuke različitih boja, rješavali sudoku s jabukama te se zabavili slagalicom spajajući polovice jabuka prema broju koštica. Jedna od glavnih aktivnosti bila je kušanje jabuka, nakon

čega su glasali za omiljenu. Biral se između crvene, zelene i žute. Najviše učenika odabralo je zelenu, kiselkastu jabuku. Zatim su raspravljali u kojem obliku najviše vole jesti jabuke – kao pitu, sok, čips, pekmez ili svježe jabuke. Pita od jabuka bila je najpopularniji izbor. Također su izrađivali svoje prve stupčaste dijagrame kako bi vizualizirali rezultate glasanja. U sklopu izvanastavne aktivnosti "Mali kreativci" izrađivali su odgrizak od jabuke koristeći špatule i kolaž papir.

Na kraju aktivnosti, nakon što su ih temeljito proučili, kušali i razgovarali o različitim vrstama i oblicima jabuka, učenici su jednoglasno zaključili da jabuka s pravom nosi titulu kraljice voća. Istaknuli su raznolikost okusa, korisnost za zdravlje te brojne načine na koje se može konzumirati – bilo svježa, u obliku soka, pite ili drugih slastica.

Piše: Klara Kipke, 8. d

Kako su učenici 1. b razreda obilježili Dan jabuka, pogledajte u videu skeniranjem koda!

izlaganjem i čitanjem zanimljivih ulomaka istaknuli koliko vole knjigu i čitanje. Učenice su pripremale učiteljice Marija Toplek i Jelena Filo.

Piše: Klara Kipke, 8. d

Kaja Srnec, 7. d (gore) i Jakov Blažinčić, 3. b (dolje)

Jošua Eli Glavaš, 1. b

Čitanje naglas – posebno umijeće

Dana 28. studenoga 2024. godine održano je županijsko Natjecanje u čitanju naglas u Knjižnici „Nikola Zrinski“ Čakovec. Našu školu predstavljali su Jakov Blažinčić (3. b razred) i Kaja Srnec (7. d razred). Svojim su

GENERACIJA 2023./2024.

Radosni, ponosni, zahvalni

Prisjećamo se...

Svašta bismo danas htjeli, zamrznuti vrijeme i ovaj čas, i nikada se ne rastati od vas.

Prošli smo mnogo toga skupa, naše tajne čuva svaka klupa.

Osam godina zajedno smo bili i sve najljepše trenutke zajedno podijelili.

Možda se nismo uvijek slagali i međusobno si pomagali, no kad je bilo teško, međusobno smo se tješili i probleme pokušavali riješiti.

Svoje učitelje pamtit ćemo po svakoj poklonjenoj dvojki, životnim pričama i savjetima.

Kako god bilo, upravo sada zatvaramo jedno poglavlje u svojim životima, bila je ovo krasna priča koje ćemo se rado prisjećati.

Dogodovštine ćemo prepričavati, a gradiva možda čak i zaboraviti.

Sa srećom nek' nam je svima koliko god nas ima...

Rajna Šopar, 8. c
(šk. god. 2023./2024.)

GOVOR NA ZAVRŠNOJ SVEČANOSTI

U životu je potrebno postavljati velika pitanja

TESA LUKMAN: Prošlo je osam godina. Osam tako dugih godina, a opet, kao da su trajale samo čas. I kada razmislimo, još smo jučer trčali u školu, na kat, s torbama većima i od nas samih, a sada stojimo tu pred vama veći, jači i mudriji. Svi koji ste pratili naše odrastanje, svako-dnevno slušali naše priče i borili se s nama godinama, bit ćete uvijek zapamćeni i zabilježeni u nama.

Naše učiteljice nižih razreda Danijela Topličanec, Tea Bogdan i Aleksandra Pospišil usmjerile su nas na pravi put od samih početaka i dale nam smjernice koje su nas učinile boljima i savjesnijima. Učiteljica Romana od 4. razreda uvijek je imala strpljenja za nas.

Učiteljica Ela smireno nas je, a opet veselo, podržavala u našim radovima i shvaćala naše ideje. U nama je budila kreativnost.

NELA: Učiteljice Vjeronauka, a posebno učiteljica Anemari, brižno su nas pripremale za sakramente te u nama poticale da nađemo unutarnji mir te da se u najtežim trenucima oslonimo na vjeru.

Učiteljica Danijela Perenc-Jaušovec četiri godine objašnjavala nam je gradivo geografije i slala nam pripreme za ispit koje su nam olakšale savladati opširno gradivo.

Učitelj Mario uveseljavao nas je zanimljivim pričicama iz različitih perioda povijesti te time pripremao za izazove koji nas čekaju u budućnosti.

Učitelj Aleksandar trpio nas je dok nismo pratili nastavu i pričao nam smiješne viceve. Matematika nam nije uvijek bila jača strana, ali smo uspjeli na vrijeme sve ispraviti zahvaljujući razumijevanju i strpljenju učitelja Jerosimića.

AMALIA: Učitelj Marinko predavao nam je Tjelesni u kojemu su dečki uživali i dali

sve od sebe, a cure se zabavljale razgovorima na klupi, no ipak naučio nas je da vodimo brigu o zdravlju i budemo tjelesno aktivni.

Učiteljica Gordana svojim nas je strpljenjem vodila cijelim putem učenja njemačkog jezika. Optimizam joj je uvijek bio jača strana. U problemima u kojima smo na satu često zapinjali, nikada nije vidjela nepremostivu prepreku.

Učitelj Mihael trudio se da nas što bolje pripremi za ispit, iako nam je na početku bilo naporno. Njegov opušten pristup i popuštanje u mnogim situacijama olakšalo nam je fiziku i učinilo je zanimljivijom.

TESA TRBOVIĆ: Učiteljica Vlasta uspjela je u ove četiri godine postići da nam engleski jezik ostane prvi i najvažniji jezik koji će nekima pomoći u putovanjima, nekima u igricama na internetu, a nekima u daljnjem školovanju.

Učitelj Branko sigurno je jedan od omiljenih učitelja našeg razreda. Priče koje nam je pričao, na zanimljiv je način uvijek povezao sa životom, a glavni likovi nerijetko su bili njegovi prijatelji, kumovi, rodbina i kolege. Uvijek ćemo pamtiiti njegov osmijeh kada bi ušao u razred jer smo znali da uživa u podučavanju i radu s nama.

Informatika je uvijek bila jedan od omiljenih predmeta svima, a pogotovo dečkima.

Učiteljica Ivana uspjela je ljubav prema informatici prenijeti i na cure od kojih su se mnoge okušale i u raznim natjecanjima.

MAŠA: Učitelj Zvonimir Malić poznat je po vrlo poučnim činjenicama iz života i izrekama. Te ćemo izreke pamtiiti jer smo pomoću njih postali mudriji, svjesniji kakvi trebamo postati i čemu trebamo težiti.

Učiteljica Renata Najman učinila nas je poslušnijima i odgovornijima. Iz zanimljivih pokusa mnogo smo naučili. Svoje znanje kemije prenijela je na sve nas i ono će nam sigurno biti potrebno u daljnjem životu.

Naša razrednica Jelena bila je uvijek spremna pomoći, pravedna, puna razumijevanja i entuzijazma govoreći uvijek da možemo bolje i da je najvažnije da damo sve od sebe.

LORENA: Hvala svim djelatnicima škole koji su nas poticali da budemo najbolje verzije sebe te nas učili da u životu uvijek postavljamo „velika“ pitanja. Ponosni smo i radosni što smo bili dio I. osnovne škole Čakovec!

Sve što sada osjećamo jest zahvalnost. Zahvalnost svakoj osobi u ovoj školi jer je imala važnu ulogu u našem odrastanju. SVI: HVALA ŠTO STE UCRTALI NAŠ PUT!

**Učence 8. d razreda (šk. god.
2023./2024.)**

Županijska i državna natjecanja 2024.

KEMIJA, DRŽAVNO NATJECANJE

Nataša Drakulić, 8. b (šk. god. 2023./2024.)
3. mjesto, mentorica: Renata Najman

GEOGRAFIJA, DRŽAVNO NATJECANJE

Ivan Raguž (lijevo), 7. c, 4. mjesto, Dorian
Gombar (desno), 8. a (šk. god. 2023./2024.), 5.
mjesto, mentorica: Danijela Perenc-Jaušovec

LIKOVNA KULTURA, DRŽAVNO NATJECANJE

Nera Ružić, 8. c, 6. mjesto,
mentorica: Ela Vujnović Blagus

ENGLISKI JEZIK, ŽUPANIJSKO NATJECANJE

Asja Pintarić (druga zdesna), 8. a, 1. mjesto,
mentorica: Valerija Horvat Čurin

HRVATSKI JEZIK, DRŽAVNO NATJECANJE

Sara Novaković, 8. a (šk. god.
2023./2024.), sudjelovanje,
mentorica: Jelena Filo

MATEMATIKA, DRŽAVNO NATJECANJE

Adam Oslaković (desno), 6. a, 8. mjesto,
mentorica: Tanja Debeleć, Lovro Žagar
(lijevo), 7. c, 6. mjesto, mentorica: Sanja
Murk

NJEMAČKI JEZIK, ŽUPANIJSKO NATJECANJE

Lucija Žagar (druga zdesna), 8. d (šk. god.
2023./2024.), 1. mjesto, mentorica: Gordana
Ovčar

LiDraNo, DRŽAVNA RAZINA

Neva Novak, kategorija školski listovi,
8. d, mentorica: Anita Novak

PRVA POMOĆ, ŽUPANIJSKO NATJECANJE

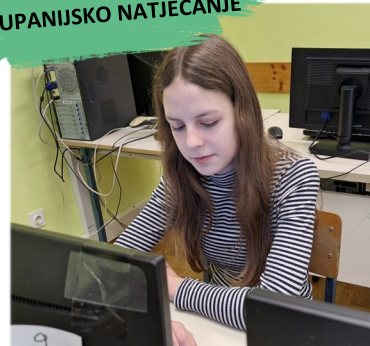
Una Čonkaš, Anja Žganec Rogulja, Barbara
Žižek, Kaja Colarić, Lorena Turk, Luka Janušić, 1.
mjesto, mentorica: Saša Hladki

INFORMATIKA—LOGO, DRŽAVNO NATJECANJE

Lovro Žagar (lijevo), 7. c, 3. mjesto,
Adam Oslaković (desno), 6. a, 4. mjesto,
mentorica: Sanja Murk

INFORMATIKA—LOGO ŽUPANIJSKO NATJECANJE

Nataša Drakulić, 8. b (šk. god. 2023./2024.),
1. mjesto, mentorica: Sanja Murk

Barbara Žižek (prva zdesna), 8. c, 1. mjesto, mentorica: Saša Hladki

JUDO,
ŽUPANIJSKO NATJECANJE

Učenci, 1. mjesto, voditeljica: Dora Puklek

NOGOMET, DRŽAVNO
POLUZAVRŠNO NATJECANJE

Učenice, 3. mjesto, voditelj: Marinko Horvat

JUDO,
DRŽAVNO NATJECANJE

Učenci, 10. mjesto, voditelj: Matija Horvat

RUKOMET, DRŽAVNO
POLUZAVRŠNO NATJECANJE

Učenci, 2. mjesto, voditelj: Siniša Stričak

GRANIČARI, ŽUPANIJSKO
NATJECANJE

Učenci i učenice, 1. mjesto, voditeljica: Dora Puklek

RUKOMET, DRŽAVNO
POLUZAVRŠNO NATJECANJE

Učenice, 3. mjesto, voditeljica: Dora Puklek

SPORTSKI PLES,
DRŽAVNO NATJECANJE

Učenice, 12. mjesto, voditelj: Matija Horvat

ŠAH, DRŽAVNO
NATJECANJE

Učenice, 12. mjesto, voditelj: Matija Horvat

RUKOMET,
DRŽAVNO NATJECANJE

Učenci, 9. mjesto, voditelj: Matija Horvat

ATLETIKA, ŽUPANIJSKO
NATJECANJE

Učenci, 1. mjesto, voditelj: Matija Horvat

ODBOJKA, DRŽAVNO
NATJECANJE

Učenice, 9. mjesto, voditelj: Marinko Horvat

SAZNALI SMO: U SLOBODNO VRIJEME TU SU...

Kreativne vještine i zanimljivi hobiji

UNA ČONKAŠ, 8. A

Origami sam upoznala još u djetinjstvu zahvaljujući mami. Često je izrađivala prigodnu dekoraciju za kuću, to mi se činilo vrlo zabavnim i uvijek sam joj se rado pridružila. Bavim se origamijem zato što me zanima japanska kultura i dizajn i fascinira me to što iz običnog četvrtastog lista papira možeš napraviti gotovo sve. Papir nabavljam na internetskim stranicama koje prodaju specijalni origami papir ili u trgovinama s umjetničkim priborom. Ispočetka sam izrađivala jednostavnije modele, ali zahvaljujući vježbanju, sada mogu raditi i zahtjevnije figurice. Origamijem se najčešće bavim vikendom, kada nemam mnogo školskih obveza.

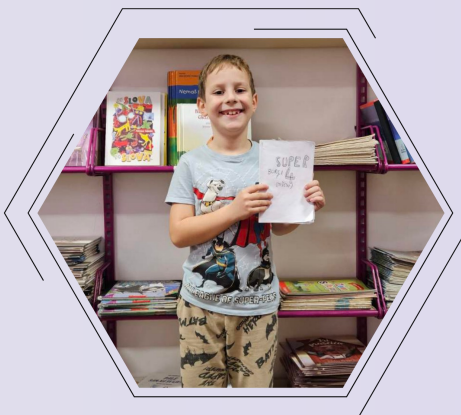

Najradije izrađujem životinje poput sova i ždralova, ali i svemirske letjelice i ukrase. Izrađivanje origami figurica pomaže mi da se opustim, ali i vježbam koncentraciju te svakome preporučujem da isproba ovu tehniku.

MARKO DRAKULIĆ, 2. C

U slobodno vrijeme izrađujem stripove. Kada sam gledao crtani film *Kung Fu Panda*, došao sam na ideju da izradim strip sa sličnom temom! To me motiviralo na izradu stripova. Najdraži mi je lik iz stripova Kameleon. On ima sposobnost da svojim jezikom za zlikovce drži plijen tako da mu ne može pobjeći. Želio bih izraditi peti nastavak pod nazivom „Kameleon s novim supermoćima“. Uz svoje školske i izvanškolske aktivnosti uspijevam pronaći vrijeme za izradu stripova, izrađujem ih u slobodno vrijeme, nakon što napišem zadaću, a ponekad i vikendom. Za izradu jednog stripa treba mi dva do tri sata, ali ja raspodijelim to vrijeme na dva dana. Dosad sam izradio četiri stripa. Svojim prijateljima iz razreda poručujem da čitaju mnogo knjiga te na taj način dobiju ideje za pisanje.

ANJA ŽGANEC
ROGULJA, 8. E

Budući da jako volim ručni rad, prošle sam godine došla na ideju da za božićni sajam izradim plišance životinja.

Znam da mnogo ljudi obožava životinje – to mi je bila jedna od glavnih inspiracija da osmislim takvo nešto. Ručnim se radom bavim oko dvije godine te mi se vrlo sviđaju vještine koje se time mogu razviti.

Ono što mi se posebno dopalo nakon sajma je zadovoljstvo učenika nakon što su dobili plišance, kao i to što sam potaknula nekoliko učenika da i sami započnu razvijati svoju kreativnost ručnim radom.

Razgovarale: Paula Peras, 8. a,
Agata Telebuh, 7. a

U SLOBODNO VRIJEME – NA POZORNICI!

Kazalište je posvuda

Budući da su mnogi naši učenici glumački talentirani, a neki od njih u slobodno vrijeme ozbiljno razvijaju svoje glumačke vještine, javili smo se Čakovčancu **Alenu Barbiću**, voditelju skupine starijih osnovnoškolaca i srednjoškolaca u Dramskom studiju *Dada* Kazališne družine *Pinklec*. Svaka rečenica našega sugovornika dala nam je do znanja da su ga *Pinkleci* obilježili. Na studentskoj praksi shvatio je da je i škola, osim pozornice, pravo mjesto za njega, stoga već dvadeset i četiri godine radi u Osnovnoj školi Ivana Gorana Kovačića Sveti Juraj na Bregu predajući njemački jezik. Ono izvedbeno i glumačko u njegovoj naravi isprepliće se s ljepotom rada s mladima iz kojih, kako kaže, *iskra u oku i iskrenost još nisu iščezli*.

Što Vas je potaknulo da se počnete baviti glumom i nakon toga predajete glumu?

Nesumnjivo, „*Pinkleci*“. Formirala me ta kazališna družina. Silno sam mnogo naučio o scenskom pokretu, mizanscenu (rasporedu glumaca na sceni), potrebi pravilnog izgovaranja glasova, naučio sam poštovati glumačkog partnera, uvažavati ga, čekati da lijepo izgovori svoju repliku, nadovezati se, pokazati gestom raspoloženje. „*Pinkleci*“ su me potakli da preslušam mnogo dobre glazbe, pročitam važne knjige, da naučim da je pravo prijateljstvo dar, a scena mjesto kojem se pristupa s poštovanjem prema publici i sebi.

Kako pomažete učenicima nadvladati tremu ili tjeskobu prije nastupa?

Čitavo vrijeme mnogo radim na timskom duhu. S vremenom shvate i ono što NISAM rekao ni izgovorio. Vjeruju mi da sam tu za njih. Poput onog sam lika koji pruža ruku izletnicima na brodu. Znaš, onaj koji pazi da ne padnu u more. Postupcima im pokazujem da stalna scenska ponavljanja utječu na sigurnost u izvedbi. Trema uvijek ima, ali ona prođe čim se izvođači pojave na sceni. Imaju mene iza scene i prijatelje na sceni. Čuvamo se. Naša je snaga u privrženosti. Tako im pomažem. Govorim im da ne mogu zabrljati, a ako se to i dogodi, pa nisu Alma Prica ili Dragan Despot. Nisu dramski prvaci iz HNK. Djeca su. Mladi su. Sami su po sebi scenični. Privilegija je to.

Kako potičete kreativnost i izražavanje na dramskoj radionici?

Postoje dramske igre i tehnike. Ovisi i o trenutku. Važno je hrabriti. Djeci treba povratna informacija. Moraju prvo znati što čine dobro. Stvaramo situacije koje ih čine uspješnima. Progovaramo i o tome što bi moglo drugačije. Sjajno mi je otkriće da su u ožujku shvatili zašto sam molio da određenu stvar učine na određeni način prošlog listopada. To mi je divotno! Važno je zato, kao i u svemu, biti uporan.

Svijet je prepun prirodnih pozornica. Učim ih pravilno govoriti i jasno izraziti stav.

Samopouzdanju. Ocjene u školi potom posljedično budu mnogo bolje.

Doista.

Koje životne vještine učenici mogu izvući iz glume?

Svijet je prepun prirodnih pozornica. Učim ih pravilno govoriti i jasno izraziti stav. Samopouzdanju. Ocjene u školi potom posljedično budu mnogo bolje. Doista. Važno je da nauče drugoga gledati u oči, pogoditi trenutak kad se obratiti znanцу. Čak dobiju i male scenske vježbe za zadaću doma, zamisli. Da probaju. Kazalište je posvuda. Hahaha. Mada i premda ovaj naš rad nije nipošto nastava. To je naša vrlina. Djeci je previše škole. Znam, tamo i radim. Rad u Dramskom studiju, dakle, nije nastava, ali se red zna itekako. Isprovocira ga radost i posvećenost.

Alen Barbić

To su najljepša dva sata u tjednu. Nekad i više od dva. Težim da budu najljepša. Mnogo se smijemo i šalimo uz rad.

Je li mnogo učenika „procvjetalo“ baveći se glumom?

Mogu ti reći da ih je popriličan broj. Mnogi su se odlučili time baviti profesionalno. Ići na glumačke akademije. No, nije to ključno. Dramsko-scenski izraz značajan je u svim strukama i područjima djelovanja. Pouzdano sam bolji učitelj jer je kazalište moj život. Mnogi mladi bili su šutljivi, povučeni, plahi i nesigurni. Došli su jer gluma nije samo za prirodne talente.

Znate, on doma stalno nekaj glumi!

Ok. Ok. Nije to dosta, draga majko.

Tako znaju teći razgovori. „*Procvjetali*“ su neki. Imam dosta primjera iz Prve osnovne škole Čakovec. O, da. Znaju to oni. Neka-ko su i geografski „naslonjeni“ na naš dom. Na Centar za kulturu.

Važno je zato, kao i u svemu, biti uporan.

Kakvu ulogu mislite da kazalište i gluma imaju u današnjici?

Veliku. Baš veliku. Ljudi plaćaju PR-stručnjake da ih uče javnim nastupima. Daju za to mnogo novca i vremena. Nekima i ne ide dobro jer je teško „preko noći“. Koliko je samo scenske snage, koreografiranog pokreta i glumačke energije u izvedbi Taylor Swift? Silno mnogo. Naravno da se s njome ne uspoređujemo. Ali, treba reći.

Razgovarala: Neva Novak, 8. d

U SLOBODNO VRIJEME –
ANIMIRANI FILM!

Originalnost u kreativnosti

Na poticaj učenika koji pohađaju Školu animiranog filma (ŠAF) u Čakovcu za razgovor smo zamolili voditeljicu Škole – **Jasminku Bijelić Ljubić**. Diplomirala je na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu specijalizirajući se za primjenu informatike u filmskom stvaralaštvu. Članica ŠAF-a postala je 1998. godine otkada aktivno sudjeluje u svim aspektima njegove djelatnosti, uključujući produkciju animiranih filmova, filmsko-pedagoški rad, promociju kluba, sudjelovanje na festivalima te vođenje filmskih radionica.

Jasminka Bijelić Ljubić

Što je ŠAF i kada je osnovan?

ŠAF je skraćenica za "Školu animiranog filma", najstariji kontinuirano djelujući kinoklub za djecu i mlade u Hrvatskoj, a čija je posebnost stvaranje animiranih filmova. Nastao je na inicijativu g. Ede Lukmana, 1975. godine, u čakovečkoj gradskoj knjižnici. G. Edo bio je kreativno i znatiželjno dijete koje je u osnovnoškolskoj dobi organiziralo projekcije filmova u svom dvorištu, lijepo je pisao, dobro crtao, zanimao se za filmsku i fototehniku. Kao mladić zainteresirao se i za crtanje karikatura, imao je *rock bend*, bio je dobar fotograf.

Koji je bio povod osnivanju?

Povod osnivanju ŠAF-a bila je činjenica da se Edo u svojim radnim dvadesetim godinama pridružio čakovečkom Foto-kino klubu te napravio jedan početnički crtić. Nakon toga njegova se animacijska ekipa raspala. Htio je nastaviti rad na animaciji, no bio je svjestan da i sam mora još mnogo učiti o animaciji, a ideja da na to čuderno putovanje ide s djecom, bila mu je baš super. Tadašnja ravnateljica čakovečke

knjižnice, gđa Mira Kermek Sredanović, prepoznala je tu sjajnu ideju i Edinu volju da to učini te mu dopustila da ŠAF započne s radom, među policama s knjigama. Nabavila je prvu kameru. Tada su se neki filmovi snimali čak i na podu, a ni do papira za crtanje se nije tako lako dolazilo.

Tko sve pohađa ŠAF?

Našu školu pohađaju djeca od 8 do 18 godina, ali radimo i radionice s odraslima, uglavnom nastavnicima. Najstariji polaznik imao je 84 godine! Ponekad i sami napravimo neki crtić, a sredstva koja dobijemo, ulažemo u djecu-polaznike, opremanje kluba ili putovanje na neki od brojnih filmskih festivala.

Zašto ste se Vi odlučili tamo raditi?

Ja sam od djetinjstva obožavala film i filmsku teoriju. Gledala sam mnogo edukativnih filmića o stvaranju filmova, filmskom jeziku. Otac me često nedjeljom vodio u kino Dom na neku projekciju. On bi igrao šah s prijateljima, a ja bih u mraku kina uživala u filmskim pričama. U srednjoj sam školi pod klupom crtala stripove. Na studiju informatike htjela sam napisati diplomski rad drugačiji od svih u njegovoj povijesti. Pisala sam o digitalizaciji studija za animirani film te korištenju multimedije u radu ŠAF-a. Ponudeno mi je da ostanem raditi u ŠAF-u kao student godinu dana, dok ne završim diplomski rad. No ostala sam i sljedećih 25 godina!

Što sve podrazumijeva Vaš posao?

Moj posao uključuje: rad sa 70 polaznika na otprilike 25 animiranih filmova godišnje.

Učenici naše škole ispred „letećeg dječaka“,
loga Škole animiranog filma

Provođenje filmskih radionica u zemlji i svijetu, organiziranje izložbi, filmskih retrospektiva, festivala. Pisanje projekata i pronalaženje novaca za naš rad. Novinarski dio, održavanje mrežne stranice, komunikaciju s domaćim i stranim suradnicima i gostima. Rad na reklamnim crtićima. Nedugo sam sa svojom suradnicom Dinom čak i obojila zidove kako bi vam dolazak u ŠAF bio veseliji ove školske godine.

Što najviše volite raditi, a što je najzajtjevnije?

Najviše volim raditi s djecom osnovnoškolske dobi, djeca su čudo. Najzajtjevnije je motivirati ih da se oslobode i budu originalna u svojoj kreativnosti.

Imate li najdraži film? Ako imate, koji?

Moji najdraži igrani filmovi su „Blade Runner 1“ i „Praznik u Rimu“. Možda zato što me podsjećaju na djetinjstvo i prve godine osnovne škole; tad mi se svijet činio velik, uzbudljiv i pun nepreglednih mogućnosti. Od crtića kratki oskarovac „Otac i kći/ Father and daughter“, M. Dudok de Wita. To je najljepši film o očevima i kćerima, posebice kad kćeri odrastu.

Kako je nastao logo ŠAF-a? Tko je njegov autor?

Logo ŠAF-a, „Letećeg dječaka“, napravio je oko 1978. godine polaznik Darko Žišković-Žiži. Trebao je to biti lik za crtić, ali nije, pa je iskorišten kao logo na špici za naše filmove. I eto, leti već nekoliko desetljeća prostranstvima mašte šafovaca. Možete ga vidjeti na skulpturi ŠAF-a kod Centra za kulturu Čakovec gdje se ŠAF i nalazi od 1982. godine.

Razgovarala: Agata Telebuh, 7. a

OD UČIONICE DO SVJETSKIH DESTINACIJA

Put oko svijeta

Greenwich, London
Danijela Perenc-Jaušovec

Milano, Italija
Alexandra Sašek Strbad

Times Square, NYC
Anita Novak

Granada, Alhambra
Tanja Debelec

Panama City, Panama
Ivana Ružić

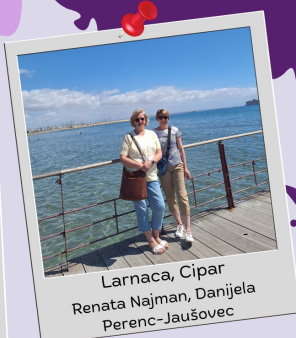
Vela Luka, Korčula
Romana Holetić

Rio de Janeiro, Brazil
Matija Horvat

*Ako želiš doista upoznati
svijet, moraš ga vidjeti
vlastitim očima. – anonimno*

*Svijet je knjiga i oni koji ne putuju,
pročitaju samo jednu stranicu. –
sv. Augustin*

s našim učiteljima

*Putovanje je most
između snova i
stvarnosti. – anonimno*

*Putovanja nisu bijeg od života, već
put prema njegovu
ispunjenju. – anonimno*

RAZGLEDNICE IZ IRSKE I ŠVICARSKE UČITELJICE SILVIJE MARTIŠEK

Svijetom treba lutati otvorena uma

Moj omiljeni putopisac, Michael Palin, jednom je rekao: "Geografija proširuje um, pomaže nam da shvatimo zašto su druge zemlje takve kakve jesu, a to pak nam pomaže da shvatimo da svi dijelimo isti planet i da bismo trebali znati više o tome što nas čini različitim, kao i ono što nas čini sličnim." Njegova putovanja nadahnuće su mnogima pa tako i meni.

Godina ispunjena putovanjima

Svako putovanje nauči me nečemu novome, upoznajem nove kulture, narode, običaje, vjere, otkrivam nove prirodne ljepote. Tako je bilo i ove godine. Početkom godine nisam ni slutila koliko će biti ispunjena putovanjima, novim destinacijama. A bilo ih je podosta. Trebalo bi vremena i mjesta opisati sva, zato ću izdvojiti dvije zemlje koje su obilježile ovu godinu i osvojile me svojom ljepotom. Dvije potpuno različite destinacije, različitih kultura, običaja, tradicija, a opet svaka posebna i prekrasna na svoj način. Možda ćete pomisliti da se radi o nekim dalekim destinacijama, ali ipak ne. Nije potrebno letjeti daleko da biste uživali u onome što volite jer to možete i ovdje, nadohvat ruke. Jedna je prekrasna, zelena, otočna država, a druga alpska. Pogađate li koje su to države?

Klifovi Mohera

Irsko i Švicarska – sve nijanse zelene

Vjerujem da nije teško, to su Irsko i Švicarska. Zelena je boja koja može opisati obje države, ali opet, ona nije jednake

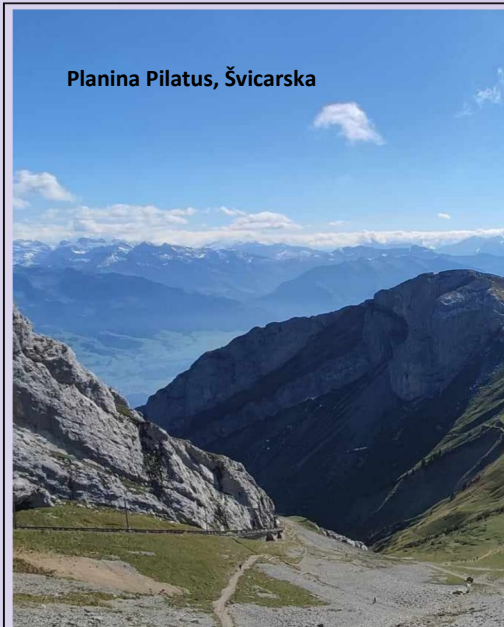
nijanse – tamnija u Irskoj, svjetlija u Švicarskoj. Dovoljan je jedan pogled na nepregledna zelena prostranstva i već se osjećate opuštenije i mirnije. No, nije trava ono što čini prirodne ljepote ovih država posebnima; ima toga mnogo više. Dok Švicarskom dominiraju visoke i strme Alpe, prošarane mnogobrojnim ledenjačkim jezerima i rijekama, od kojih je najpoznatija Rajna, Irsku prekrivaju nepregledne ravnice i brežuljci prekriveni vrištinama na kojima pasu mnogobrojne ovce. Krenete li s istočne strane otoka, gdje je obala niska i pjeskovita, na zapad, zaustavit ćete se na strmim klifovima Atlantskog oceana. Jedna od najpoznatijih atrakcija i turističkih destinacija Irske svakako su klifovi Mohera. To su litice čija je obala duga 14 kilometara. Popnete li se na O' Brienov toranj iz 1835. godine, pružit će vam se spektakularan pogled na veličanstvenu okolicu, Aransko otočje u zaljevu Galway te planinske lance Maumturks, Twelve Bens i Loop Head, naravno, pod uvjetom da je vrijeme vedro, a dan sunčan. Ovakav pogled oduzima dah i tjera vas na razmišljanje. Što je tamo daleko, iza Atlantskog oceana? Je li doista Amerika ili nešto drugo? Ono što su za Irsku klifovi Mohera, za Sjevernu je Irsku Giant's Causeway (Prolaz divova). Dio je to obale Irskog mora, a čini ga oko 40 000 spojenih bazaltnih stupova, različitih visina, oblika i dimenzija koji su nastali vulkanskom erupcijom i hlađenjem bazaltne lave. Skačući s jednog stupa na drugi, možete proći dobar dio obale, uživati u pogledu na okolna prostranstva i probuditi dijete u sebi. Tako sam se ja osjećala svakim novim skokom. U neposrednoj blizini Prolaza divova nalazi se još jedna atrakcija, otočić Carrick-a-Rede. Povezan je s kopnom visećim mostom iznad Atlantskog oceana, a s njega se pružaju fantastični pogledi na ocean, Causeway obalu, pa čak i na obalu Škotske. Viseći most od užeta stoji gotovo 30 metara iznad mora, a izgradili su ga 1755. godine lokalni ribari. Danas je to jedinstveni viseći most preko kojeg se ne usude svi prijeći...

Prirodne ljepote i arhitektura Irske

No, Irsku ne čine samo prirodne ljepote, Irsku čine i naselja arhitekture različite od naše i ljudi koji u njima žive, kulturne znamenitosti, hrana bazirana na ribi i ovčetini (janjetini) i još mnogo toga. Posjetila sam dva glavna grada, Dublin i Belfast (tehnički gledano, bila sam i u Ujedinjenom Kraljevstvu). Dublin (irski: Baile Átha Cliath) užurbani je grad koji živi 24 sata na dan. Mnoštvo je tamo trgovina, pubova, restorana, muzeja, pivovara i destilerija, tipično za veliki grad. Bio je ovo moj drugi posjet Irskoj, i ako me prvi nije oborio s nogu, ovaj put bilo je drugačije.

Jedan od najpoznatijih simbola Dublina, ali i cijele Irske, definitivno je pivo Guinness. Ako ste u Dublinu i ne posjetite pivovaru Guinness, to je isto kao da ste u Parizu i ne popnete se na Eiffelov toranj. A, vjerujte,

Planina Pilatus, Švicarska

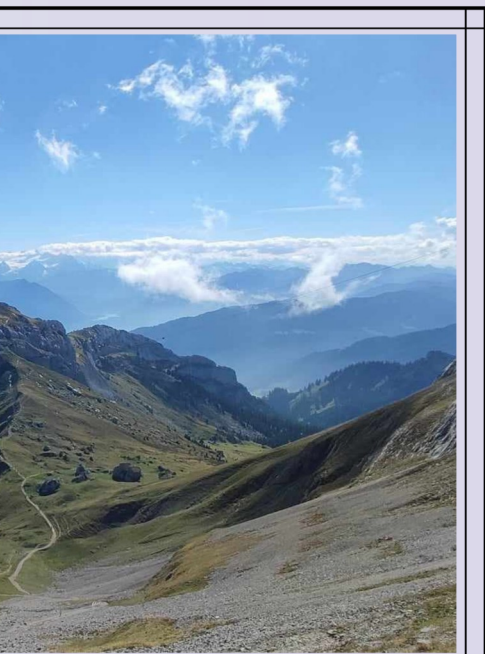

isplati se. Ne samo zbog činjenice da možete probati jedno od najboljih piva na svijetu, već i zbog načina na koji možete naučiti sve o stvaranju te posebne tekućine. Tu je i Trinity College (irski: Coláiste na Tríonóide), najstariji u Dublinu, ali i u Irskoj. Poznat je po svojoj biblioteci u kojoj se čuvaju brojni iluminirani rukopisi, uključujući i slavni Book of Kells. Belfast (irski Béal Feirste) bio je pravo otkriće i iznenađenje. Očekivala sam neki tmuran grad (ne zbog vremena; padala je

Giant's Causeway, Sjeverna Irska

kiša kad sam ga posjetila) najsiriomašnjeg dijela Ujedinjenog Kraljevstva, provincije Ulster, a dočekalo me upravo suprotno. Jedan je od najposjećenijih gradova u Velikoj Britaniji, a drugi najposjećeniji na

Irskom otoku (poslije Dublina). Obilasci grada uključuju i brojne lokacije na kojima je snimana popularna serija *Igra prijestolja*. Najviše me oduševila Titanic četvrt, gdje je glavna atrakcija Titanic Belfast, muzej posvećen stvaranju i propasti jednog od najvećih brodova na svijetu. Izgrađen je u vrijeme kada je Belfast bio najveće brodogradilište na svijetu, 1911./1912. i od tamo je krenuo na svoje putovanje. Službeno, Titanic je na put prema New Yorku isplovio iz Southampton na 10. 4. 1912. Četiri dana kasnije, 14. 4. 1912., u kasnim večernjim satima udario je u santu leda, a dan kasnije i potonuo.

Očaranost Švicarskom

Za razliku od Irske, Švicarska me oborila s nogu na prvu. Ne znam jesu li razlog prirodne ljepote (mnogobrojni alpski vrhovi, proplanci prekriveni pašnjacima i kravicama koje pasu, slapovi Rajne) ili gradovi tradicionalne arhitekture u kojoj dominira drvo kao gradbeni materijal (Schaffhausen, Zürich, Luzern, St. Gallen) s mnogobrojnim kulturnim znamenitostima. Mislim da je to ipak kombinacija prirode i arhitekture. Pogotovo ako se grad nalazi na obalama jezera i iz njega se pruža pogled prema alpskim vrhovima, kao što je u Luzernu, onda je to najbolja kombinacija. Osim St. Gallena, svi gradovi koje smo posjetili nalaze se ili uz rijeku Rajnu ili uz neko od tisuća jezera koje Švicarska ima. Tako se Zürich smjestio na obalama Ciriškog jezera, a Luzern na obalama Jezera četiri kantona. Oba su grada posebna na svoj način. Zürich je najveći grad Švicarske, što se baš ne može vidjeti tijekom tjedna kada ljudi rade, te poslovno i kulturno središte. Okružen je brdima i brežuljcima (da, ima i toga ovdje) i to mu daje dodatnu čar. No, mene je više oduševio Luzern, svojom arhitekturom, a još više pogledom na jezero i okolnu planinu Pilatus. Možda je tome pridonijela činjenica da je bila subota, sve puno ljudi ili prekrasan sunčan dan, kavica na terasi i uživanje u toplini, no u svakom slučaju, definitivno je jedan od najljepših gradova koje sam do sada posjetila. Da nije toliko skup, čak bih rekla i idealan za život. Iako su gradovi prekrasni, ipak više volim prirodne ljepote, kao što su slapovi Rajne, koji oduzimaju dah svojom snagom vode i bukom koju stvaraju, ili planina Pilatus, dio Bernskih Alpa, na čiji smo se vrh popeli gondolom vozeći se 40 minuta iznad mnogobrojnih proplanaka, a spuštali se najstarmijom zupčastom željeznicom na svijetu. Prije odlaska na 2132 metra, na koliko se nalazi vrh planine, pripremili smo se za zimske uvjete,

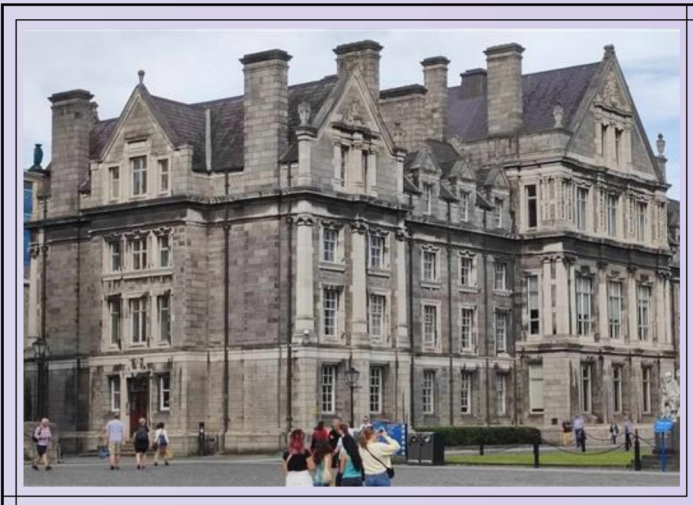
Nije potrebno letjeti daleko da biste uživali u onome što volite jer to možete i ovdje, nadohvat ruke.

izvukli deblje jakne, pa čak uzeli i kape i rukavice, iako je bila polovica rujna. Ugodno smo se iznenadili jer nas je dočekalo sunce i temperature primjerenije obali nego planini. S vrha se pruža prekrasan pogled na grad Luzern, jezero i Bernske Alpe. Dovoljno je bilo zauzeti mjesto na klupici i uživati, a još k tome i uhvatiti malo boje.

Biti istraživač stanje je uma

Mogla bih o putovanjima u nedogled, jer ima se o čemu pisati, ali ipak ću ovdje završiti kao što sam i počela, citatom još jednog omiljenog putolovca i putopisca, Levisona Wooda, koji je rekao: "Lutajući svijetom otvorenog uma, shvatio sam da biti Istraživač nije samo geografija, to je stanje uma. Prihvatite znatiželju, izazovite konvencije i oslobodite pustolova u sebi."

Piše: Silvija Martišek, učiteljica geografije

Trinity College Dublin

ZVUKOVI ZAJEDNIŠTVA

Godine provedene u ritmu školskoga zbora

Angela, Barbara, Ida, Sara i Nera, učenice 8. razreda naše škole, članice su zbora pod vodstvom učiteljice Bojane Terzo već četvrtu godinu zaredom, od 5. razreda. Zamolili smo ih da nam kažu zašto su odabrale baš tu izvannastavnu aktivnost i nastavile je polaziti tijekom svih tih godina.

Nastup velikog zbora na božićnoj priredbi

Voditeljica zbora Bojana Terzo

Zbor sam odabrala kao izvannastavnu aktivnost jer me pjevanje ispunjava i donosi mi mnogo radosti. Volim osjećaj zajedništva koji nastaje dok pjevamo u harmoniji s ostalim članovima zbora. Zbor mi pruža priliku da se izrazim glazbom i razvijem svoje vokalne sposobnosti, a u tome nam pomaže naša učiteljica koja u nas ulaže neizmjeran trud, strpljenje i ljubav prema glazbi. Nastupi pred publikom donose uzbuđenje, ali i osjećaj ponosa kada zajednički trud urodi plodom. Zbor mi pomaže upoznati nove ljude, steći prijatelje i učiti koliko je timski rad važan za uspjeh.

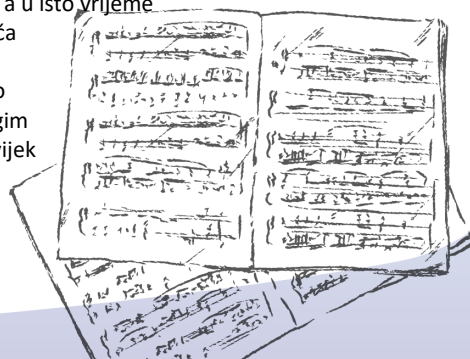
Angela Kitanović, 8. b

Veliki zbor naše škole pohađam od 5. razreda. Volim ići na zbor jer mi pruža priliku da se izrazim glazbom i povežem s drugim ljudima koji dijele istu strast. Rock glazba prevladava u našem zboru iako radimo sve vrste glazbe, no, meni je rock glazba najdraža. Također, nastupi su uvijek uzbuđujući jer imamo priliku pokazati ono što smo naučili i uživati u reakcijama publike. U zboru upoznajem nove prijatelje i razvijam bliske veze s ljudima koji imaju slične interese. Sve to čini zbor neizostavnim dijelom mog života.

Barbara Žižek, 8. c

Zbor je za mene jedna od školskih aktivnosti u kojoj se mogu opustiti i biti svoja, a u isto vrijeme učiti kako raditi kao ekipa. Time nas uči i naša učiteljica koja nam je uvijek najveća podrška. Najbolji su dio nastupi, kada stanemo na pozornicu i osjetimo adrenalin i želju za tim da pokažemo što smo pripremili. Na zbor sam se upisala još u 5. razredu zato što volim pjevati. Toliko mi se sviđalo i – evo me sad u zadnjoj godini zbora, u 8. razredu s mnogim sklopljenim prijateljstvima i brojnim uspomjenama. Zbor je dio osnovne škole koji će mi zauvijek ostati u srcu.

Ida Horvat, 8. c

Članice školskog zbora prije izlaska na pozornicu

Okupljamo se jednom tjedno i pjevamo razne pjesme. Najdraži mi je *mix* pjesma benda ABBA, ali pjevali smo i „Under Pressure“, „The Sound of Music“, „Singing in the Rain“ i druge. Nastupi su mi najdraži dio. Pjevanje na pozornici donosi posebno uzbuđenje.

Sara Ružić, 8. c

U zboru mi je lijepo jer volim pjevati i biti dio tima. Na probama učimo pjesme i usklađujemo glasove, a nastupi su poseban doživljaj. Sav trud tada se isplati, a osjećaj na pozornici nezamjenjiv je.

Nera Ružić, 8. c

GLAZBENI KVIZ

Testiraj svoje glazbeno znanje!

1. Koji instrument od ponuđenih nije udaraljka s neodređenom visinom tona?

- a) mali bubanj b) činele c) čelesta d) tamburin

2. Joseph Haydn smatra se:

- a) ocem jazz glazbe b) ocem rock glazbe c) ocem klasične glazbe d) ocem simfonije

3. Izbaci „uljeza“:

- a) ksilofon b) zvončići c) vibrafon d) zvona

4. Koje glazbalo ne čini sastav gudačkog kvarteta?

- a) kontrabas b) violine c) viola d) violončelo

5. Glazbeni oblik (sonatni oblik), rondo, ima tempo koji je:

- a) polagan b) brz c) umjeren d) umjereno-brz

6. Iz kojeg razdoblja potječe klasična glazba?

- a) romantizma b) baroka c) renesanse d) klasicizma

7. Tko je uglazbio pjesmu „Oda radosti“?

- a) Friedrich Schiller b) Ludwig van Beethoven c) Ljudevit Gaj d) Elton John

8. S koliko je godina Wolfgang Amadeus Mozart skladao prvu simfoniju?

- a) 8 godina b) 11 godina c) 9 godina d) 21 godinu

9. Koliko stavaka ima simfonija?

- a) 4 stavka b) 3 stavka c) 2 stavka d) 1 stavak

10. Kako se zove poznati mađarski ples?

- a) balun b) tanac c) čardaš d) moreška

11. Izbaci „uljeza“:

- a) monofonija b) homofonija c) simfonija d) polifonija

12. Iz kojeg mjesta potječe glazbalo šurle?

- a) Dalmacije b) Gorske Hrvatske c) Međimurja i Podravine d) Istre i Hrvatskog primorja

13. Koja od ponuđenih udaraljki ima neodređenu visinu tona?

- a) metalofon b) timpani c) zvona d) tamburin

14. Koliko vrsta solo pjesme postoji?

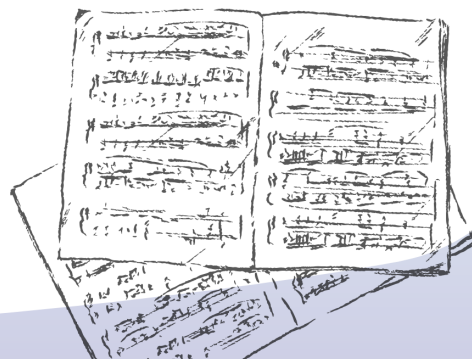
- a) 2 b) 3 c) 4 d) 11

15. Koja je oznaka za postupno ubrzavanje tempa?

- a) accelerando b) allegro c) adagio d) andante

Priredile: Ida Horvat, Nera Ružić, 8. c

Rješenja: 1. c) 2. d) 3. a) 4. a) 5. b) 6. d) 7. b) 8. c) 9. a) 10. c) 11. c) 12. d) 13. d) 14. b) 15. a)

Psihologinja Janja Frančić odgovara na vaša pitanja

U prošleme broju školskoga lista, u kojemu je glavna tema bila *sve što nas brine*, zaključili smo da su naši učenici zabrinuti oko mnogočega. Zbog toga smo odlučili uvesti rubriku *O svemu otvoreno* u kojoj učenici imaju priliku postaviti anonimna pitanja o svemu što ih zanima, muči ili brine, a o čemu možda ne žele govoriti glasno. Tijekom studenoga bila je aktivna poveznica na kojoj su se postavljala pitanja, a na njih je odgovorila naša školska psihologinja **Janja Frančić**.

Uredništvo *Prvina*

Što ako osjećamo depresiju?

Depresija označava psihički poremećaj čiji su simptomi sniženo, tužno i iritabilno raspoloženje, osjećaj praznine, smanjenje interesa i osjećaja zadovoljstva, umor i gubitak energije, poteškoće s koncentracijom, promjene u apetitu i spavanju, osjećaj bezvrijednosti, kao i suicidalne misli i ponašanja. Ako navedeni simptomi (u različitim kombinacijama) traju toliko dugo da ometaju funkcioniranje osobe, važno je što prije potražiti stručnu podršku i pomoć. Postoji niz kriterija koje trebaju utvrditi stručnjaci (psiholozi ili liječnici – dječji i adolescentni psihijatri) kako bi se djetetu ili mladoj osobi postavila dijagnoza depresije. U današnjem društvu sve je više djece i mladih sa simptomima depresije. Važno je napomenuti da mnoge uobičajene životne situacije koje nas rastužuju ne označavaju nužno da smo u depresiji. Normalno je ponekad se osjećati tužno, neraspoloženo, bezvoljno, plakati ako nas netko ili nešto povrijedi, doživimo značajan gubitak (člana obitelji, kućnog ljubimca, prekid važnog odnosa) ili prolazimo kroz neku promjenu ili teško razdoblje u životu (npr. bolest, narušeni prijateljski ili obiteljski odnosi). Ako primjećujemo da takvo sniženo raspoloženje uz ostale navedene simptome traje duže i narušava kvalitetu života, potrebno je o tome raz-

govarati s nekom odraslom osobom i javiti se psihologu i/ili psihijatru. Tijekom liječenja depresije najčešće se koristi kombinacija psihoterapije (stručno vođeni razgovor sa psihoterapeutom) i lijekova – anti-depresiva. Ako se depresija na vrijeme prepozna i liječi, uz podršku stručnjaka, obitelji i značajnih bliskih osoba, može se uspješno prevladati i omogućiti mladoj osobi da živi ispunjeno i zadovoljno.

Često dobivam napadaje živčanosti. Na primjer, kada dobijem jedinicu, živčana sam, nisam voljna razgovarati i ne mogu disati. Kako da si pomognem?

Pretpostavljam da se takvi osjećaji javljaju u situacijama kada nešto nije onako kako bi željela pa se zbog toga uznemiriš, što onda utječe na tvoje cjelokupno funkcioniranje – teškoće s disanjem, gubitak volje za kontaktom s drugima. Život nije uvijek divan i krasan, a ako si često izložena stresnim situacijama, nezadovoljavajućim ishodima (jedinica iz nekog ispita) ili odnosima, razumljivo je da će ti to smetati, naživcirati te. U podlozi bi mogla biti frustracija jer ti se događaju stvari koje ne želiš ili koje ti smetaju, a na neki ti način vjerojatno i nanose štetu. Prirodno je i normalno zbog toga osjećati frustraciju koja je zapravo oblik osjećaja ljutnje. Ona nam jasno daje znak da se događa nešto što nam smeta, što nas ugrožava ili pak od okoline ne dobivamo ono što bismo željeli. Iako ljutnja gotovo nikome nije ugodna emocija, ona može biti jasan putokaz jesmo li tamo gdje želimo biti. Rješenje nije maknuti ljutnju iz svog života, nego ju prihvatiti kao nešto što nam pomaže da uvidimo što želimo, a što ne želimo za sebe. U takvim situacijama možeš se zapitati: *Što me to točno uznemirilo/naživciralo/naljutilo?* Nakon toga pokušaj razmisliti o tome što ti možeš učiniti da to promijeniš. Na neke situacije možemo utjecati, ali neke su izvan naše kontrole. U osmišljavanju rješenja može ti pomoći i neka osoba od povjerenja (prijatelj/ica, brat, sestra, roditelj). Ljutnja je osjećaj koji u sebi nosi mnogo energije kako bi se ljudi mogli suočiti s problemom na koji su naišli. Važno je tu energiju usmjeriti na rješavanje problema (kada je to u našoj moći) ili je izbaciti iz tijela (možeš lupiti nogama, tresti rukama, trčati, vikati u jastuk, plakati, pustiti neku glazbu na koju ćeš pokrenuti cijelo tijelo, šarati po papiru, očistiti

sobu i slično). Ako trebaš dodatnu podršku u nošenju s tim osjećajima, slobodno se javi za razgovor.

Što ako mi se sviđa cura iz razreda?

Imati simpatiju u razredu može biti vrlo ugodno, ali i stresno iskustvo. Nemam informaciju o tome kakvo je iskustvo tebi i što želiš poduzeti po tom pitanju. Neki učenici imaju tajne osjećaje prema nekome, a drugi se otvoreno trude pokazati simpatiju. Što god odlučiš, to mora biti tvoja odluka. Ako ste u istome razredu, sigurno mnogo vremena u danu provodite zajedno i imaš mnogo prilika približiti joj se, saznati više o njoj, što voli, što joj smeta, na koji način razmišlja, što joj je važno, o čemu sanja. Upoznati drugu osobu iziskuje malo hrabrosti i malo truda s tvoje strane, ali uključuje i želju druge osobe da ti otkrije sebe. U tvojoj je kontroli samo tvoj dio, a kako će druga osoba reagirati, to ovisi isključivo o njoj. Zaljubljenost je uzbudljiva jer je puna neizvjesnosti, ali i mogućnosti.

Na tebi je hoćeš li se odvažiti na to putovanje i otkriti što sve može biti ili ćeš iz prikrajka zaljubljeno promatrati i sanjariti.

Ako trebaš dodatnu podršku u nošenju s nekim osjećajima, slobodno se javi za razgovor.

Što učiniti ako nas neprestano muči izgled?

Izgled je samo jedan dio nas na koji samo djelomično možemo utjecati. Neke su naše karakteristike genetski određene (npr. visina, boja očiju, struktura i boja kose, oblik tijela). Tijekom puberteta u tijelu se događaju brojne promjene pa tako i vanjski izgled prolazi promjenu. Tijelo raste i mijenja se. Mnogi u tom periodu nisu zadovoljni svojim tijelom, uočavaju da je drugačije, što nekima nije ugodno niti im se sviđa. Na neka područja svog tijela ipak imamo utjecaj – možemo odabrati stil odijeva-
nja, oblik frizure, nakit.

Zdravom prehranom i vježbanjem također možemo utjecati na izgled tijela. Važno je utvrditi i što te točno muči u vezi tvog izgleda, što bi želio/željela drugačije, zbog čega ti to smeta. Mladi često imaju uzore što se tiče izgleda, a u današnje vrijeme kad smo okruženi tehnologijom, mnoga tijela koja vidimo u različitim medijima ne izgledaju tako u stvarnosti. Također, iz povijesti znamo da se ideal ljepote mijenja. Kada sami od sebe očekujemo da budemo usklađeni s nekim nametnutim idealima vanjskog izgleda, to može loše utjecati na naše psihološko stanje.

Događaj koji te muči ispričaj prijateljima i odraslima – nemoj se s tim nositi sam/a.

Ako te muči neki dio izgleda na koji nemaš utjecaj, tada je važno raditi na prihvatanju sebe takvog ili takve kakva jesi. To je također proces koji se ne događa preko noći. Fokus s isključive usmjerenosti na tijelo možemo proširiti tako da osvijestimo da mi nismo samo naše tijelo, naš vanjski izgled, nego da naše biće čini i niz drugih područja i osobina u kojima možemo biti uspješni i zadovoljni – učenje novih stvari (ne samo u školi), pomaganje drugima, različite aktivnosti u kojima uživamo, prijateljstvo, kreativnost, snalažljivost, dobrota, samopouzdanje i slično. Razmisli o tome što te, osim izgleda, čini vrijednom osobom. Ako ti pronalaženje dobrih i vrijednih stvari kod sebe predstavlja problem, vjerojatno imaš nisko samopoštovanje pa je to područje na kojem trebaš poraditi.

Ne poznajem osobu koja je u potpunosti zadovoljna svojim izgledom i svim svojim osobinama, ali poznajem mnogo ljudi koji sebe unatoč nekim „nepravilnostima“ ili „nesavršenostima“ prihvataju. Također, znam da ne postoji osoba na ovom svijetu koja se baš svima sviđa. Nijedna osoba nije savršena, ali baš svaka osoba na svijetu vrijedi!

Dečki i neke cure iz škole me zezaju. Što je najbolje učiniti kada me počnu zezati?

Prema načinu na koji si postavila upit, pretpostavljam da zezanje o kojem pišeš nije zezanje kao međusobna šala koja je svima zabavna i smiješna, već zezanje na način da se drugi zabavljaju i ismijavaju te,

a tebi to nije ni ugodno ni smiješno. Ako se to učestalo događa, radi se o verbalnom zlostavljanju koje je najčešći oblik zlostavljanja, a nažalost, okolina (vršnjaci, učitelji, roditelji) ga često ne doživljavaju tako i prelaze preko toga. Osim ismijavanja i ruganja, verbalno zlostavljanje uključuje i nazivanje pogrdnim imenima, vrijeđanje, ogovaranje, ponižavanje, omalovažavanje, prijetnje, zastrašivanje i ucjenjivanje. Onima koji ismijavaju druge, namjera je povrijediti osobu, osramotiti je te izložiti podsmijehu drugih. Iako ti se možda to tako ne čini, istina je da se učenici koji to rade drugima zapravo iz različitih razloga i sami osjećaju loše pa taj osjećaj žele prenijeti na druge, a zlostavljanje drugih daje im prividan osjećaj moći. Sa zlostavljanjem se nikako ne bi trebala nositi sama, važno je osigurati si podršku, prijatelja ili odrasle osobe u koju imaš povjerenja. Odrasli su dužni reagirati na svako zlostavljanje, a ako netko kome si se povjerila to ne učini, nemoj odustati, reci još nekome i zamoli ju/ga da ti pomogne. Sigurna sam da mnogi vršnjaci ne odobravaju zlostavljanje, ali se ne usude pobuniti, zauzeti se za nekoga glasno, najčešće zbog straha da i sami ne postanu meta ismijavanja. Iako ne postoji način koji sigurno može zaustaviti druge da te zezaju ili ismijavaju, neki tvoji postupci mogu ti pomoći pa vrijedi pokušati nešto od sljedećeg:

- Hodaj uspravno, uzdignute glave – ostani miran/na, hladan/na i pokušaj izgledati sigurno, kao da te to uopće ne dira. Češće se zlostavljaju oni za koje se pretpostavlja da su prestrašeni, šutljivi, mirni i koji se srame.
- Jasno i glasno traži da prestanu i nakon toga pokušaj ignorirati onoga koji te želi zlostavljati – budi oštar/a i direktan/na; gledaj ih u oči i reci im da prestanu. Što glasnije i energičnije reci „Ostavi me na miru!“ ili „Nisi ni fora ni smiješan!“ ili „Prestani!“ i nastavi svojim putem. Što prije udalji se iz te situacije i neka te ne brine ako misle da bježiš. Potraži mjesto i ljude s kojima se osjećaš sigurno i ugodno.
- Pokušaj ne pokazivati žalost, brigu ili bijes – to je upravo ono što bi oni koji zlostavljaju htjeli vidjeti na tvom licu; reakcije u obliku straha, suza ili izljeva bijesa.
- Možeš uzvratiti nečim šaljivim i na taj način pokušati situaciju okrenuti u svoju korist – osoba koja zlostavlja tako neće postići svoj cilj i vjerojatnije je da će odustati.
- Izbjegavaj mjesta na kojima se osobe koje te zlostavljaju najčešće pojavljuju, a ako ih ne možeš izbjeći, budi u druš-

tvu drugih učenika ili nekih odraslih osoba.

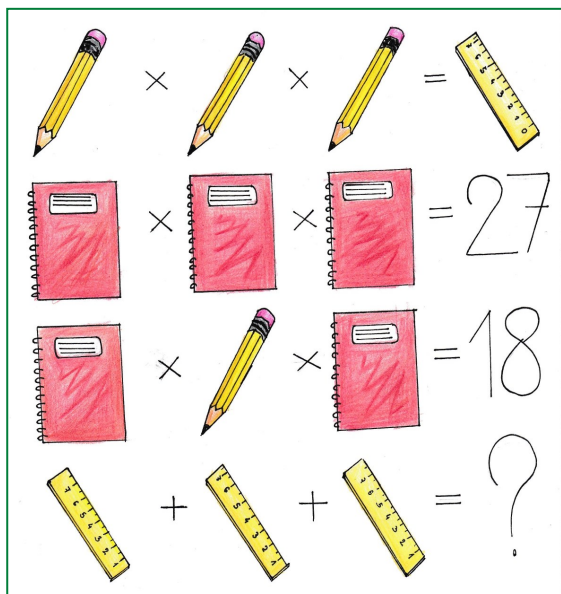
- Nemoj se skrivati, nastoj biti u grupi pa makar i nepoznatih osoba jer oni koji zlostavljaju ne vole svjedoke, pogotovo ne odrasle.
- Zapiši na papir ili u dnevnik što se dogodilo i kako se osjećaš zbog toga. Na taj ćeš način izbaciti iz sebe to što te muči, a pomoći će ti i da kasnije lakše to ispričaš drugoj osobi.
- Događaj ispričaj prijateljima i odraslima – nemoj se nositi s tim sam/a. Ako ne kažeš što ti se događa, nitko ti neće moći pomoći. Ako od prve ne naiđeš na pruženu podršku, nemoj gubiti nadu i odustati, nego reci još nekome. Što više odraslih zna za tvoj problem, veće su šanse da se on riješi.

Čula sam da nekoliko cura govori loše o meni. Imate li neki savjet kako se nositi s tim?

Ako utvrdiš da drugi o tebi ružno govore ili šire tračeve, također moraš znati da se u tom slučaju radi o jednom obliku zlostavljanja koje se naziva socijalno zlostavljanje. Osim širenja zlobnih tračeva, u socijalno zlostavljanje spada i kada netko drugoga uporno ignorira, odbacuje ili isključuje iz društva.

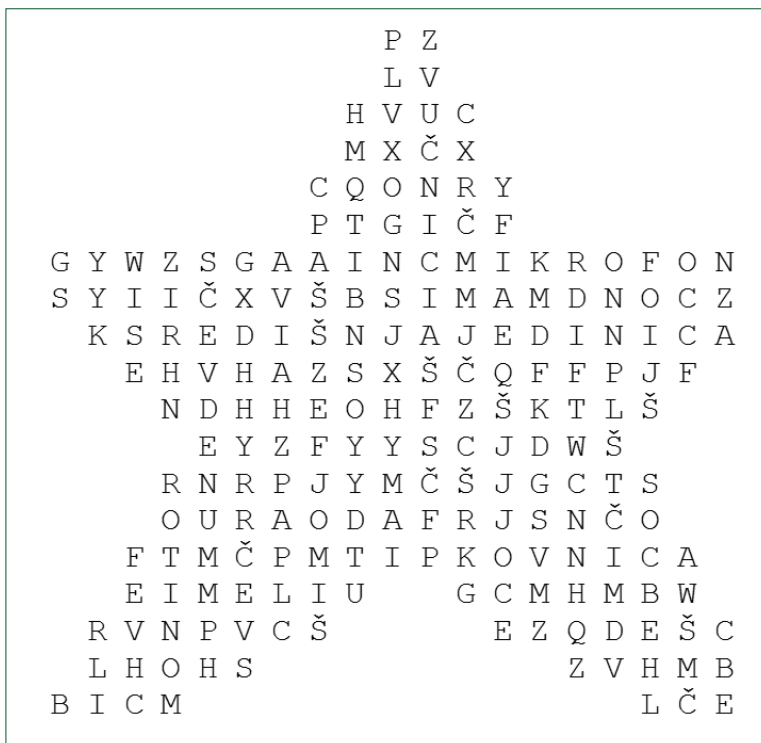
Kada saznamo da netko o nama nešto govori, uvijek je dobro provjeriti jesu li informacije koje smo dobili istinite. Često se među mladima događa da jedni drugima namjerno kažu neistine s ciljem da razdvoje prijatelje ili izazovu svađu. Najbolje je izravno pitati te osobe je li točno da su to govorile i tražiti od njih da otvoreno kažu što im smeta ili zbog čega to rade. To ne znači da će te osobe i priznati da su govorile ružno o tebi, ali ti znaš da si imala namjeru riješiti problem. Ako to ipak ne riješi problem te se zlobni komentari nastave, obavezno zatraži odraslu osobu od povjerenja da ti pomogne. U školi i učitelji i stručni suradnici imaju mogućnost pozvati učenike na razgovor i utvrditi problem, kao i upozoriti i potaknuti na primjerenije ponašanje.

Riješi jednakosti.

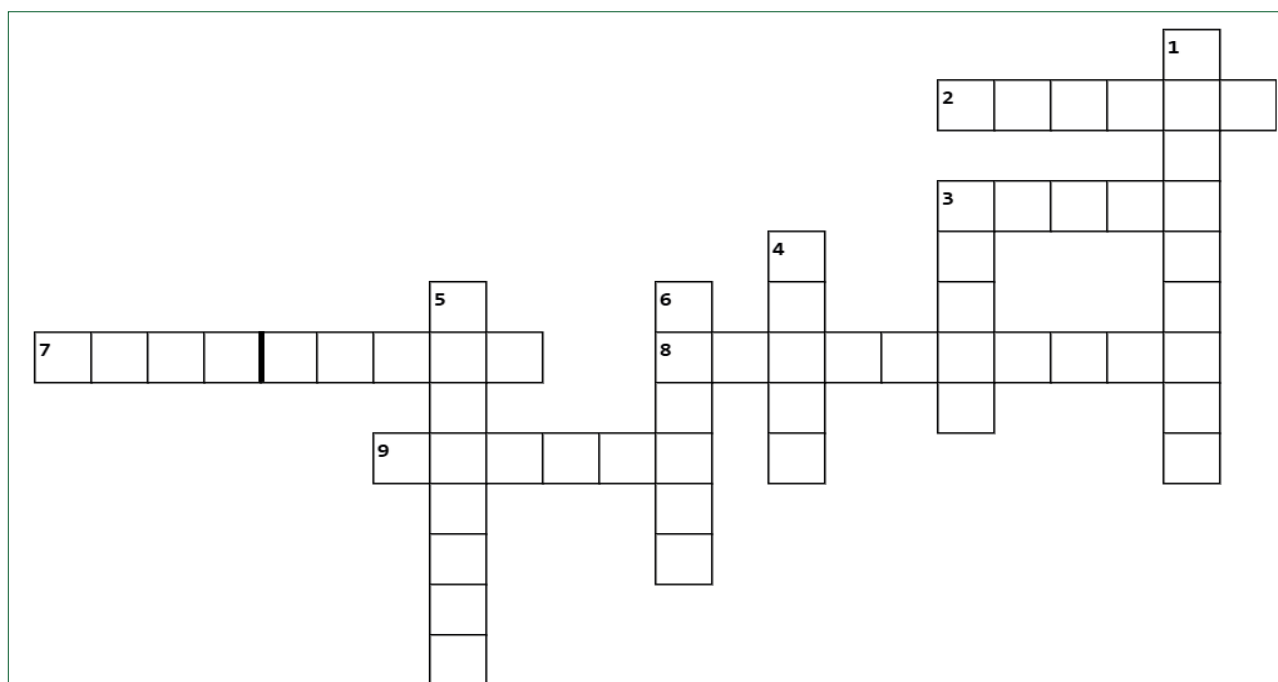
Nera Ružić, 8. c

Pronađi nazive dijelova računala i uređaja u osmosmjerci.

Miš | Tipkovnica | Monitor | Središnja jedinica | Zvučnici | Mikrofon |
Pisač | Skener

Nera Ružić, 8. c

VODORAVNO

2. Koja je najveća vruća pustinja na svijetu?
3. Koji je glavni izvor svjetlosti, topline i energije na Zemlji?
7. Koji je najveći ocean na svijetu?
8. Koji je najmanji kontinent na svijetu?
9. Koji je planet najbliži Suncu?

OKOMITO

1. Koji je najveći otok na Zemlji?
3. U priči o Snjeguljici, koliko ima patuljaka?
4. Koji nam je plin potreban za život?
5. Koja je životinja poznata po svojoj sposobnosti mijenjanja boje da se stopi s okolinom?
6. Koji je glavni grad Hrvatske?

Nika Kosalec i Vita Kačer, 8. c

Globalne prirodne priče: istom geografskom stazom kao Hrvatska

Zamislite putovanje duž naše paralele, a zatim krenite našim meridijanom i otkrijte čudesna mjesta diljem Zemlje.

Vođene znanjem geografije i uz pomoć GIS-a (geografskog informacijskog sustava), izradile smo digitalnu priču koja nas vodi prirodnim znamenitostima, ne samo Hrvatske, već i cijelog svijeta.

Svakim korakom ovog putovanja ispreplatale smo znanja prirodnih znanosti stvarajući nezaboravnu prirodoslovnu avanturu.

Čarolije 45° sjeverno od ekvatora

Na toj paraleli posjetile smo veličanstveni Nacionalni park Yellowstone, s geizirima koji otkrivaju snagu unutarnjih sila Zemlje. Zatim smo istražile neobične plimne valove Zaljeva Fundy, savršen primjer kako gravitacija Mjeseca i fizika oblikuju naš planet.

Na povratku u Hrvatsku zastale smo u Senju, poznatom po snažnoj buri, gdje su se susrele geografija i meteorologija. Nastavile smo prema Aralskom jezeru, simbolu ljudskog utjecaja na okoliš, te pustinji

Gobi, domu nevjerojatno prilagođenih biljaka i životinja.

Na kraju, duboko u Pacifiku, istražile smo Japansku brazdu, fascinantni podvodni svijet koji nas uči o geološkim procesima.

Tajne 16° istočno od Greenwicha

Naša avantura ovim meridijanom otkrila je ledeno Svalbardsko otočje, gdje smo promatralle prilagodbe organizama na ekstremnu hladnoću. Na toplijem dijelu planeta otkrile smo ljepotu Modre špilje na otoku Biševu, čija čarobna svjetlost fascinira turiste i znanstvenike.

Prošavši kroz Zavalu Konga, shvatile smo složenost tropskih ekosustava, a pustinja Namib pokazala nam je jedinstvene prilagodbe života u sušnim uvjetima. Put smo završile na Zemlji kraljice Maud, ledenom prostranstvu koje svjedoči o snazi klimatskih promjena.

Tehnologija i znanje za istraživače

Tijekom cijelog putovanja koristile smo se GIS-om za kreiranje digitalne priče – **story maps** – koja vas vodi svim ovim točkama i otkriva njihove tajne. Na kraju, pripremile

smo kviz koji vam omogućuje da provjerite svoje znanje o našim postajama. Najbrži i najtočniji natjecatelji osvajaju nagrade!

Pridružite se našoj priči

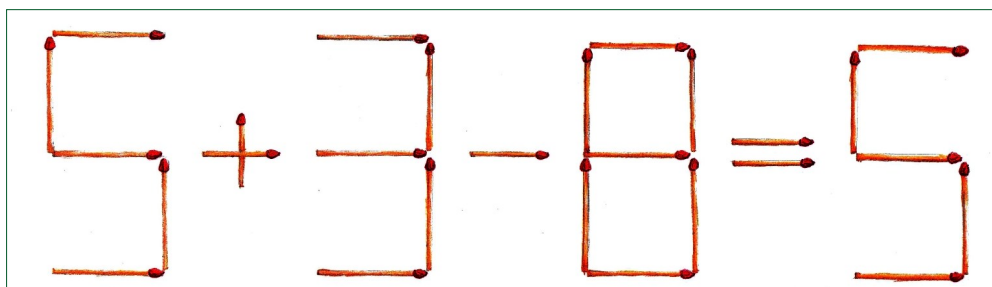
Dragi čitatelji, pridružite nam se na ovom putovanju! Spojem geografije, prirodoslovja i tehnologije otkrijte čudesnu povezanost našeg svijeta. Tko zna, možda ćete upravo vi postati sljedeći veliki istraživači!

Vaše učiteljice,
Danijela Perenc-Jaušovec, Renata Najman i Maja Hižman

Riješi kviz! Najbrži i najtočniji natjecatelji osvajaju nagrade!

Premjesti jednu šibicu kako bi jednakost bila točna.

Sara Ružić, 8. c

Rješenja
Jednadžba: knjiška=3, olovka=2, ravnilo=8, konačno rješenje=24
Križaljka: Vodoravno: 2. Sahara, 3. Sunce, 7. Tih ocean, 8. Australija, 9. Merkur, Okomito: 1. Greenland, 3. Sedam, 4. Kisik, 5. Kameleon, 6. Zagreb
Šibice: 5+9-9=5

Meine Austauschreise nach Deutschland

Neulich habe ich an einem Austauschprogramm in Deutschland teilgenommen. Ich bin zusammen mit noch ein paar Schüler und Schülerinnen aus meiner Schule gegangen. Unsere Lehrer waren auch dabei.

Die Reise war sehr interessant. Wir sind mit zwei Personenwagen gefahren und haben drei Länder besucht: Österreich, Frankreich und natürlich Deutschland. Wir haben sehr viele Städtetrips gemacht. Zuerst haben wir in Österreich Salzburg besucht und natürlich Mozarts Geburtshaus gesehen. In Salzburg haben wir am ersten Tag auch übernachtet. Am nächsten Tag haben wir München besucht. Außer München waren wir noch in Stuttgart, Heidelberg und Schwäbisch Hall. In unserer Partnerschule „Johannes Brenz Gemeinschaftsschule“ in Schwäbisch Hall haben wir an einigen Sport- und Musikaktivitäten teilgenommen. Das war sehr schön und interessant. Natürlich haben wir dabei neue Freunde kennen gelernt. An einem Tag waren wir auch in Frankreich. Wir sind nach Strasbourg gefahren und haben dort das EU Parlament besucht. Auf dem Weg nach Hause haben wir noch die Allianz Arena in München besucht.

Die ganze Reise war für mich eine besondere Erfahrung und ein schönes Erlebnis. Nicht nur dass ich vieles gesehen und gelernt habe, habe ich Freunde für ganzes Leben gefunden.

Anja Žganec Rogulja, 8. e

Which teacher are you?

1. What's your favourite season?

a) Summer b) Winter c) Spring d) Autumn

2. What do you like doing in your free time?

a) Doing sports b) Relaxing c) Reading d) Hanging out with friends

3. What genre of movies do you like?

a) Action b) Comedy c) Romance d) Musical

4. What flavours do you prefer?

a) Sour b) Sweet c) Salty d) Spicy

5. Which superpower would you pick?

a) Super strength b) Time travel c) Mind reading d) Invisibility

6. What's your favourite subject in school?

a) PE b) Languages c) Maths and Science d) Art and Music

7. How would you describe your personality?

a) Energetic and Competitive b) Creative and Imaginative
c) Organised and Focused d) Kind and Understanding

8. What's your favourite genre of music?

a) Pop b) Rap c) Rock d) Classical

9. Pick one of the following activities.

a) Hiking b) Camping c) Beach holiday d) Spa day

10. What irritates you?

a) Slow walking b) Snoring c) Interrupting d) Loud chewing

ANSWERS:

If you answered mostly
a) you are... Teacher Matija Horvat
b) you are... Teacher Branko Vujnović
c) you are... Teacher Renata Najman
d) you are... Teacher Bojana Terzo

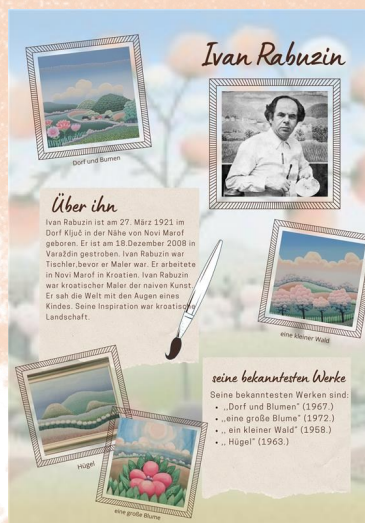
Ida Horvat, Vita Kačer, Lara Kontrec, Nika Kosalec, Nera Ružić, Sara Ružić, 8. c

Una Čonkaš, 8. a

Ida Vadlja, 7. d

Kaja Srnec, 7. d

Asja Pintarić, 8. a

Ovan (21. ožujka – 20. travnja)

Škola: Svi će se diviti tvojem pjevanju na glazbenom. Možda i zaplešeš.

Slobodno vrijeme: Bit ćeš najbrži na dječjem igralištu. Pazi da se ne ozlijediš.

Ljubav: Zaljubit ćeš se u nekog iz razreda. Onoga tko ti se već duže smiješi.

Bik (21. travnja – 21. svibnja)

Škola: Imat ćeš najurednije bilježnice. Posebno ćeš se isticati u lijepom i točnom pisanju.

Slobodno vrijeme: Provođit ćeš vrijeme kod bake jer ona uvijek ima najslađe kolače. Nećeš se pomaknuti dok ne pojedete sve.

Ljubav: Osvojiti ćeš nečije srce kad ponudiš zadnji komad čokolade.

Blizanci (22. svibnja – 21. lipnja)

Škola: Bit ćeš uvijek spreman na razgovor s prijateljima, ali ne i na satu matematike.

Slobodno vrijeme: Nećeš sjediti na jednom mjestu. Odlazit ćeš na sve strane i ludo se zabavljati.

Ljubav: Zaljubit ćeš se u nekog tko te već dugo nasmijava svojim šalama.

Rak (22. lipnja – 22. srpnja)

Škola: Bit ćeš spreman pomoći prijateljima i prijateljicama. Posebno u pisanju domaćih zadaća.

Slobodno vrijeme: Provođit ćeš mnogo vremena u svojoj sobi igrajući igrice. No pokušaj svaki dan neko vrijeme biti na otvorenom.

Ljubav: Tvoj najbolji prijatelj ili najbolja prijateljica pomoći će ti posložiti stvari u torbu.

Lav (23. srpnja – 22. kolovoza)

Škola: Uvijek ćeš biti u središtu pažnje. Posebno će ti dobro ići čitanje naglas. Možda ti učenici i zaplešu.

Slobodno vrijeme: Treba ti mnogo boravka na svježem zraku i šetnje. Bicikliranje s roditeljima moglo bi ti koristiti.

Ljubav: Uživat ćeš s prijateljicom/prijateljem koji će te obasipati pažnjom i poklonima.

Djevica (23. kolovoza – 22. rujna)

Škola: Čeka te mnogo uspjeha u matematiци. Imat ćeš sve zadaće i znati sve odgovore.

Slobodno vrijeme: Vrijeme je da se pokreneš. Počni s brzim hodaњem, a nastavi s plesom.

Ljubav: Netko će ti pokloniti mnogo svojeg vremena i slušati tvoje zabavne priče.

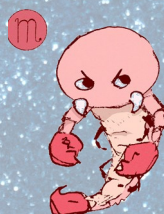

Vaga (23. rujna – 22. listopada)

Škola: Pred tobom je uspješno razdoblje, posebice u vrijeme tjelesnog. Sve će ti ići od ruke. I noge.

Slobodno vrijeme: Slobodno vrijeme provodit ćeš organizirajući igre, a svi će htjeti biti u tvojoj blizini.

Ljubav: Netko će ti stalno nositi poklone. Uživat ćeš u društvu te osobe.

Škorpion (23. listopada – 21. studenog)

Škola: Dolazi uspješno razdoblje jer ćeš znati sve odgovore, čak i prije nego učiteljica postavi pitanje.

Slobodno vrijeme: Provođit ćeš mnogo vremena u istraživanju. Zanimat će te sve. Od svemira do toga gdje su najbolje pizze.

Ljubav: Tvoja simpatija i ti bit ćete nerazdvojni. Zajedno ćete pisati zadaće i ići u grad u šetnje.

Strijelac (22. studenog – 21. prosinca)

Škola: Bit ćeš uvijek u potrazi za novim znanjima. Pisanje će ti posebno ići od ruke.

Slobodno vrijeme: Ovo je odlično vrijeme za igranje nogometa i zabijanje golova.

Ljubav: Oko tebe će stalno biti drage osobe. Osjetit ćeš mnogo prijateljske ljubavi. Posebno će te veseliti osmijesi jedne osobe.

Jarac (22. prosinca – 20. siječnja)

Škola: Uvijek ćeš dolaziti pripremljen/a na sat. Čeka te uspjeh u likovnom izražavanju.

Slobodno vrijeme: Ovo je odlično vrijeme za rolanje ili klizanje. Nemoj zaboraviti staviti štitnike.

Ljubav: Jedna ti je osoba iz razreda posebno draga. Možda ćete uskoro sjediti zajedno u klupi.

Vodenjak (21. siječnja – 18. veljače)

Škola: Skupit ćeš mnogo pohvala učiteljica i učitelja! Ruka će ti stalno biti u zraku, a odgovori uvijek točni.

Slobodno vrijeme: Možda je baš ovo vrijeme najbolje da usavršiš vožnju romobilom. Pazi da to ne bude na ulici. Dobro se zaštititi.

Ljubav: Prijateljska ljubav neće ti nedostajati. Stalno ćeš imati goste.

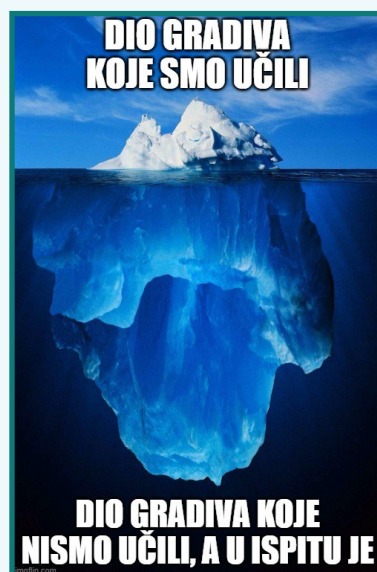
Ribe (19. veljače – 20. ožujka)

Škola: U školi ćeš malo sanjariti i povremeno davati krive odgovore. Ne brini, sve će dobro završiti.

Slobodno vrijeme: Čeka te odlično vrijeme u trgovačkom centru. Pazi da ne potrošiš svu ušteđevinu.

Ljubav: Jedna ti se osoba posebno sviđa. Mnogo ćete vremena provoditi zajedno.

Opušteno

Priredila: Agata Telebuh, 7. a
Korišteni program: imgflip.com
Izvor fotografija: TikTok

Biseri iz školskih klupa

8.c

Učiteljica Natalie Plešnar (uzima Svenu mobitel): „Dobit ćeš ga poslije, a možda i ne, možda ga prodam!“

„višesilazni naglasak“ (Sebastian Partlić)

Karlo: „Učiteljice, znate možda kad su popusti za *dm*?“

Učitelj Branko Vujnović: „Koja je mjerna

jedinica 1000 puta veća od metra?“

Nino: „Kilometar.“

Učitelj: „Haa, pa ja sam znao da se u tebi krije jedan genije!“

Ida: „Vigo zakaj cijelo vrijeme ponavljaš za menom?“

Vigo: „Pa ja sam šef.“

8. b

Juraj Kovač: „Kad je Elena tiho osjećaj je kak na plaži.“

8. e

(Fran Tkalcic je nemiran na satu fizike)

Učitelj Mihael Varga: „Gle, Fran, ti si možda samo dobar dok spavaš.“

8. d

Nives Dodlek: Epiteti su uskršnji pridjevi.

Učiteljica Anita Novak: Nazive pasmina pišemo malim slovom, na primjer moj pas je maltezer, zove se Čarli, znači maltezer malim, a Čarli velikim slovom. Martin Blešč: Haha, kaj posudu z njim perete?

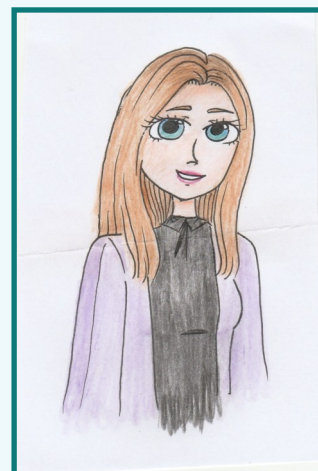
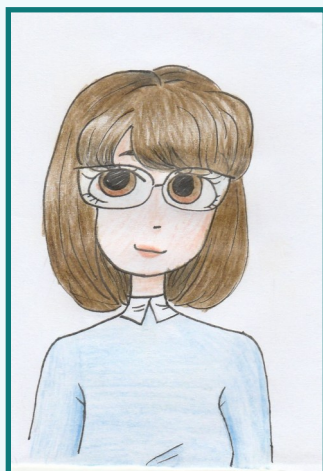
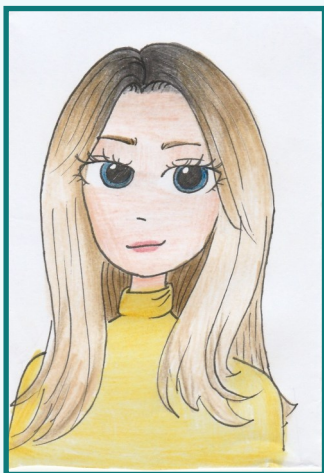
Učiteljica Silvija Martišek: Kako su nastala gorja?

Rubi Mučić: Tako da su se planine odšpičile.

Opušteno

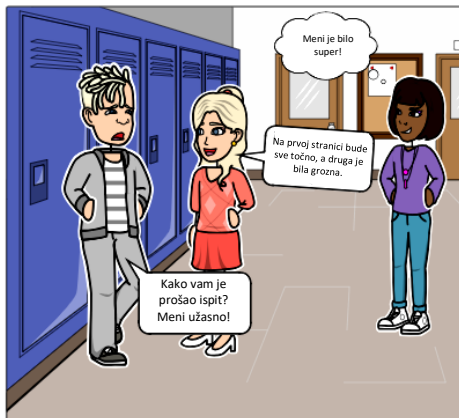
Na sljedećim su crtežima učitelji naše škole u umjetničkoj viziji **Lorene Antončić** iz 7. a razreda. Pogodi koji su to učitelji!

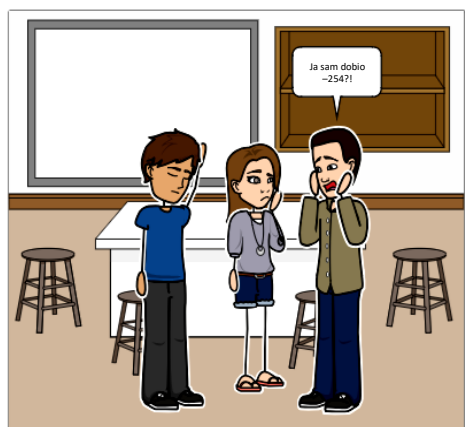
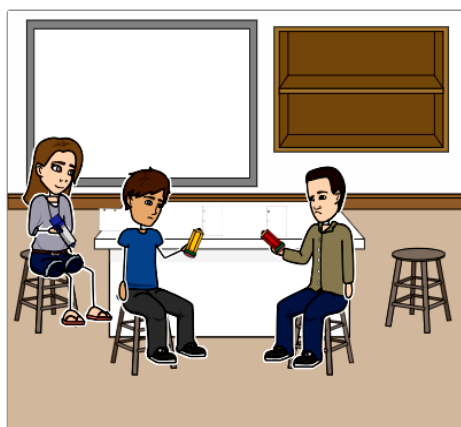
Rješenje: Ivana Pintarić, Anemari Vugrinec, Anta Novak, Ivana Vadija

Modni reflektor

Lara Kontrec, Nika Kosalec, 8. c

Lara Kontrec, 8. c

